

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

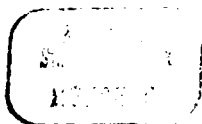
SOURCE DES IMAGES
Google Livres

FLAVII IOSEPHI, PATRIA HIEROSOLY/
 mitani, religione Iudæi, inter Græcos historiographos, cum
 primis facundi, opera quadam RVFFINO presby
 tero interprete, in quibus post ultimam aliorum
 additionem, loca nec pauca, nec omnino le
 uis, momenti ex uetustissimorum co
 dicum collatione restituta
 comperies lector.

Catalogum operum, indicabit proxima pagella.



BASILEAE APVD IO. FROBENIVM.
 ANNO M. D. XXIIII.
 MENSE SEPTEMBRI.



Αρχαιολογία τ' Ἰουδαϊκῆς, id est, de antiquitatibus Iudæorum. Lib. xx.

πολέμῳ Ἰουδαϊκῷ, id est, de bello Iudaico. Lib. vii.

Αρχαιότητος, id est, de antiquitatibus contra Appionem grammaticum Alexandrinum.

περὶ τῶ ἀντοκράτορος λογισμῷ, id est, de Imperatrice ratione, quo libro tradit mortem septem fratrum Machabæorum & matris.

DEcreueram Iosephum inter historiographos non infimi nominis, in publicam studiosorū utilitatem aliquāto quā hactenus fuit emendatorem, ornatoremq; dare in lucem: eiusq; rei iam spem praebeamus aedito ueluti chirographo, sed alius anteuerit, cuius industriā adeo nō damnamus, utcumq; damnosam nobis, ut uehementer etiā gaudeamus hanc commoditatem studiosorum rebus accessisse. Quum enim is autor haberetur prodigiose deprauatus, is qui nos anteuerit, non pauca loca sanè feliciter restituit: Verum ut nos publicam studiosorum utilitatem praeferebant nostris priuatis commodis, nō inuidemus ijs qui quod destinaueramus occuparunt, ita par est, ut illi uicissim nostrā industriam boni consulant: si nos nō aemulatione, quam nescit cādor animi nostri, sed fidem nostram quam pridem lectori obstrinximus liberare cupientes, utilitatem ab alijs datam, nostro studio cumulamus. Nō enim per nos decedit priori sua laus, sed publicis studijs multum utilitatis accedit. Sic enim deprauatus erat Iosephus, ut Augiæ stabulum diceret exhaustiū, cui labori non unus sufficeret Hercules. Demiror autem istorum impudentiam, qui sic temere cōtaminant magnos autores, addentes, detrahentes, inuertentes, mutātes scripturam, utcumq; uisum fuerit, quasi non magna religio debeat excellentium uirorum monumētis. Multa enim sic erāt immutata, ut res ipsa declararet id non accidisse casu, sed data opera factum, ab sciolo quopiam. Huius rei proferam ex multis exemplum unum. Aeditio quam nuper nobis dedit Colonia Agrippina, sic habebat in fine libri, τῆς ἀρχαιολογίας secūdi. Postea uero armis Aegyptiorum per fluctus & uiolentiam uentorū allatis exercitibus Hebræorū, Moses & hoc arbitratu dei permissione factum cū exeunt colligētes hanc, & his Hebræorum muniens exercitum duxit eos per desertum, illic immolaturus deo, & pro salute &c. Ceterū uetus exemplar quod nos in plerisq; sequuti sumus, sic habebat. Postea uero armis Aegyptiorum per fluctus uiolentia uentorum allatis exercitui Hebræorum, Moses & hoc arbitratu dei permissione factū, ut neq; armis egerent, hanc exijt colligēs, Hebræosq; his muniēs, duxit eos per desertū ad mōtem Sina, illic immolaturus &c. Quanq; autē Ruffinus interpres non admodum tenax est castimoniae Romani sermonis, & nequaquā referens eloquētiā eius quem uertit, tamen quaedam admixta comperio tam barbara, ut Ruffino tribui non possint. Huius quoq; rei si gustum requiris lib. 19. pag. 555. sic erat scriptum: Primum Germanis est agnita. Erant enim armigeri, æqui uocum gētis suae Celticae, habentes taciā, quorū patriae mos est importabili uti furor: sicut Hispanis aut ceteris Barbaris, eo quod omnes eiusmodi homines ratione minore sint corporisq; robusti, & impetu primo, quibuscunq; congressi hostibus praeualentes, cum nō haberent uirtutis discretionem pro utilitate cūctorum. Hæc nōne σολοικότερα sunt, quā ut à Ruffino scripta uideantur: uix Epiphanio digna, qui fuit Ruffino longe detior interpres. Atq; huiusmodi tam multa occurrunt, ut mihi suboriatur suspitio, quosdam suos pannos alieno operi intertexuisse, aut hanc interpretationem non esse Ruffini, aut si est Ruffini, non esse illius cui certamen fuit cum Hieronymo, praesertim cum Gennadius diligenter & cū fauore Ruffini scripta recensens, huius trāslationis nullam omnino faciat mētionem. Iam longū sit recensere quæ

AD LECTOREM EPISTOLA.

loca sint à nobis restituta. Comperiet esse non pauca si cui uacabit cōferre. Tamen unum atque alterum exempli gratia proferam. In præfatione librorum antiquitatum Iudaicarum, pro aperire, restituiamus, apparere, & paulo post, propriā non adiecimus, uolūtatem. lib. 6. cap. 2. pro deposito populo, reposuimus, disposito populo. eodē cap. pro secūdo in anno, restituiamus, semel in anno. Item cap. 4. pro remeare, remanere. Lib. 7. cap. 2. pro cōuiuijs opulētissimis signatis, correximus, saginatis. Lib. 8. ca. 3. pro diuersis hostiarū cælaturis, mutauimus, diuersis historiarum cælaturis. Cap. 7. pro equos & onagros mulas, emendauimus, onerigeras mulas. Rursum ca. 13. pro paululū, reposuimus, pabulū, qua quidē in dictione frequenter peccatū erat. Lib. 9. ca. 4. pro obseruātes, obserantes. ca. 11. pro proceras & innumerabiles, reposuimus, proceras & inuincibiles. Lib. 10. cap. 1. pro ab illo disfinere, restituiamus bello desinere. Lib. 11. ca. 6. pro prudētibus uolens ostēdere, emēdauimus, prudentibus u. o. Lib. 12. pro una nos spe, restituiamus, uana spe. Lib. 13. cap. 8. pro rebus Syriae, correximus, regibus Syriae. Itē ca. 22. pro uis eripere, uis erigere. Li. 14. ca. 18. pro principatu cinctos, emendauimus, præire cunctos. Lib. 16. ca. 1. pro fictis dijs offerunt, restituiamus, festis diebus offerunt. Atque ibidem, pro gens, genus. Lib. 17. ca. 6. pro accusatiōibus primis adibilē, ex uetusto exēplari restituiamus, plurimis odibilē. ca. 9. pro iaculari, reposuimus, iugulari. cap. 11. pro memoratū, proferrent, reposuimus, memoratū testamētum proferret. cap. 13. addidimus hæc uerba quæ deerāt, q̄ illud quod posteriore tempore factū est. ca. eodē, pro cūcto scelere, reposuimus, cū tanto scelere. Item lib. 19. cap. 1. pro quæ cogitabantur, reposuimus quæ cōtingebant. Rursum belli Iudaici lib. 1. ca. 17. pro: Quos Cæsar uinxit, pater constituit, restituiamus, quos Cæsar iunxit, pater instituit. Lib. 2. ca. 12. pro bipertitā regionem, reposuimus, per totā regionē. Lib. 3. ca. 14. pro deniq̄ particula, restituiamus, dei particula. ca. eodē, pro nequa q̄ dominos, ne q̄ dominos. Lib. 7. ca. 6. pro una cū, uacuū. ca. 9. pro daturōs, reposuimus, duraturos. ca. 13. pro incerte, reposuimus, in Cestiu. ca. 14. pro Quūq̄ quod diceret nihil saperet, reposuimus: Cumq̄ ibi quod diceret non haberet. Verum ne ego ineptus qui hæc persequar, quorum non est numerus, itaq̄ desinā, ne lectori tœdium pariam. In nominibus personarum, atq̄ in numeris incredibilē comperi dissonantiam. Quid multis: sic deprauatus est hic scriptor, ut nisi ad fidem Græcorū codicū, non possit ad plenū restitui. Nos certe quod licuit præstitimus, neq̄ poenitendā opinor utilitatem attulimus: gratulaturi, si quis hac etiā maiorem adiecerit. Vbi nobis contigerit Græci codicis copia, cumulatius tuo uoto satisfaciemus optime lector. Interim quod damus eo candore accipe, quē promeretur apud bonos & gratos uiros is, qui sedulo, noctes diesq̄ defudat promouēdis bonis studijs: cuiq̄ prior est ratio cōmunis omnium utilitatis, q̄ priuati lucri. Id quanq̄ in mei ordinis hominibus non cuiuis uidebitur probabile, tamen esse uerū quod dico, testabuntur, qui me domestice norunt. Nos inuidemus nemini, neq̄ cuiq̄ suum quæstum præripere studemus. Quod si quis mihi uelit esse quod iuxta Hæsiodum figulo figulus: certet benefactis, & applaudemus etiam uictori. Bene uale. Ex ædibus nostris Basileæ. ANNO M. D. XXIIII. III. Calend. Augusti.

I N D E X.

INDEX EO

R V M, Q V A E T O T O H O C

opere co ntinentur.



Aron frater Moſis	55
Aaron quomodo ſacerdotiũ ſuſceperit	77
Aaron uirga frondẽte ſacerdo tio dignus noſcitur	94
Aarõ mortuo ſucceſſit Eleazarus filius	95
Abarim mons	115
Abiſſarus ſacrorũ ualorum cuſtos	305
Abbreuiatur uita hominũ	14
Abdagades dux	542
Abſemonis filius ſolutor quarundã quæſ tionum	230
Abdenago Azarias ſocius Danielis	296
Abdias & Achab Heliam quærentes	247
Abdicantur alienigenæ Leuitarũ & ſacer dorum uxores	315
Abdimus Tyrius	238
Abdoſus	310
Abdon Iſraëliotarum princeps	158
Abel occiſus à Cain fratre	5
Abela locus ad Iordanem	116
Abela patria Helifai prophetae	249
Abelmachia ciuitas	207
Abennerigus rex	574
Aber martyr Machabæus	863
Abia filius Samuelis	149
Abia mater Ezechia	277
Abias filius Roboam	198
Abias patris ſucceſſor in regno	240
Abiz oratio ad exercitũ Hieroboam	242
Abiz uictoria	243
Abiz mortuo ſuccedit Aſa	243
Abias rex Arabia	577
Abiathar filius Dauid	183
Abiathar filius Abimelech.	170
Abiathar traducit Saul tyrannidis	178
Abiathar pontifex	179. 191
Abiathar ſuffragatus Adoniae ad regnum aſpiranti	213
Abiathar ſacerdotio priuatur	218
Abida filius Madian	22
Abiezer ſacerdos	146
Abigail uxor Nabal, poſtea Dauid nupta	174
Abigea ſoror Dauid	202
Abihel auus Saul	158
Abila ciuitas quæ & Abela	104

Abimahel filius Iectan	83
Abimatadocus filius Nabuchodori.	299
Abimelech rex, riuallis Abrahæ	19
Abimelech cũ Iſaac amicitiam init	24
Abimelech filius Gedeonis fratricida	135
Abimelech occiſus	137
Abimen filius Roboam	241
Abinadas gener Salomonis	220
Abirom de tribu Ruben	90
Abirom & Dathan uiui abſorpti	93
Abiſade collis	779. 785
Abiſag aduleſcentula corpus Dauid ſenio frigidum calefecit	212
Abiſai filius Saruiæ	174. 182
Abiſai uictoria de Idumæis	191
Abiſai conuiciantem Semei interficere uo lens, prohibetur à Dauid	200
Abiſai refragatur Semei ueniam precanti à Dauid	205
Abiſai regẽ Dauid à morte protexit	208
Abiſai nongẽtos uno die ſolus occidit	209
Abiud filius Aaron	77
Abiud igne concrematus	79
Abner filius Ner cognatus Saul	151. 184
Abner contra Ioab bella parat	182
Abner deficit ab Iſboſeth ad Dauid	183
Abner hortatur populũ ad defectionẽ	183
Abner à Ioab occiſus, à Dauid lugetur	184
Abora oppidum	389
Aboracus oppidum	378
Abraham apud Græcos Abrahamus	12
Abraham decimus à Noẽ	14
Abraham quando genitus	14
Abrahæ genealogia, uirtus, proſectio, eru ditio, & cætera. fol. 14. 15. 16. & deinceps	
Abran ciuitas	22
Abſalom filius Dauid	183
Abſalom ſororis inceſtum ulciſci niſus	197
Abſalom fugit in Geſſur	eodem
Abſalom reuocatur à patre	198
Abſalom pulcherrimus & caſarie miran dus	eodem
Abſalom ſegetem Ioab incendit, & contra patrem conſpirat	198
Aſalom concubinas patris uiolat	200
Abſalom ex art ore pẽdẽs confoditur	203
Abſalom ſtatua	203
Abſalom ſocer & patruus Ariſtobuli ſecũ di à Romanis captus	397
Abſamon occiſus	690
Abſanis princeps Iſraëliotarum	138
Abuma ciuitas	287
Acanthonaulon loci nomen	774

a s Acenchieſ

I - N - D - E - X

Acenchies regina	860	Acohin oppidum	601
Accaron ciuitas Palaestinae	127	Atra collis	785
Accaron capta à Chananæis	131	Acrabata ciuitas	708
Accusatores Daniëlis obijciunt leonibus	302	Atrathæus eunuchus	320
Accusatio turbatorum libertatis, Iudæis à Romanis concessa	457	Actipos ciuitas	123
Achab filius Amarin succedit patri in regno	246	Acusilaus Argiuus	854
Achab increpat idololatriam ab Helia	246	Ada uxor Esau, filia Elomis	24.32
Achab contristatus super ira dei, quam contraxerat per mortem Naboth, poenitentiam agit	250	Adadus filius Ismaëlis	20
Achab Syros superauit	251	Adadus rex Damasci & Syriæ uictus à Dauid	199
Achab Adadum inimicum inspicere recipit	252	Adadus filius Adadi regis Syriæ bella mouet contra Achab	250
Achab pugnaturus consulit suos prophetas	253	Adadus ab Achab uictus recipitur in gratiam	252
Achab à pseudopropheta persuasus contra Syros bella iterum mouet	254	Adadus inimicus iterum factus uincit Achab	254
Achab sagitta in pulmone configitur	255	Adadus qui & Adher Helisæo insidiatus, contra loram bella parat	260
Achab succedit Ochozias filius	255	Adam interpretatur rubeus	4
Achamus princeps Samariæ	254	Adam prauaricationis mulctatus	5
Achar furti reus occiditur	119	Adam omnium rerum exterminationem prædixit	7
Achas martyr Machabæus	904	Adam uixit annos 930.	8
Achaz rex Hierosolymorum	276	Adan sagitta confixit Achab regem	255
Achaz à Phaceia uictus	276	Adad Idumæus contra regnum Salomonis nisus	235
Achaz mortuo succedit Ezechias	277	Adar undecimus mensis Hebræorum	116.312
Achelamas uxor Amasia, mater Ozia	274	Adara filius regis Thou	190
Achias sacerdos	156	Adasa uicus	597
Achiz prophetia ad Hieroboam	236.248	Adasis uicus	558
Achil pater Iosaphat	191	Adbeelus filius Ismaëlis	20
Achimaas filius Sadoch minister Dauid patri succedit in pontificatu	1992. 03. 293	Adda præfectus equitum in Hierosol.	316
Achimas filius Berezel	206	Addan filius Asahel rex Syrorum, quem Biblia Benadab uocant	271
Achimæ pater Iesobos	209	Adher moriturum prædixit Helisæus	263
Achimelech sacerdos	168	Adida uicus	388
Achimelech responsio ad Saul	169	Adissa ciuitas	393
Achimelech occisus à Doeck	170	Adonai interpretatur dominus	126
Achimelech Gethæus	174	Adonias filius Dauid	183
Achanomij consiliu ad Eldram de abdicandis alienis uxoribus	314	Adonias ambit regnum preparato conuiuio	212. 213
Achinadab gener Salomes & militiæ princeps	220	Adonias turbatus Salomone regnum adepto	214
Achinoë uxor Dauid	174	Adonias ueniam precatus	214
Achis rex Geth	168	Adonias sibi Abisag uxorem cupiens occiditur	218
Achis parat bellum contra Hebræos	176	Adonizebechio regi Bezechinorum manus & pedes præcisi	126
Achisamach pater Oholiab	70	Adoreon ciuitas	598
Achitob sacerdos	157	Adrazarus rex Sophene debellatus à Dauid	190
Achitobi filius Asophi	218	Adrazarus rex Syrorum cum Ammonitis uictus	195
Achitophel consiliarius Dauid defecit ad Absalom	199		
Achitophel se suspendit	202		
Aciabus Herodem seipsum interficere conuincit, ab impietate abstinuit	496		
Aciabus contra Iudæam nisus	659		
			Adura

I N D E X.

Adura ciuitas à Roboam structa	239
Aduram filius lectam	13
Aduram præfectus tributorū Dauid	208
Aduram procurator operariorum templi Salomonis institutus	222
Aduram lapidatur	237
Aduentus ortygiarū ad Hebr. in deserto	63
Aduentus coturnicū ad Israëlitas	86
Adulterium non faciendū	84
Aedificium regiae Salomonis	229
Aedificatio noui tēpli Hierosolymit.	452
Aedificatio noui tēpli in Aegypto	365
Aedificatio, & descriptio tēpli Salom.	221
Aegyptij olim Mersei dicti siue Mefrei	12
Aegyptiorum uesania circa mulieres	15
Aegyptij legibus discordes	15
Aegyptus laudatur	685
Aegyptus hubertuosa prouincia	24
Aegypto fames prænunciata	39
Aegypto præficitur Ioseph	39
Aegyptijs fames inualefcit	47
Aegyptij gntā frugū partē soluūt regib⁹	47
Aegyptiorū odij in Hebraeos origo	48
Aegyptiorum bellū cōtra Aethiopes	51.52
Aegyptiorū dux Moses factus	52
Aegyptiorum regi Moses locutus pro di-	
mittendo populo	56
Aegyptiorum pessimæ passiones	56
Aegyptiorum insecutio post Israël	59
Aegyptiorum reges usq; ad socerum Salo-	
monis Pharaones dicti	231
Aegyptus sub Ptolemæo Sotere	329
Aegypti limites	767
Aegyptius quidam propheta uelut popu-	
li seductor occisus	584
Aemilius Regulus autor cōspirationis ad-	
uersum Caligulam	548
Aenigmata Hiræ à Salomone soluta	230
Aeoli olim Elisei	12
Aesopus seruus Alexandræ tertiæ	430
Aetas, Seth, Enos, Cainæ, Mahelaleel, Ia-	
red, Henoch, Matufalael, Lamech, Noë	78
Saræ	22
Isaac	31
Ioseph	48
Aaron	95
Mosi	116
Dauid	216
Iacob	48
Salomonis	236
Roboam	241
Aethiopes laudantur	689
Aethiopes olim Chusai	52

Afferema ciuitas	12
Africa olim Phuti dicta	159
Agag rex Amalechitarum	160
Agag moritur in Galgalis	
Agar ancilla concepit ex Abraham & pe-	
perit Ismael	17
Agar contempsit Saram	eodem
Agar oblegata cum puero	20
Agatharchides historiographus	867
Ager Nabuthei	165
Agefilaus	854
Aggari populi	318
Aggeus propheta	318
Agith uxor Dauid	183
Agla uxor Dauid	eodem
Agme famula Iuliae Augusti coniugis	492
Agrippa maior.	
Agrippa filius Aristobuli quarti	669
Agrippa Romæ suarū rerū prodīgus Hie-	
rosolymam redit aris alicui cōflator	525
Agrippa ob æs alienū Tiberio inuisus, ite-	
rum tamen amicus factus	527
Agrippa accusat⁹ cōscit in uincula	530.669
Agrip. è uinculis solutus fit tetracha	533.669
Agrippa accusat Herodē quartū	535
Agr. cōuiuū Caio Caligulæ præparatū	538
Agrippa impetrat à Caligula, ne Iudæi sta-	
tuis erigendis molestentur	539
Agrippæ calliditas ad Senatū Rom.	564
Agrippæ nauigatio in Iudæam	566
Agrippæ aurea catena in templo suspensa	
quid significet	567
Agrippa Iudæos ab iniuria Doritarum as-	
serit, & sacerdotes instituit	568
Agrippæ inimicitia cum Marso	572
Agrippa omine bubonis mortem sibi præ-	
sciuit	571
Agrippæ proles, cui etiam mortuo contu-	
melia est illata	572
Agrippa secundus.	
Agrippa Agrippæ maioris filius	481.525
Agrippa Romæ à Cl. Casare nutritus	572
Agrippa Iudæorum causas cōtra Samari-	
tas Romæ tutatus	582
Agrippa tetrarcha factus	582
Agrippæ contentio cōtra Iudæos super pā-	
rietis cuiusdam erectione	586
Agrippa Casareā Philippi, Neroniam no-	
minat	587
Agrippa Leuitis & hymnidicis cōcedit u-	
sum lineæ uestis contra legem	588
Agrippæ oratio Iudæos ad parēdum Ro-	
manis hortantis	682

INDEX

Agrippa Hierosolymis exulat	687	Alexander fratri Aristobulo maiori, succedit in principatu	383
Agrippæ milites Iudæorum seditionem cōprelluri, cedere sunt coacti	688, 689	Alexander contra quos militarem expeditionem disposuerit	384, 386
Agrippæ studium de bello Iudæorum reuocādo frustratum	696	Alexandro contumelia irrogata	386
Agrippa filius Felicis	582	Alexander uictus à Demetrio Eucero	387, 601
Agrippa filius Demetrii	582	Alexander octingentos Iudæorum crucifigi iubet	387, 602
Agrippias ciuitas, olim Anthedon	386	Alexander à Iudæis Crucida dicitur	387
Agrippina mater Neronis	583	Alexandri morientis, consilium ad Alexandram uxorem	389
Agrippium Herodis ædes	630	Alexander quintus Aristobuli secundii filius.	
Aichan pater Godolizæ	293	Alexander Iudæam inuadit	398, 607
Ailath ciuitas	276	Alexander bello contra Hyrcanum tertium & Antipatrum superatus	398, 607
Aim uicus	763	Alexander Gabinio se tradit cum castellis	398, 608
Ain urbs	120	Alexander Romanos cōtumelia afficiēs, superatur, à Gabinio	399
Alanorum eruptio in Mediā & Armeniam	841	Alexandri mors	401, 609
Albinus præses Iudææ	676, 585	Alexander sextus, filius Herodis primi ex Mariamne.	
Albino in Iudæa præsidete, malorum omnium fuit impunitas	676	Alexander Romā mittitur erudiendus	449
Alchimus Ioachim sacerdos	356	Alexander in patriam reuersus, Glaphirā filiā regis Cappadoci duxit uxore	455
Alchimi mors	358	Alexander accusatur à patre apud Augustum	460, 634
Alcibiades dux	504	Alexandri responsio ad accusationem patris	461, 634, 635
Alcion medicus	558	Alexander patri reconciliatur	462, 635
Alexander Macedo Lydiam, Ioniā, & Syriam prædauit	326	Alexander comprehenditur	469
Alexander Damascus, Sidonem, Tyrum, & Gazam expugnauit	327	Alexander per delatores patri redditur inuisus	473
Alexander Hierosolymis honorifice exepultus	327, 328	Alexandri afflictio	473
Alexandri somnium	328	Alexander laqueo perimitur	478, 643
Alexandri notabile uerbum sacerdotē honorantis	328	Alexandri uxor ad patrem Archelaum reuersa	479
Alexander deo sacrificat	328	Alexander septimus, Alabarchus	527, 536
Alexandri benignitas & cultus in Iudæos	328	Alexander Theodori, octauus, Iudæorum legatus	408
Alexander templū Sanabalath ædificauit	329	Alexander nonus, rector Aegypti sub Nerone	679
Alexander secundus, Epiphanes, Balais.		Alexandrum sextum quidam Iudæus se simulans, Augusti calliditate deprehensus	510, 511, 663
Alexander Ptolemaida capit	362	Alexandri nomine aliquod proles de progenie Herodis dictæ	524, 525, 644, 645
Alexandri epistola ad Ionathā Abbarō	363	Alexander Polyhistor	22
Alexander ducit Cleopatram filiam Ptolemæi Philometoris uxorem	365, 366	Alexander Dorothei, legatus Iudæorum	402
Alexander Ionathan Abbaron purpura induit	366	Alexander Iasonis, legatus Iudæorum	402
Alexander socero insidiatus, fugit ad Ciliciam	368	Alexandra prima.	
Alexandri caput mittitur ad socerum	368		
Alexandri filius bello superat Demetrium Nicanorem	370		
Alexander Zebennas, tertius.			
Alexandri amicitia cum Hyrcano Ioanne	379		
Alexander occisus ab Antiocho Grypo	379		
Alexander Iamneus à Iudæis Crucida dictus, quartus			

• Alexandra

I N D E X.

Alexandra Salome uxor Aristobuli ma/ ioris	385	Amasias patrē ulciscitur , gloria elatus Ido latra factus	271
Alexandra secunda.		Amasias à Ioa secundo uictus , ab amicis occisus	272
Alexandra uxor Alexandri Iamneij	389	Amasias succedit Ozias filius	275
Alexandra rerum Iudææ potita	eodem	Amasias princeps militiæ regis Phaceiæ	276
Alexandræ mors	391. 604	Amasias quæstor Iosæ regis	285
Alexandra tertia.		Amath filius Chanaan	13
Alexandra filia Hyrcani tertij , uxor Ale/ xandri quinti	428	Amathæi populi	13. 125
Alexandra Herodi primo indignata pro/ pter sacerdotium in alienigenas colla/ tum	428	Amathi prouincia	13
Alexandræ & Cleopatræ cōspiratio in He/ rodem primum	428	Amathi ciuitas	232
Alexandra patrem fugere suadet ab He/ rode	438	Amathetidis ciuitas	372
Alexandra ob temeritatem occisa	443	Amathus uicus & Iudææ ciuitas	516. 361
Alexandria Aegypti ciuitas	335	Amathus expugnatur	385
Alexandria laudatur	685	Amenosis rex	860
Alexandriæ reges Ptolemæi dicti	231	Amias mater Sedechiæ	288
Alexandrini & Antiocheni apud Titū & Vespasianum & M. Agrippam, cupiētes soli à iure cum Iudæis communi, repul/ si sunt passi	338	Aminadab Leuita	147
Alexadrinorum disceptatio cū Iudæis	693	Aminadab filius Iesse	161. 162
Alexandrium Iudææ castellum	390	Aminadab filius Saul bello interiit	179
Alexas Aegyptius	809	Aminadab architectus templi	310
Alexas maritus Salomes	479	Amital mater Ioachim	287
Alexas captiuos Iudæos soluit	497	Ammiramis pater Mosi deum pro gente Israëlitarum exorat	49. 50
Alisfragmutos rex	859	Ammiramis filius Caath	51
Altaria templi Salomonis	225	Ammon filius Lot	19
Amabec delator temeritatis Alexandriæ tertiæ	443	Ammon filius Dauid qui & Amnon	185
Amacos uxor Iazatis	574	Ammon sororem Thamar adamatam stu/ prat	196
Amadathus pater Aman	319	Ammonius contra Ptolemæum Philome/ torem insidiatus occiditur in habitu fœ/ mineo	367
Amalech filius naturalis Eliphaz	32	Ammonitæ populi	19
Amalechitis Iudmæa dicta	32	Ammonitæ Israëlitas opprimunt	137
Amalechitarum bellum cum Hebræis	65	Ammonitæ uicti à Saul	158
Amalechitæ uicti à Saul	159	Ammonitæ contumeliosi in legatos Da/ uid	192
Amalechitæ in Sicelech irruentes caesi à Dauid	178	Ammonitæ cum Moabitibus aduersus Iosæ/ phat pugnaturi seipsos interimunt	255
Aman insidiatus genti Iudæorum, patibu/ lum Mardochoæ parauit	319	Ammonitæ tributarij (facti Ozia secun/ do	274
Aman spe & consilio delusus accusatur ab Hester & patibulo suspenditur	325	Ammonitæ tributarij Jonathan	275
Amanthias Galaadites	202	Ammonitæ subiguntur à Babylonijs	295
Amaramaus seditiosus Iudæus	573	Ammonitæ uicti à Iuda Machabæo	352
Amarin rex Israëlitarum	245	Ammonitis regio	96
Amasa princeps militiæ Dauid occisus à Ioab	206. 207	Amomi prouincia Carrorum ferax	574
Amasias sacerdos	256	Amon filius Manasse à suis occisus	284
Amasias filius Iosæ primi rex Hierosolymo rum	270	Amorraus filius Chanaan	15
		Amorraea regio septima pars terræ Chana/ næorum	117
		Amorraeorum terra Hebræi potiūtur	96
		Amorraeorum mons	242
		Amphet ciuitas	145
		Amraphelus dux Assyriorum	16
		Amygdolon	

INDEX.

Amygdolon stagnum	798	Anni ab Adā usq; ad reparationē tēpli	222
Anacharsis philosophi mors	891	Annius Rufus praeses Iudae	516
Anaciris princeps Assyriorum cōtra Hierosolymam	280	Anteius occisus	556
Ananīm filius Mesraim	85	Autibas Iudaeus à Fado occisus	575
Ananelus sacerdos ab Herode primo constitutus	428	Antigonus post Alex. Asiā apprehēdit	529
Ananelus sacerdotio priuatur	428	Antigonus nauali praelio uictus à Ptolemaeo rege	336
Ananelo sacerdotium restituitur	431	Antigonus filius Hyrcani Ioannis	380
Ananias socius Danielis aliās Sidrach	296	Antigonus occisus à fratre insidias passus	382. 600
Ananias filius Oniā	380	Antigonus Aristobuli secūdi filius Romā uinctus ducitur	397. 610
Ananias doctor legis Moseos	575	Antigoni accusatio coram Caesare contra Antipatrum & Hyrcanum tertium	402
Ananias Nibidæus rex Chalcidis	579	Antigonus è Iudaea pellitur	415
Ananias pontifex cum fratre Ezechia occisus	690	Antigoni amicitia cum Lysania	415
Ananias Seduct	691	Antigoni expeditio cōtra Herodem adiuantibus Parthis	415. 616. 617
Ananus pontifex post Iozarū Boethi	515	Antigonus in Iudaeam introductus	417
Ananus sacerdotio priuatur	516	Antigonus Iosippi fratris Herodis caput incidit	425. 625
Ananus pontifex	587	Antigonus uinctus ducitur ad Marcū Antonium	426. 625
Ananus filius Ionathæ	697	Antigonus Antiochiā occisus	427. 626
Anani pontificis oratio de Zelotis cōquerentis ad populum in excidio Hierosolymorum	744	Antiochia Syria metropolis	338
Anani mors	752	Antiochia à Græcis Scythopolis	375
Anath pater Sanagar	332	Antiochia olim Mygdonia	576
Anathoth patria Hieremiæ	289	Antioc. primus, Epiphanes dictus	305. 338
Anathath uicus	708	Antiochus Ptolemæū Epiphanem & Scopum uicit	330
Anaxagoræ philosophi mors	890	Antiocho nubit Cleopatra Ptolemæi Epiphanis filia	340
Andreas primas custodiæ Ptolemæi Philadelphi	350	Antiochus fratris sui successor	346
Andronicus Messalanus p Iudæis causam agens cōtra Samaritas præualet	365	Antioch. instituit sacerdotē, in Aegyptum pfecturus Hierosolymā deuastat	346. 596
Andromachus aulicus Herodis	468	Antioc. ad Persidā profectus, regni administrationem cōmisit Lysæ cuidam	350
Aner amicus Abraham	17	Antiochi effrena tyrannis in Machabæos martyres	857. 858
Angeda ciuitas	708	Antioch. infeliciter Elimaïda obsedit	354
Angeli mulieribus coeuntes	7	Antiochus moritur, filio Antiocho Eupatori regnum relinquens	355. 597
Angelos Iosephus figuras nominat	26	Antiochi & Macedonum audacia, Tito Hierosolymam obsidente	797
Anianus	582	Antiochus Comagenensis rex, Agrippæ maioris gener factus	517. 572
Anidius Gallus consul Herode Hierosolymam expugnante	426	Antiochus regno pulsus	840. 841
Anilei & Asinei conspiratio cōtra Parthos & Babylonios	541. 545	Antiochus secundus, Eupator dictus.	
Anilei uictoria & mors	544. 545	Antiochus contra Iudam	355
Anna mater Samuelis	144	Antiochus obsessis in tēplo fidē uiolat	356
Anna aliās Chanam uicus	602	Antiochus occiditur	357
Annas pontifex	516	Antiochus tertius, Theos dictus Alexandri secūdi filius.	
Anmarfuane mensis Hebræorum	7		
Annus Iubileus	84		
Annus Sabbaticus	406		
Anthedon expugnata	386		
Anthenio dux	627		
Anthenio legatus	541		
Anthocratorida ciuitas	515		

Antiochus

INDEX.

Antiochus Demetrium Nicanorem supe/
rat 370
Antiochus à Tryphone tutore suo occi/
sus 375
Antiochus quartus Soter aliàs Pius.
Antiochus Demetrii Nicanoris frater Cle
opatram fratram ducit uxorem 376
Antiochus Tryphonem uicit 376
Antiochi perfidia & ingratitudo in Simo
nem Matathiam 376. 597. 598
Antiochus contra Hyrcanum Ioannem
exercitum ducens, tandem cum eo ami
citiam componit 377. 378
Antiochi laus 378
Antiochus in bello contra Parthos occi/
sus 378
Antiochus quintus, Cyzicenus.
Antiochus Antiochi Soteris filius, uinci
ab Aristobulo Hyrcani Iohānis filio 380
Antiochus sextus, Grypus Philometor.
Antiochus Demetrii Grypi filius cōtra An
tiochum Cyzicenum 379
Antiochi mors 386
Antiochus septimus filius Antiochi Cyzi
ceni cum Antonio Pio profligauit Seleu
cum filium Antiochi Grypi 386
Antiochus octauus, qui & Liber pater.
Antiochus Antiochi Grypi filius Antio
chum Cyzicenum prostrauit 386
Antiochus contra Iudæam nifus occidi /
tur 388
Antipater olim Antipas, pater Herodis
primi, Hyrcano tertio amicus 392
Antipater & Hyrcanus tertius ad Aretam
regem Arabum confugiunt 393. 604
Antipater legatus ad Pompeiū Magnum
pro Hyrcano tertio 394
Antipatri uictoria de Aegyptijs 402. 610
Antipater tyrannidis accusatus 402
Antipater praefes Iudææ factus 402
Antipater Iudæis inuisus 404
Antipater ueneno interiit 411
Antipater secundus, filius Hero. primi 413
Antipater fratribus ex Mariamne genitis
prædatus, Romā mittitur, Agrippæ com
mendatus 459. 460
Antipatri simulatio erga patrem 462
Antipater omnibus inuisus, in patrem ma
lenolus, odij dissimulator, uxorem ducit
Aristobuli fratris filiam 635. 636.
640. 641
Antipatri odium in liberos fratrum 479
Antipatri & Pheroræ conspiratio in He

rodem 481. 645
Antipatri coniuratio quomodo prodita
483. 484. 646
Antipater ueneficij appellatur 484. 647
Antipater accusatur à patre 487. 650
Antipatri excusatio 488. 651
Antipater in uincula cōiectus culpā reiicit
in Antiphilum 492
Antipater occiditur 496
Antipater filius Salomes secundæ 500
Antipater Gadis occisus ab Herode 445
Antipater Samarites Antipatrum secundum
ueneficij appellauit 485. 486. 647
Antipas filius Herodis 480. 644
Antipas tetrarcha factus 496
Antipater ambitionis notatur contra Ar
chelaum fratrem pro regno certans 499.
500
Antipas regione trans Iordanem dona /
tur 509
Antipater Iasonis legatus Iudæorum 372
Antipas legatus Iudæorum 688
Antiphilus ueneficij & coniurationis reus
contra Herodem 485
Antiphili epistola ad Antipatrum secun
dum, ab Herode deprehensa 491
Antiquissimi Græcorum Chaldaeis præce
ptoribus usi 854
Antiquitatis cognitio à Græcis non expe
tenda 853
Antonius dux 608
Antonius Hecatontarchus 723
Antonius contra Vitellium 769
Antonia uxor Drusi maioris 525
Antonia filia Claudij ex Petina 583
Antonia turris arx & castellum olim Baris
382. 630. 600. 603. 785
Antonia incenditur 689
Antoniae fundamenta diruta 809
Anubis Aegyptiorū dei prætextu stuprum
factum Romæ in templo Iſidis 519
Anxioramus filius Ioram sacerdos 293
Aoth assertor Iſraëuitarum ab Eglon 532
Apachas rex 819
Apama concubina Darij 308
Apamea ciuitas 376. 433
Apathasi uicus 743
Apellaos mensis Macedonum 315. 347
Apema arx 394
Apemus Tryphon 369
Aphaca ciuitas expugnata 721
Apheca ciuitas 251. 252
Apheci turris 696
Apher

INDEX.

Apher filius Madian	22	Arca missa Chariathiarim in domū Amī-	
Apheran filius Abrahæ	eodem	nadab lata	147
Aphrica unde dicta	eodem	Arca transfertur Hierosolymam	188
Apollinis templum Romæ impensis Au-		Arcam prophanis manibus attréctantes	
gusti fundatum	507	extinguebantur	146. 188
Apollonia oppidum	389	Arca templo Salomonis importatur	226
Apollonius dux Samariæ	348	Arca tabulas Mosi conditas habuit	226
Apollonius Antiochi iudex occisus	349	Arca nube circundatur	eodem
Apollonius Titus à Ionatha Abbarō uin-		Arca Noë reliquiæ in prouincia Carrorū	
citur	366. 367	demonstrantur	524
Apollonius Alexandri legatus Iudæorum		Arca ciuitas	834
379		Arcades antiquitate non esse insignes	855
Apollonius Molon	841. 850	Arce ciuitas	13. 220
Appellatio litium remittenda ad urbem sa-		Arcarij principes militiæ Iosaphat	255
cram	107	Archæ ciuitas (rectius forte dixeris, Arce)	
Appio legatus Alexandrinorum Iudæos		125	
accusat	535	Archelais uiscus	511
Appionis aliquot calumniæ & figmenta		Archelaus rex Cappadocum pater Gla-	
de Iudæis	877. 878. 879	phiræ	455. 634
Aquæ Gennisaron	371	Archelaus herodis iram super filio & fra-	
Aquilas Caligulam gladio confodit	555	tre mitigtat	474. 639. 640
Aquilas præses Alexandriæ	566	Archelaus conspirationis coram Herode	
Aquæ calidæ apud Amathunta	735	se excusat	474
Aquileia ciuitas	460	Archelaus filius Herodis primi	480. 644
Arabarchis quid significet	74	Archelaus iniuste accusatur à fratre	486
Arabanech sacra tunica	eodem	Archelao legatur regnum à patre	497.
Arabata ciuitas	393	654	
Arabazacus Themafus	308	Archelai uerba ad populum sibi gratulan-	
Arabes anno decimotertio circuncidun-		tem	497. 655
tur	20	Archelaus ob seditionem Iudæorum ex-	
Arabia felix	22	ortā ad Casarem nauigat	498. 499. 656
Arabia ab Ismaëlitis culta	49	Archelai & Antipatri cōcertatio apud Au-	
Arabum pugna cum Iudæis	434	gustum pro regno Iudææ	500 657.
Arabes Iudæorum legatos occidunt	435	Archelaus regno dignus pronuntiatur	
Arabes uicti à Iudæis	437	502	
Aracæus filius Chanaan	13	Archelai mater moritur	503. 658
Aradius filius Chanaan	eodem	Archelao absente Iudæa uarijs tumultibus	
Aradia insula	eodem	affligitur	504. 505. 658. 659
Arachus pater Adrazari	190	Archelaus Romæ agens à Iudæis accusa-	
Aradus ciuitas	386	tur	661. 662. 507.
Aramatha ciuitas	245. 264	Archelaus non rex sed toparcha factus	
Aram filius Sem	15	509. 662	
Aram frater Abrahæ	14	Archelaus Glaphiram fratriam ducit uxo-	
Arameni nunc Syri	15	rem	511. 664
Arax prouincia	eodem	Archelai exilium & somnium	512 665
Arbela uiscus	621	Archim locus	97
Arbores fructiferæ non incidendæ	113	Archium publicum incensum	689
Arca dei	73	Arcus dei, Iris	9
Arca ciuitati Hierico circumlata muri con-		Area Chedon loci nomen	188
ciderunt	118	Area locus ubi immolatus Isaac, pestem	
Arca dei à Palæstinis capta	145	deprecatus Dauid, templum ædificauit	
Arca bobus quoquò trahenda datur	147	Salomon	211. 212
Arca Betfamis deuenit	eodem	Ared filius Beniamin	46
		Areli	

INDEX.

Arel' filius Gad	47
Aretas rex inferioris Syriae Alexandrum lamneum uicit	188. 602
Aretas rex Arabum	393
Aretas auxiliatus Varo contra Iudaeam	506
Aretas iniuriam filiae ultus in Herode gerero	523
Arecen ciuitas Arabiae à Graecis Petra	102
Areth martyr Machabaeus	865
Arethusa ciuitas	397
Argenti & auri copia quanta fuerit Salomoni	234
Argorij ex porticu decidentis fortuna	311
Aries machina bellica	717
Arimna ciuitas Galaadinorum	13
Ariochus dux Assyriorum	16
Ariochin minister regis Babylonij	297
Arion dispensator Iosephi filij Thobiae	343
Aristaeus Ptolemaei Philadelphi amicus, Iudaeos captiuos absolui supplicat	330. 332
Aristaeus descripsit conuiuium Ptolemaei septuaginta senioribus Iudaeorum exhibitum	336
Aristobulus maior.	
Aristobulus filius Hyrcani Ioannis	380. 599
Aristobulus matrem & fratrem in carcerem conijcit	382. 599
Aristobulus φιλῆδης dictus	383
Aristobuli mors	385. 601
Aristobulus secundus.	
Aristobulus filius Alexandri lamnei	389. 603
Aristobulus Alexandriae matri indignatus, pro potestate Pharisaeis concesserit	390. 603
Aristobulus Iudaeam inuadit agrotante matre	391. 603
Aristobulus regnum assequutus eiectione Hyrcano fratre	392. 604
Aristobulus obsidetur in templo	393. 606
Aristob. donis sibi conciliat Scaturum contra Hyrcanum fratrem & Aretam regem	394. 604
Aristobulus Pompeio magno uitem auream dono mittit	394
Aristobulus fugatur in Alexandria caestellum	395
Aristobulus Romam uinctus ducitur	397
Aristobulus à Roma fugiens cum Romanis iterum pugnans uincitur	399. 608
Aristobulus à Caesare dimissus à Pompeianis ueneno necatur	401. 609
Aristobulus tertius.	
Aristobulus filius Alexandriae	428. 429
Aristobulus sacerdotium ab Herode adeptus matris importunitate	429

Aristobulus dolo Hero. submergitur	430
Aristobulus quartus.	
Aristobulus filius Herodis primi Romam mittitur erudiendus	449. 633
Aristobulo in patriam reducto uxor datur	445. 634
Aristobulus cum fratre accusatus per patrem apud Augustum.	460. 634
Aristobulus patri reconciliatur	462. 640
Aristobulus iterum delatus cum fratre apprehenditur	473. 642
Aristobulus damnatus laqueo perimitur	470. 643
Aristo minister Hero. regis Chalcidis	571
Aristoteles philosophus meminit gentis Iudaeorum	865
Aritei populi	123
Armenia unde instituta	13
Arnon fluuius	96. 97
Arosath ciuitas	59
Arphaxat filius Sem	13
Arphaxadei populi	13
Arrius centurio	506
Arfaces rex Parthorum	575
Arbanum castrum	577
ArSimon zelota	809
Artinoe regina uxor Ptolemaei Philadelphi	333
Artinoe soror Cleopatrae	433
Artabazis filius Tigranis	434. 626
Artaxias rex Armeniae	434
Artaxerxes rex alias Assuerus, magnificentium conuiuium celebrauit	317
Artaxerxes Vasthim uxorem repudiat	318
Artaxerxis epistola pro Iudaeis	323. 324
Arthemon Iudaeos lassos inuadit in bello contra Arabes	435
Arus Ptolemaei, uicus quidam	506
Asa filius Abiae succedit patri in regno	243
Asa profligans Zaream regem, populatur regionem Baasa	245
Asa mortuo succedit Iosaphat	246
Asahel filius Sarui	182
Asahel mirae uelocitatis	182
Asahel peremptus sepelitur in Bethleem	182
Asahel rex Damasci uictus ab Helia	249
Asahel Adherens seruis & in regno Syrorum successit	263
Asahel uicit Israelitas	269
Asahel mortuo successit Ioachazas	269
Asahel mortuo regnum peruenit ad filium eius Addan	271
Asam filius Iesse	161

B Asam.

INDEX

Asamonael	312	Astabus fluuius	52
Asamonaorum pontificum in principatu terminus	426	Astaburas fluuius	idem
Asaph	310	Astaroth deus Palaestinarum	180
Asaphat filius de prole Gigantum contra David	208	Astoide	638
Asaphon locus	384	Astrologia & Geometria studium quato tempore olim perdisci poterat	10
Asar pater Ioab maritus Saruiae	182	Astrologiam calluit Abraham	15
Asar ciuitas	133	Athenienses Hyrcano tertio statuum de dicandam decernunt	405
Asaracoldas rex Assyriorum	282	Athenienses laudantur	685
Asarcha Pentecoste graece	82	Athoges uir ignobilis contra Iudaea nesus	505
Asarmoth filius lecten	13	Atlas locus	690
Asbel filius Benjamin	46	Atratinus	619
Ascalon ciuitas Palaestinarum	123	Auarim locus	859
Ascalon capta a Chananais	131	Aula templi Salo. extrinsecus facta	225. 226
Ascalonitarum pestis	146	Aula regia	783
Ascensores equorum Salomonis quomodo exornati	234	Aulon oppidum	389
Aschenar filius Gomer	12	Auranitis regio Herodi datur	449
Aschanes eunuchus	296	Aurea aquila e templo direpta	493
Aser filius Iacob	28	Aurei lecti usus solis Parthis concessus	576
Aserita quam terram sint sortiti	123	Autozoniblipa ciuitas	247
Ases rex	859	Azaria prophetia ad exercitum Asa	244
Asia	684. 329	Azarias Oziā sacra temerare phibuit	274
Asina Balaam loquitur	98	Azarias filius Achimae, sacerdos	293
Asinei & Anilei fratrum duorum conspiratio contra Parthos & Babylonios	541	Azarias puer socios Danielis a Babylonio Abdenago nuncupatus	246
Asineus ueneno interijt	544	Azarias Iudais praeficitur Iuda Machabaeo ad hostes profecto	353
Asion gaber, locus	232	Azaria infelix pugna	354
Asochiton, alias Assochion & Assocheon ciuitas Galilaeae	384	Azarus pontifex	424
Asom filius Dan	46	Azeca locus	162
Asophi filius Mareoth	218	Aziazus rex Amasorum	582
Asor campus	371	Azo filius Nachor	14
Asor ciuitas condita a Salomone	231	Azotus Palaestinarum ciuitas	123
Asosra genus tubae Hebraeae	85	Azotorum pestis	146
Asphaltitis palus uel lacus	16. 96. 256. 273. 761	Azymorum festiuitas	558. 82
Asphar lacus	360	B	
Asprenae senatoris uestis malo omine crucentata	553	Baacha ciuitas	190
Asprenas occiditur	556	Baal deus Achab & Tyrionum	246
Asseneth filia Putipharis uxor Ioseph	39	Baal templi Samariae concrematur eiusque sacerdotes interimuntur	267
Asserones mensura Moisaica	225	Baal templum Hierosolymis euersum	268
Assuerus, uide Artaxerxes	317	Baasa filius Meheli	243
Assur filius Sem	13	Baasa interficit Nadab eiusque regno potitur	244
Assurim filius Dadan	22	Baasa a Creone occisus	245
Assyria unde dicta	idem	Babe liberi inimicitiae in Herodem luunt poenas	444
Assyrii populi	13	Babel interpretatur confusio	18
Assyriorum bellum cum Sodomitis	16	Babaras radix qua daemones effugantur	838
Assyriorum strages Hierosolymam obsidentium	282	Babylon ciuitas	58
Assyriorum defectio a Medis	283	Babylon a Cyro & Dario capta	308
		Babylon Seleuco subditur,	329
		Baby	

INDEX.

Babylioniorum studium in capiēda urbe
Hierusalem 291
Babyloniꝝ Hierosolymitas captiuos abdu-
cunt & perimunt 291. 292
Bachides hostis Iudæ Macha. 357. 358. 359
Bachides uastat Iudæam 361. 396
Bachides cum Ionatha Abbaron foedus
inire coactus 362
Bachilla scriptor gestorum David 208
Bachuran locus 200
Bachus pater Banaia 220
Bactriani populi 13
Bazon rex 359
Bagatheus eunuchus 319
Baia oppidum campaniæ 335
Balaꝝ ppheta filijs Iſraēl bñdixit, ac rursus
cōtra illos cōsiliū dedit Balach 98. 99. 100
Balach rex Madianitarū Balaam prophe-
tam, cōsulit cōtra Iſraēlitas 98. 99. 100
Baladas rex Babylioniorum 283
Balam ciuitas 353
Balan famula Rahuelis collocat Iacob 28
Balas Rubenita 90
Balath urbs à Salomone condita 238
Balathana locus 480
Baldezel uicus 707
Baliorum rex 16
Ballas rex Sodomitarum idem
Balleas rex Sodomitarum idem
Balls dux Germanorum 833
Ballistarum uis 719
Balsami radicem regina Aethiopiæ prima
Iudææ intulit 233
Balsamum qualiter circa Hiericuntē in-
ueniatur 605
Balsamum nusquam nascitur præterquam
in Hierico 433
Baltasar nomen Danielis apud Babyloni-
um 296
Baltasar q & Naboan rex Babyloniꝝ 299
Baltasar iuxta pphetiā Danielis captus 301
Baltasar sacris uasis abutenti mirabile con-
tigit prodigium 300
Banaia filius Remmō occidit Isboseth 185
Banach princeps militiæ Salomonis 220
Banaias præfectus custodiæ corporis Da-
uid 208. 191
Banaias unus fortissimorū David Palæsti-
nos uicit & leonem interfecit 209. 210
Banaias refragatus ambitioni Adoniæ 213
Banaias suffragatus Salomoni, in regem
ungendo 214. 215
Banaias Adoniam & Ioab iussu Salomo-
nis occidit 218

Banaias filius Bachi princeps militiæ Salo-
monis 220
Barachias Iſraēlita 133
Barachus dux Iſraēlitarum 22
Barbari Sorophraci dicti 425
Barbarorum insidiæ cōtra Herodem 26
Barematim ab Isaac capitur 577
Bardanes rex Parthorū à suis occisus 9.
Baris mons 455. 200. 605
Baris castellū nūc Antonia 319
Barthanus 288. 295
Baruch scriba & discip. Hieremiæ 427. 415
Barzafarmanes satrapa Parthus 220
Basan princeps militiæ Salomonis 26. 32
Basemath filia Ismaēlis uxor Esau 220
Basima filia Salom. uxor Achinadab 837
Bassus Macherunta & Herodiū capit 105
Bataltidis regio 449. 480. 629
Bathanea regio 14
Bathuel filius Nachor 485
Bathilus uenenum Roma afferens appre-
henditur 480
Bathyra uicus 554
Batibius senator 269
Bathanea prouincia 222
Batus mensuræ genus 382
Bebius mons 764
Bebriacum Galliæ oppidum 46
Becher filius Beniamin 555. 597
Bedoscoria locus 58
Beelsephon locus 759
Begabri uicus 46
Bela filius Beniamin 46
Belesenius Hierosolymā cū tēplo destru-
ctam iussu Cābylis restitui prohibuit 306
Bello qui inutiles 113
Bellum inter Ioab & Abner 182
Bellum Hebræorum intestinum 185
Bellum Roboam contra Abiam 242
Bellum inter fratres Demetrium & Philip-
pum filios Antiochi Grypi 388
Belselida ciuitas 369
Beniamin filius Iacob natu minimus 38
Beniamin domi linquitur, fratribus in Ae-
gyptum profectis 40
Beniamin ad Ioseph mittitur 41. 42
Beniamin quasi furti reus capitur 43
Beniamitæ quam terrā sint sortiti 123
Beniamitarum infelix bellum contra Iſraē-
litas 129. 130
Beniamitæ desponsi labitis uirginibus, eo-
rumq; ducenti raptu ducunt uxores 130
Beretha locus 681
Berezel Galaadites 206

B ã B eria

INDEX.

Berla filius Aſer	47	Bibimafis dux	327
Berithus ciuitas	475. 476	Birzito uilla	357
Berithij Varo Iudææ tumultus ſedaturo auxiliati	506	Bithifanos urbs	123
Beroea ciuitas	388	Bittora urbs à Salomone condita	238
Beronice ciuitas, olim Elana	232	Blafphemia lex & poena	106
Beronice filia Salomes primæ, uxor Ari/ ſtobuli quarti	455	Blicus Ptolemæus	401. 610
Berdnices nomine plures fuiſſe de proge/ nie Herodis inuenies	524. 530. 566. 582	Bobus terra aranda, nec diuerſo genere ſe	
Beroſus Chaldaus de arca Noë	8. 822	Bochor uicus	201 (minanda 108
Beroſus meminit Abrahamæ	15	Bochorus pater Sabee	206
Beroſus de rege Sennacherib	282	Boëthus pater Simonis Cantharæ	567
Beroſus de rege Nabuchodonofor	298. 823	Bologeſes rex Parthorum	577
Berothi ciuitas	121	Bonones à Parthis pullus, ab Armenijs ca	
Berfabee ciuitas	149. 249	Booz cognatus Elimelech du/ (pitur	517
Berfelleus Galaadites bñficus i Dauid	202	cit Ruth uxorem	143
Berfellei filios Dauid moriturus commen/ dat Salomoni	216	Booz colūnæ nomē in tēplo Salomo.	224
Berylus Neronis paedagogus	585	Borceas uicus	708
Befeel filius Vri	70. 78	Bofame filia Herodis	645
Befor torrens	179	Bofor ciuitas Arabia	105
Beſtiarum paſſio in Aegypto	57	Bosphorani	684
Betharanta ciuitas Iulia dicta	515	Bothrus ciuitas	24
Bethara	777	Boum triturantium ora non obligada	108
Bethel ager	26	Bracchus legatus	563
Bethel quid ſignificet	idem	Britanni laudantur	684. 685
Bethel ciuitas	155. 237	Britannicus filius Claudij	583
Bethela urbs capta	127	Brixellum	764
Bethlehem ciuitas tribus Iudæ	idem	Brundifium urbs	418
Bethlehem à Roboam ſtructa	239	Bubo ominofus ales Agrippæ maiori in/ terpretatus	530. 578
Bethelephthon toparchia	759	Buliffis flumen	858
Bethomis ciuitas	387	Bureus princeps militiæ Claudij	583
Bethoron uicus & ciuitas	358. 368	Buz filius Nachor	14
Bethſabee uxor Vriæ à Dauid ſtuprata	193	Buzi facerdos	146
Bethſabee prodit temeritatē Adoniæ	213	Buzus aliàs Bithus, pater Simonis ſocer/ Herodis	448
Bethſabee repullam paſſa à Salomōe pro			
Bethſaida ciuit. Iulia dicta	515 (Adonia 218		
Bethzan ciuitas nunc Scythopolis	180		
Betifo locus	779		
Betſamis uicus	147		
Betſamis ciuitas à Græcis Scythopolis	354		
Betſamita populi	147		
Betſephon ciuitas in biblijs Balafor	197		
Betſura ciuitas à Roboam ſtructa	239		
Betſura à Iuda Machabæo capta	353		
Betſura à Simone Matathia expugnata	371		
Betſurita Antiocho Eupatori ſe tradit	356		
Betthora locus	272		
Bettora uicus Iudææ	350		
Bettoron ciuitas	696		
Bezēchin regio	126		
Bezechini populi	idem		
Bibaſte caſtrum	364		

INDEX.

Cadare interfectio, Iudæa exactionibus gra- uatur, Ro. dissidijs & tumultibus inquie- tantur 410. 411. 612	Capharbasa locus & campus 388. 465
Calonia uxor Caij Caligulæ occisa 561	Capharim ciuitas 765
Cataphas nomine Iosephus, pontifex post Simonem Camithi 516	Capharlamala uicus 358
Cataphas pontificatu priuatur 521	Caphartophran uicus 759
Cain fraticida primus arare comperit 5	Caphedon Samaræorum seductor 526
Cain à deo increpat ⁹ , mēsurarū & pōderū inuetor, primæ mundi ciuitatis cōditor 6	Caphera ciuitas 765
Cainæ filij Enos ætas 8	Caphthorim filius Mesraim 15
C. Fannij decretum pro Iudæis 408	Capirona locus 604. 394
C. Cæsaris decreta pro Hyrcano tertio, & gente Iudæa 405. 406	Capito Gessij Flori centurio 678
C. Cæsaris cædes 411	Capitolium Romæ Iouis templum 547
C. Martius Censorinus 464	Capadoces olim Moschini 11
C. Norbani Flacci epistola pro libertate Iudæorum tutanda eodem	Caprea insula 527
Caius filius Agrippæ 500	Captiuorum mos supplicandi 252
C. Caligula filius Drusi maioris ex Anto/ C. Caligula quartus Ro. imp. 669 (nia 529	Captiuorum & peremptorū numerus Ti- to Hierosolymam obtinente 827
C. Caligula Herodem cum Herodiade exilio damnat 555. 669	Carchedon ciuitas nunc Carthago 861
Caligula Agrippæ Tetrachia Philippi do- nat 555. 669	Carmelus mons 125. 220
C. Caligula Petronium contra Iudæos le/ C. Caligulæ literæ ad Petronium (gat 669	Carran locus 26
de statu erigendis 539	Carrorum prouincia amomi ferax, & reli/ quijs arcæ Noë celebris 574
C. Caligulæ crudelitas & arrogantia 547	Carthagenenses laudantur 685
C. Caligula insidijs Cassij Chereæ interem- ptus 548. 549. 550. 555	Carus phariseus occiditur 482
C. Caligulæ uxor occiditur 561	Casid filius Nachor 14
C. Caligulæ qual' fuerit uita & eruditio 561	Cassander rex Macedonia post Alex. 329
C. Sempronius Romanus 379	Cassij aduentus in Iudæam 400. 401
Caleph locus 127	Cassius Iudæam uarijs malis affecit 410
Caleph explorator Chananææ 87	Cassius Longinus præses Syriæ post Vi/ Cassius Chæreus Claudio ini/ (telium 455
Caligo tenebrarum in Aegypto 58	micus morte multatur 565. 566
Calitus libertus C. Caligulæ 552	Cassius præses Syriæ post Crassum 609
Callimander à Iudæis uictus 380	Castomachi ciuit. à Iuda Mac. uastata 355
Calliroë fons Iordanis 495	Castor Iudæus 789
Calon locus 434	Castra regio 181
Cambyfes rex Persarū Saba ciuitatē Mero/ inden nominauit 52	Catalogus pōtificum à tēpore Salomonis usq; ad captiuitatem Babylonicam 295
Cambyfes Aegyptum uastauit 58	Catullus Libyæ præses scelerum suorū iu/ Caulas locus 295 (stas soluit pœnas 852
Cambyfes Hierosolymā & tēplū restaurari prohibuit 306	Causa deletionis tribus Beniamin 127
Cambyfes Damasci defunctus 306	Causa defectionis tribuū à Roboam 237
Canon ciuitas Galaadinorum 157	Causa erroris Græcorum 854
Campus Curricus uel Curius 192	Cedarus filius Ismaelis 26
Campus maximus, regio 220	Cèdeffa ciuitas 571
Camuel filius Nachor 14	Cedmas filius Ismaelis 26
Canathon uicus 626	Cedron uallis 779
Cadelabra & cāthari tēpli Salomonis 225	Ceila prouincia 171
Capernaum fons 733	Ceilani & Cellitæ prouinciales eodem
	Celeb filius Dauid 185
	Celendris ciuitas Ciliciæ 486
	Celer millenarius discerptus 582
	Cenez filius Eliphas 32
	Cenez Israelitas ab Assyrijs asseruit 153
	Cendebeus dux à Simone Matathia ui/ ctus 576. 598
	Cenedecus 696

I N D E X

Ceparius Quirini senator	402	Chira aurarius opifex tēplī Salomōis	224
Cephalon frater Antipatri primi	394. 604	Chordorlohomorrus Assyriorum dux	16
Cerastes pater Pausaniae	326	Chorami Madianitis, uxor Samariae	108
Cerealis Samariae expugnator	722. 723	Chronica ab initio mundi usq; ad captiuitatem Babylonicam	292
Cerimoniae sacerdotum & pontificum tabernaculi	80	Chusus filius Cham	42
Cesennius Gallus Galilaeam inuadit	695	Chusae populi	eodem
Cesennius Petus	840	Chusi amicus Dauid	399. 209
Cestius Gallus	677. 695	Chuta flumen	280
Cestius Iudaea explorat p Neapolitanū	681	Chuti locus	279
Cestius Iudaeam populatur	694. 695	Chutia regio Persidis	280
Cestij exercitus caesus	695	Chutaeorum transmigration in Samaria	280
Cestius Hierosolymam obsidet	697	Chutaeorum insidiae contra Iudaeos	319
Cethaeus filius Chanaan	15	Cilicia olim Tharsus	12
Cethim filius Iani	12	Cilicum oppidum	382
Cethima insula, nunc Cyprus	eodem	Cinaeus filius Chanaan	45
Cetura uxor Abrahae	22	Cinnamus princeps Parthorum	574
Chabulan terra	230	Cinnira musica instrumenta	225
Chacad Hebraeorum sapiens	221	Cinthares ponderis genus	73
Chadam	193	Circumcisionis origo	18
Chalcis ciuitas	394. 401	Circumcisio Iudaeorum & Arabum	29
Chaldaei olim Arphaxadai	15	Cis pater Saul, filius Abihel	150. 158
Chaldaei insurgunt contra Abraham	14	Ciuitates fugitiuorum	105
Challis ciuitas	707	Classicus dux Germanus	833
Cham filius Noe	10	Claudius C. Caligulae patruus	554. 558
Chana uilla & uicus	388. 434	Claudius quomodo imperium suscepit	558
Chananaeus, in biblijs Chanaan, filius		Claudius a militibus non a senatu Ro. imperator delectus	562. 563. 678
Chananaea regio	12 (Cham 12)	Claudij beneficentia in Agrippa maiorem, & edicta aliquot pro Iudaeis	566. 674
Chananaea fame pressa	15	Claudius in seditiosos Iudaeos animaduertit, stolam conseruandi potestatem Iudaeis concedit, & Herodi Chalcidis regi potestates & sacerdotes instituendi auctoritatem donat	572. 573. 574
Chananaei inimici Isaac	26	Claudij obitus	583. 674
Chananaeorum exercitus quantus fuerit contra Gabaonitas	121. 122	Claudij tempore fames facta	88
Chananaeos & rebelles esse occidendos	114	Clearchus philosophus Iudaeae gentis meminit	865
Chananaeorum terrae natura	123	Clemens complex conuersionis in C. Caligulam	550. 559
Chananaei a Iosue deuicti	eodem	Clemetia Agrippae maioris in detrectator	
Chananaei ab Israelitis deuicti	133	Cleodemus propheta	22 (rem 579)
Charanacha Ammonitarum metropolis	192	Cleopatra uxor Ptolemaei Epiphanis	343
Chariathiarim ciuitas	147	Cleopatra filia Ptolemaei Epi. nubit Antiocho	349
Charmi filius Ruben	46	Cleopatra raptu desponsata Demetrio Nicanori	368
Charran ciuitas	14	Cleopatra uiduata Antiochu Soterem Ierusalem ad nuptias & ad imperium inuitat	376
Chaslohim filius Mesraim	15	Cleopatra insidiata Ptolemaeo Lathyro filio	380. 384. 385
Chebronicus uicus	809	Cleopatra Selene regina Syriae	390
Chebron fons	294	Cleopatra Alexandram tertiam cum filio fugere inuitat ad Aegyptum	439
Chebron ciuitas uastata	354. 765. 765	Cleopatra	
Chedon area, locus	388		
Cheferitae populus	120		
Chelcias filius Oniae Aegyptiaci templi conditoris	180		
Chelion filius Elimelech	142		
Cherubim figurationes arcae Moysi	75		
Cherubim templi Salomonis	224		
Chetomene, uestis sacra	74		
Cheton lineum sacrum	eodem		
Chiatemeritae populus	120		

I N D E X.

Cleopatra M. Antonij animū incitat i He		Cozabifcortum Samaritæ	104
Cleopatra malitia 433. 626 (rodē 626		Crassus præfes Syria post Gabinum pecu	
Cleopatra cū Ant. uicta ab Augusto 441		nias templi depradatus 400. 609	
Cleopatra Hierosolymitis, uxor Hero. ma		Crassus apud Parthos occisus 400	
Cleopatra uxor Gessij Flori 591 (gni 480		Cratera templi Salomonis 225	
Clinus laua suæ manus abscisor 704. 705		Cremona Gallia ciuitas 769	
Claudius Romanus 554		Crepri occidit Baasan 245	
Codecanathan uicus 626		Cræteo Ioui tēplū dedicat à Sichimitis 345	
Coeles 602		Culmen loci nomen 256	
Cœnopolis locus 697		Cumanus præfes ludææ post Tiberiū Ale	
Colchi 684		Cumanus à ludæis accu/ (xādrū 579. 672	
Collatio Hero. I. & Agrippæ maioris 570		fatus, Romam mittitur 581. 582. 675	
Colles Hierosolymorum 778. 779		Curio filius Nicodemi 698	
Colobium quid significet 197		Cuspius Fadus Syria præfes, Claudio im	
Columna templi Salomonis 224		perante 455	
Comis 652		Cuspius Fadus in ludæam missus 574	
Comutatio sacerdotij ex tribu in tribū 146		Custobarus ab Herode affine suo occisus	
Cos insula 385		Custobarus 588 (445	
Concertatio fratrum de sacerdotio 346		Custobarus ludæorum legatus 688	
Concertatio super tēplis Aegypti & Hiero/		Cynaras rex Cyri 554	
Conseio locus 188 (solymorum 365		Cypris uxor Antipatri, mater Herodis	
Concubina Nachor 14		magni 401. 609	
Constitus duarū meretricū añ Salomo. 219		Cyprus isula, olim Cethima 12	
Consilium Balaam aduersus Israel 100		Cyprus ciuitas 463	
Consiliū sapiētij Palæstinorū p. arca dei 147		Cyprus capitur 695	
Conspiratio Absalō aduersus Dauid patrē		Cyrene ciuitas 400	
Conuallis benedictionis 256 (suum 199		Cyrenæi laudantur 685	
Conuallis gigantum 187		Cyrenius præfes Syria populū ludæorum	
Cophinum flumen 15		Cyrillus poeta 865. (censet 519	
Copinius cum Cyrenio missus ad censen		Cyr ^o Persarū rex cōtra regē Babylonij 299	
dum populum ludæorum 513. 664		Cyrus ludæorum captiuitatē relaxat 304	
Copton ciuitas 768		Cyri epistola ad Syria satrapas 305	
Corban quid significet 95. 688		Cyro ignorāte Hierosolyma & templum	
Corduba Iberiæ ciuitas 548		restaurari prohibentur eodem	
Core filius Elau 32		Cyrus filius Xerxis aliās Artaxerxis uel	
Core cōtra Moſen seditiosus plebē aduer/		Assueri 317	
sus eum concitat 90		Cyzicus ciuitas 379	
Core cum 250. uiris exustus 93			
Coria ciuitas 395. 605		D	
Corinthus quidā in Herodis magni mor		Dacus Parthorū puſciā inuadit 578	
tem molitus 483. 646		Dadan filius Iexan 22	
Cornelius Leo, tabellio Claudij 574		Dagon deus Palæstinorum 146. 797	
Cornelius Sylla 606		Dagonis templum in Azoto 367	
Cornelius Faustus Syllæ filius, muros He		Dagon castellum Hiericuntis 376	
rosolymorū primus conscēdit Pompeio		Dalila meretrix Samsonis impostrix 141	
ciuitatem obsidente 397		Dalmata populus 684	
Corona pontificis in tabernaculo 76		Damascus unde instituta 15	
Corona aurea templi Salomonis 225		Damascus subditur Dauid 190	
Correon locus 149		Damascus ab Assyrijs capta 277	
Corus quid 445		Damascus capta ab Alexādro Magno 327	
Cotardus Parthorū rex post Bardanē fra/		Damascenorum ingens clades 190	
Cotis rex minoris Armeniæ 570 (trē 577		Dan fons Iordanis 16	
Cous Euaretus 643		Dan filius Iacob 123	
Coza Idumæorum deus 443		Danitz quam terram sint fortis 134	
		Danitz in montana fugati 134	

I N D E X.

Dan ciuitas conditur 131. 238
 Dan uastatur ab Asa 245
 Daniel à rege Babylonio Baltasar nomina-
 tus 296
 Daniel prodit regis Babylonij somniū 297
 Daniel regi Babylonio scripturam inter-
 pretatus 300
 Daniel in Mediam à Dario ductus, maxi-
 mo in honore celebratur, transgressionis
 accusatus, leonibus obijcitur deuorandus:
 illatio eo permanētē, accusatores suæ mali-
 tiæ deprehensū uicissim leonibus sunt ob-
 iecti 301. 302
 Danielis Mausoleum eiusq; autoritas &
 uisiones 302. 303
 Daphne Antiochiæ locus 423. 480
 Darda sapiens Hebræorum 222
 Darius Medorū rex cōtra Babylonā 299.
 Darius Persarū regnū assecutus, do-
 nat Hebræos libertate & muneribus ad
 restaurationē urbis & templi 306. 308
 Darij quæstiones cubicularijs ppositæ 306
 Darij, pmissio ad Zorobabel, & mu-
 nificentia in Iudæos 308
 Darij epistola ad præfectos Syriæ & Phœ-
 nicia & ad Samaritas 312
 Dario mortuo Xerxes filius successit 313
 Darius ab Alexandro uictus, ad Persas fu-
 giens remeauit 327
 Darij regis Lacedæmoniorum epistola ad
 Oniam tertium pontificem 345
 Darius filius Artabanī regis, obles datur
 Tiberio Cæsari 522
 Darius præfectus equitum Agrippæ 688
 Dartabenes Parthicus 574
 Datan Rubenita 90
 Datan & Abirom uiui absorpti 95
 Dathara princeps Assyriorū cōtra Hiero-
 solymam 353 (solymam 280
 Dauid filius Iesse 143. 161
 Dauid pastor ouium in regem eligitur &
 ungitur 161
 Dauid assumitur in citharœdum Saul 161
 Dauid monomachia 162
 Dauid cū Goliath pugnam aggreditur 165
 Dauid Goliath funda prosternit eodem
 Dauid concitatur inuidia apud Saul 164
 Dauid insidijs Saul, mortis periculum pas-
 sus, uxoris astutia euadens, uenit ad Sa-
 muel 165. 166
 Dauid & Ionathas iusiurandum faciūt 168
 Dauid fugit ad Achimelech & ad Achis re-
 beratur de terra Geth eodem

Dauid ad regem Moab ueniēs, parētes sibi
 Dauid moratus in Iudæa 169 (dimisit 169
 Dauid Palæstinos Ceilam deuastantes in-
 uadit 170
 Dauid & Ionathas pactū rursum firmāt 171
 Dauid proditur à Ziphais eodem
 Dauid à Ziphais fugit ad desertū Maon
 Dauid oblata occidēdi potestate Saul (171
 persecutorem interficere noluit 172
 Dauid alloquitur Saul eodem
 Dauid contra Nabal arma mouet 173
 Dauid Abigail ducit uxorem 174
 Dauid iterum proditur à Ziphais eodē
 Dauid castra dormiētis Saul ingressus, lan-
 ceam surripit eodem
 Dauid cum sexcētis fugit ad Achis regem
 Geth 175
 Dauid duas simul uxores habuit 174
 Dauid Serritarū & Ammonitarū prouin-
 cias deuastat 175
 Dauid rogatu Achis suppetias tulit Palæ-
 stinis contra Hebræos 176
 Dauid factionis suspectus prælio abstine-
 re iubetur 178
 Dauid cōsulto deo, insequitur Amalechitas
 Dauid mortem Saul dolet, deq; eius (179
 interfectoribus pœnas sumit 181
 Dauid scripsit epitaph. Saul & Ionathæ 181
 Dauid fit rex tribus Iuda eodem
 Dauid Michol uxorem suā recuperat 183
 Dauid dolet super morte Abner 184
 Dauid occisores Abner execratus 185
 Dauid mortem Isboeth ultus 186
 Dauid omnē principatū Israel cōsecut⁹ 186
 Dauid obsidet Hierusalem eodem
 Dauid prim⁹ Hierosolymā nūcupauit 187
 Dauid Palæstinos uicit Hierosolymis 188
 Dauid constituit templum ædificare 189
 Dauid iterum bella infert Palæstinis 189
 Dauid recordat^r fœderis cū Ionat. inīti 191
 Dauid iniuriam ultus in Ammonitas 192
 Dauid amore Betſabee captus 193
 Dauid Vria mortuo Betſabee ducit uxore
 Dauid adulteri arguit à Nathan 195 (194
 Dauid reconciliatur deo 195
 Dauid pro ægrotante puero supplicat 195
 Dauid filios quos periſſe credebat ample
 Dauid reuocat Absalom 198 (ctitur 197
 Dauid à filio suo Absalō regno pellitur 199
 Dauid cōsolatur per Chusi amicum 199
 Dauid clam nunciatur cōsiliū Absalom
 filij sui 201
 Dauid exercitu contra filium instructo ui-
 ctoria potitur 202
 Dauid

I N D E X.

David filij sui Absalom mortē lugens, per Ioab consolatur	204.	Demétrio uxor Alexandri Epi. nubet	368
David iterum regnum recepit	205	Demetrius Ionathæ Abaron sacerdotium confirmat	369
David inimicos in gratiam recepit	205	Demetrius in Ionathā ingratus à Trypho ne Apameno superatur	369. 370.
David à concubinis ultro se abstinere	206	Demetrius capitur	373
David rursum contra Palæstinos bella ge-		Demetrius rex cōtra Hyrcanū Ioanē	379
David ab Asaphat impetitus per (rit	208	Demetrius ab Alex. Zebēnā superatus, ad Cleopatram uxorem fugiens, non reci- pitur, eādem interijt occūsus ab Antiocho Cyziceno	idem
Abisai defenditur	208	Demetrius Eucerus Alex. Iamneum uin- cit	601. 387
David uario metrorum genere cantica & hymnos componit	209	Demetrius contra Philippum fratrem bel- la parat	388
David mandati dei oblitus in censendo populo	210	Demetrius orator	384
David ex tribus supplicijs pestē elegit	210	Demetrius Pompæi libertus Gadarenis præficatur	397
David poenitens pestem deprecatur	210	Demetrius Andromachi filius	468
David altare struxit in area Orphan seu Orphni	211	Demetrius Alexandrinus	582
David impensas ad opus templi parat	211	Demetrius Phaleræus bibliothecæ Ptole- mæi Philadelphî præfectus	330
David Salomonî filio mandat ædificatio- nem templi	212	Demetrii epistola ad Ptolemæū pro tran- scribendis libris Iudaicis	332
David iam senex cōcalescit ab Abisag adu- lescensula & Bethabee uxori iurat Solo- monem regnaturum	212. 213	Demoteles tabellio Darij Lacedæmonio- rum regis	345
David populum iterum censet	214	Desius mensis	409.
David sacerdotes & leuitas ordinat	idem	Dei sententia super hominem	5
David tribuum principibus, & cohortum ducibus, loquitur de ædificatione templi & Solomone filio successore	215	Dei uerba ad Abraham	17
David morituri uerba ad Solomonē	216	Deus per uisionem loquitur Iacob in Ae- gyptum profecturo	46
David annos septuaginta uixit, à Solomo- ne sepultus, ingentes thesauros & diuiti- as reliquit	216. 217	Deus Moî locutus super liberatione filio- rum Israël	54
David templum erexit in Moraim	21	Deus Moî appellationem sui significat	55
Debora Israelitarum prophetissa	332	Deus iubet Aaron sacerdotio fungi	77
Decem præcepta legis	69	Deus pulchritudine tabernaculi delecta- tus	78
Decimæ leuitarum & quæ illis dari solita		Dei præceptum ad Saul ut Amalechitas deleat	158
Decimarum lex	106 (erant 94.	Deus irascitur Saul ob inobedientiam	159
Deda filius Iectan	13	Deus obediētia nō sacrificijs delectat	160
Decreta aliquot p Hyrcano & Iudæis	405	Deus loquitur ad Nathā de structura tem- pli	189
Dedicatio templi à filijs transmirationis celebrata	312	Deus carpit Solomonē per prophetā	235
Delon ciuitas	395	Dei indignatio contra Achab	250.
Delta locus	402	Diagoras Melius	890.
Demetrius Seleuci filius Antiochum Eu- pa. & Lyfiam interficit	357	Dicæarchia ciuitas	310. 527. 547.
Demetrii insidiæ & insectationes aduersus Iudam	357. 359	Digestio structuræ templi Salomonis	225
Demetrius cum Ionathæ Abaron amicitia componit	362	Diglath	42
Demetrii epistola ad Ionathā Abaron	363	Diligentia regis Babylonij in pueros He- bræorum	296
Demetrius in prælio contra Alexandrum Epi. occiditur	364.	Dina filia Iacob	28
Demetrius Nicanor Grypi.		Dinæ stuprum à fratribus uindicatum	32
Demetrius Demetrii filius contra Alexan- dram Epi.	365.	Dinasus pontifex	589
		Dintas	

INDEX.

Dineas & Aretas, Obodæ successor	472	Drusus aliâs Drusum, turris	449. 698
Dineas Silâi ueneficij tradit apud Cæsarem	472	Dua tribus Gad & Ruben & dimidia Manasse Amorrhæam possident	103
Dineus pater Eleazari latronis	584	Dua tantum tribus à captiuitate Hierosolymam redierunt	313
Diocles de rege Babylonio	299	Duo Cherubim templi Salomonis	224
Diogenes qdâ à Phariseis occisus	390. 603	Dyo mensis Macedonum	7
Diodorus, legatus Iudæorum	379	E	
Dion ciuitas	388	E Balmors	322
Dion historiograph ⁹ de rege Hira	230. 861	Eban filius Dauid	387
Dionysius Tripolitanus	394	Ebisar ciuitas	374
Diophantus pseudographus	474. 642	Ebutius Decadarchus	737
Diopolis	695	Echataus Chaldaus meminit Abrahâ	15
Drimi nomen loci	415	Echi filius Benjamin	45
Discon filius Ptolemæi Epiphanis	346	Echibene uxor Ezechia, mater Manasse	
Dison pontifex	589	Edom cognomentum Esau	32 (283)
Dissa uicus	740	Egbathana locus	302. 311
Distrus mensis ultimus Macedonum	312	Egras Adiabenus	798
Diuortium uxoris	310	Eglon Moabitarum rex Israelitas seruitute affligens ab Aoth interimitur	151. 132
Dius ciuitas Macedonum	328	Egressarius rex Babylonius	299
Dochis princeps militiæ Salomonis	220	Euila filius Chusi	12
Docon forum	697	Euilai populi nunc Getuli	idem
Dodoris filius Herculis	22	Elæon mons	778
Dodus pater Eleazar	209	Elæon mons	800
Doech Syrus famulus Saul	168	Elamitæ populi	15
Doech peditior beneficiorum Achimelech in Dauid, sacerdotes iussu Saul interficit	170	Elam filius Sem	idem
Domitianus	770	Eldaa filius Madian	22
Domitiani expeditio in Germanos & Gallos	833. 834	Eleazarus Mosi filius	55
Domitius Barbarus pater Neronis	583	Eleazar uel Eleazarus filius Aaron	77
Domitius Nero	583	Eleazarus patri successor in sacerdotio	95
Domitius Sabinus	723. 790	Eleazarus moritur	126
Dona Ptolemæi ad Eleazarum pontificem	337	Eleazar filius Dodi	209
Dora ciuitas & castellum Idumææ	375. 376	Eleazarus frater Simonis iusti sacerdotum adeptus	332
Doritarum facinus in Iudæos	568	Eleazari & Ptolemæi Philadelphii alterna epistola	335
Dorensis regio	220	Eleazaro mortuo Manasses patruus successit	340
Doris ciuitas	123	Eleazarus Apphus uel Mauro, filius Mathia	348
Doris alias Dosis uxor Herodis	413	Eleazarus ab elephate opprimitur	356. 597
Dorotheus minister Ptolemæi	336	Eleazarus seditiosus phariseus	381
Doron ciuitas	123	Eleazari sacerdotis instatia ad Crassum ne aurum templi depradaretur	400
Dorotheus Nathelis tabellio	575	Eleazarus pontifex post lozaram Boethi	512
Dortus Iudæus	581	Eleazarus filius Anni pontificis in sacerdotium successit post Ismaelum labi	516
Dosithei perfidia in Hyrcanum tertium	438	Eleazarus cuiusdam Iudæorum factionis autor mulctatur à Fado	578
Dositheus ab Herode occisus	443	Eleazarus princeps latronum	580. 673
Dotan urbs	260	Eleazarus latro à Felice captus	584. 675
Draconis leges	855	Eleazarus quidam cōspirationis Iudæorum contra Romanos autor	687
Drimas loci nomen	613	Eleazarus	
Droma concubina Gedeonis	135		
Drusilla Agrippæ maioris filia, uxor Antiochi Comagenensis regis	572		
Drusilla Felici nupta	582		
Drusus maior Tiberij frater Antonia maritus	525		
Drusus Tiberij filius	525		

INDEX.

Eleazarus filius Iairi	690	Ephron agrum suum uēdidit Abrahā	22
Eleazarus Simonis	699	Epícrates Iudæis Scythopolim tradidit	380
Eleazarus Ananiæ	idem	Epícuræi prouidentiam dei negantes re-	
Eleazarus Addæi filius	718.	darguuntur	303
Eleazarus filius Gionis	747	Epílogus oium pōtíficū ab Aarō usq; ad no-	
Eleazarus sicariorum princeps	842	uissimū excidiū Hierosolymorū	589. 590
Elezari cuiusdam magnanimitas & lau-		Epíphanes interpretatur præclarus	303
data constantia pro conseruatione legis		Epíphanes Ptolemæus	338
ad Antiochum Epíphanem	899. 900	Epíphanes Alexander Ptolemaida expu-	
Elephantin oppidum	768	gnauit	362
Elusa ciuitas nunc Sebaste	462	Epíphanía	13
Eleutherus fluuius	433. 626	Epístola Antiochi in qua Iudæos fidelita-	
Eleutheri equites	616	tis laudat	340
Eli filius Ithamar sacerdos & Israelitarum		Epístola Antiochi pro Sidonijs	348
præfex audita quadam calamitate, lapsus		Eri filius Gad	47
de sella defunctus est	142. 145	Erodí filius Gad	idem
Eli pater Semeiæ	209	Eroge locus	274.
Eli filius Samaris Babylonij	481	Ezechias propheta solatur Ezechiam affli-	
Eliab filius Jesse	161	ctum	281
Eliab sacerdos post patrē suū Ioachim	315	Esaia prophetia ad Ezechiam	281. 283
Eliab mortuo Iudas filius successit	325	Esau filius Isaac uxores ducit patre nescio,	
Eliab princeps militiæ tribus Iuda	276	uenatum profectus benedictione præue-	
Eliab maior	537	nitur	24. 25
Eliabenses	632	Esau amplectitur Iacob	30
Eliel filius Dauid	187	Esau cū Iacob habitacula partitus Idumæā	
Eliab filius Dauid	187	tenuit, fame cōpulsus primatū uēdidit	32
Eliab filius famis impatiēs migrat in Moa-		Esau cur & quando uocatus sit Edom	32
bitidem	142	Eschol amicus Abrahæ	17
Eliab filius Cantharæ pontifex	571	Eschon puteus	24
Eliab filius Esau	32	Esdras scriba acceptis à X erxe literis Hie-	
Eliab filius Iairi	12	rosolymam proficiscitur	313
Eliab filius Dauid	187	Esdras cōsulto Achanonio abdicat alienige-	
Eliab focer Esau	24	nas sacerdotū & leuitarū uxores	314. 315
Eliab filius Zabulon	46	Esdras moritur	315
Eliab princeps Israelitarum	338	Eserimoth locus	86
Eliab ciuitas uastatur	245	Essaorum uel Essenorum hæresis	372.
Eliab locus circa Iordanem	505	451. 514. 664	
Emmaus ciuitas	350	Essenorum opinio de animabus & corpo-	
Enabris locus	729	ribus	667
Endelchimus	309	Essenorum collegium diuísium	667. 668
Enfrō ciuitas à Iuda Machabæo capta	354	Essin quid significet	75
Engaddi montosus locus	171	Eteron mons	123
Ennaphim filius Dauid	187	Ethirus forte ethicus	565
Epaphroditus Iosephum ad historias scri-		Ethæus filius Chanaan	13
bendas inuitauit	1	Ethan saxum & habitaculū Samson	140
Ephan cognatus Dauid	208	Etheus princeps militiæ Dauid	202
Ephesina ciuitas	408	Etyologia nominis Moab	19
Ephesiorum decretum pro Iudæis	410	Etyologia nominis Ammon	idem
Ephor uestimenti genus	75	Etyologia nominum filiorum Iacob	28
Ephraim filius Ioseph	39	Eua uiuentium omnium mater	4
Ephraim cum filijs Iacob sit hæres	46	Euzus filius Chanaan	35
Ephraim tribus leuitarum præfectus	85	Euzaretus delator filiorum Herodis	475
Ephrata locus	31	Euaris ciuitas	858
		Euchei	

INDEX.

Euchel populi ab ira uicti	230
Eui rex Madianitarum	102
Euila filius lectan	13
Euodus libertus Tiberij Caesaris	532
Eupator Ptolemaus	338
Euphrates fluuius paradisi	4
Eupolomius filius Ioannis Gaddis	359
Euripus piscina	545
Eurycles delator filiorum Herod.	472. 640
Eutychus fur & delator Agrippae	527. 528 529
Euxinus pontus in quo Ionas à ceto est euomit	273
Exodi historia	48. 49
Ezebon filius Gad	47
Ezechias filius Achaz rex Hierosolymorum	277
Ezechias rex pius & iustus sacrificia diu in remissa reuocat	278
Ezechias Assyriorum minis nequicquam territus	279
Ezechiae oppressio ab Assyrijs	281
Ezechias solatur ab Esaia propheta	281
Ezechiae languor eiusque uitae ploratio	282
Ezechiae succedit filius Manasses	283
Ezechias princeps latronum ab Herode occisus	405. 611
Ezechiel propheta adhuc puer cum alijs in Babyloniam captus abducitur	288
Ezechiel in Chaldaea prophetans non auditur	289
Ezechielis prophetia de Sedechia, uera redditur	292
Eziauasuroch mater Iosiae regis	384
Ezrica tutor regni Israel constitutus	276
Ezron filius Ruben	46

F

Fabatus insidiarum Sylae in Herodem proditor à Sylae occisus	483. 646
Fabes cuiusdam Iesu pontificis pater	448
Fabius centurio Hierosolymorum muros ascendit Pompeio urbem obsidete	396. 397
Fabius Damasci rector	412
Fadus Cuspis in Iudaeam missus	572
Fadus Iudaeorum factionis autores occidit	573
Faina filius Dauid	187
Falsus testis puniendus	
Fames tempore Dauid	208
Fannius N. filius consul Ro.	379
Faufus Cornelius	606
Felix Malachi frater à Phaselo fratre Herodis superatus dimittitur	412. 614

Felix praefes Iudaeae post Cumanum	582. 675
Felice praefide Iudaea latronibus & seditionibus populi referta	583. 675
Felix à Iudaeis accusatur succedete illi Portio Festo	585. 676
Ferreus mons	760
Festum luminarium	352
Ficula uicus	342
Filiorum Israel oppressio in Aegypto	98
Filij praeparentibus non sunt puniendi, neque rursum filiorum peccata parentibus repensanda	113
Filiorum Eli uita & mores	114
Filij Saul bello ceciderunt	115
Filius à matre coctus	116
Flaccus rector Syriae	52
Flauius Siluius expugnator Massadae	842
Florus praefes Iudaeae post Albinum	588. 677
Flori perfidia in Iudaeos	678
Florus multos Iudaeorum occidit	679
Flori dolus in Hierosolymitas	680
Florus ab Hierosolymis Caesarem regressus Iudaeos apud Cestium accusat	681
Flumina paradisi	4
Fluuius aquae sanguineus	56
Foedus putei	29
Fontes Iordanis unde oriantur	630
Fortunatus libertus Agrippae maioris	535
Fronto	817
Fronto Iudaeorum iudex constitutus Tito Hierosolymam obtinente	827
Fullonis monumentum	779
Fuluia à profugo Iudaeo seducta	520
Furius centurio muros Hierosolymorum ascendit Pompeio urbem obsidente	397

G

Gaal princeps accersitus Sichimitarum	136
Gaba oppidum structum ab Asa	245
Gaba oppidum tribus Benjamin	128
Gaba etymologia	160
Gaba uastatur ab Israelitis	150
Gaba oppidum Galilaeae	446
Gabala oppidum	389
Gabao	696
Gabaonitae	120
Gabaonitae callide foederati cum Iesu	121
Gabaonitae liberantur	idem
Gabaonitae uindicantur pro impietate illata	208
Gabaonitarum calliditas	120
Gabatha loci nomen	151. 108
Gabathon	

INDEX.

Gabathon oppidum Palæstinorum	245	Gedeon lxx. filiorum pater	135
Gaber militiæ princeps	220	Gedeonis hostes, sui interfectores facti	135
Gabiar princeps militiæ Salomonis	220	Gelboe mons	176
Gabinius prædes Syriæ	394.398.399.608	Gellius	429
Gad filius Iacob	28.46	Gemellus ex aula Herodis exclusus	468
Gad etymologia	28	Genania uicus	708
Gad propheta trium suppliciorum optio / nem dedit Dauid	210	Genasar lacus	515.700
Gadara oppidum expugnatum	385	Genealogia filiorum Iacob	46
Gadara restauratur	397	Genealogia Dauid	145
Gadara expugnatur à Vespasiano	713	Genealogia filiorum Dauid	187
Gadara deditio	757	Genealogia Saul	158
Gadarenſes accusant Herodem apud Cæ / sarem	450	Genealogia Antipatri primi	609
Gadda oppidum	256	Geneta porta Hierosolymorum	779
Gaius Antonius consul	396	Gerara loca Palæstinæ	19
Galaad collis	29	Gera pater Semei	200
Galaaditis regio	220	Gera pater Aoth	152
Galata oppidum	393	Gera filius Benjamin	46
Galata olim Gomeritæ	11	Gerasenorum mons	389
Galba imperator	762	Gerasium deuastatur per Titum	761
Galba mors	764	Gerareth ciuitas	244
Galboa loci nomen	166	Geraritidis regio	ibidem
Galgala loci nomen	119.154	Gergeseus filius Chanaan	13
Galilæi sub Achinadab	220	Germani mortem Caligulæ ulti	556
Galilæa sub ditione Herodis	421.621.	Germani ab ira reuocati	558
Galilæa inuaditur à Vespasi.	713	Germani laudati	684.685
Galilææ descriptio & fertilitas	708	Germanicus pater Caligulæ occiditur	555
Galilæi deficiunt ab Herode	423	Germanicus pater Agrippæ	583
Galli 684 Gallus hecatōtarchus	737	Germanicus ueneno interijt à Pisone	517
Galmech regio, quæ Gilon in biblijs	202	Germani auguriū de Agrippa maiore	530
Gamalas oppidum	513	Gessaban filius loæ secūdi regis Israël	271
Gamala situs, obſidio, & excidium à Tito factum	735.736.738	Gerson filius Leui	46
Garni populi	386	Gersus filius Moſi	55
Gargarus	330	Gessioſſous quartæ ſectæ philoſophorū au tor apud Iudæos	515
Garizeus, Gazirim, mons	114.122.135.326	Gessius Florus præſes Iudææ poſt Albi / num	588
Gatha filius Eliphas	32	Gessur regio	183
Galatim oppidum	103	Getha	4
Galanis	220	Gether filius Aram	13
Gaulanitis oppidum	389	Geth urbs & regio Palæſtinæ	123.168.274
Gaza oppidū Palæſtinorum	123.127.141	Getho urbs Palæſtinorum	146
Gaza capta ab Alexandro	327	Geth deſtruitur ab Ozia ſecundo	274
Eadem capta à Iudæis	386	Getuli olim Euilæi	12
Gazarim oppidum	208	Gezerennā ciuitas	188
Gazarim Solomoni donata	231	Gezonat princeps militiæ Iofaphat	253
Gedemonitis oppidum	691	Gigantum genus	127
Gechegleth cognomē Rahuelis	54	Gigantum conuallis	187
Gedeon liberauit Iſrael ab Amalechitis	133	Gion fons apud quem Solomon unctus eſt in regem	213
Gedeonis uſio	134. (134	Gimō propheta mittitur ad Baſan	244
Gedeon ex hoſtium ſomnio audito, uicto / ram ſibi promittit	134	Ginais uicus	580
Gedeon deſertum	135	Giſcala oppidum	700
		Giſcala à Tito capitur	739

C Giſori

I N D E X

Gison maceria siue cancellus ambitum Sa/	
lomonis circundans	225
Glaphira filia Archelai regis Cappadocū	
uxor Alexandri filij Herodis	455.636
Glaphira contumelijs afficit maritum	637
Glaphira marito mortuo redit ad patrem	
479	
Glaphira nubet Archelao affini	511
Glaphira trigama	512
Glaphiræ moestitia super afflictione mari/	
ti	474
Glaphiræ somniū eiusq; interitus	512.664
Gnidus loci nomen	386
Goboth loci nomen	65
Godolias per Nabuchodonosor præses cō	
stituitur in Hierosolymis	293
Godolias interimitur per maliciam Ismae/	
lis	294
Gofna ciuitas	708
Goliath Palæstini altitudo	162
Goliath uerba ad Saul & Hebræos	eodē
Goliath prosternitur à Dauid	163
Gomer filius Iaphet	11.12
Gophnitica Toparchia	597
Gorgias superatur à Iuda Machabæo	351
Gorgion Iosippi filius	723
Gorgion occisus	754
Gosua aliàs Gopha ciuitas (recte Gophna,	
aut Gofna	411
Gotholia filia Achab, uxor Ioram, regina	
Hierosolymorm	253. 263
Gotholia in Biblijs dicitur Athalia	263
Gotholia studet exterminare genus Da/	
uid	eodem
Gotholia perimitur	268
Gracch ^o , Sabino auxiliatur contra Iudæos	
504. 659	
Græci laudati	684
Græcorum impudens arrogantia	11
Græcorum omnia esse noua Iosephus asse/	
rit	853
Græcorum antiquissimi Chaldæis præce/	
ptoribus usi	854
Græci cur ut plurimum inter se dissentiunt	
ibidem	
Granicum flumen	326
Grana ciuitas à Iuda Machabæo capta	353
Grapte cognata Sizzæ regis	765
Gratus præses Iudææ post Annium Ru/	
fum	516
Gratus miles	562
Guni filius Neptalim	46
Guta oppidum	423

Gymnasium sit Hierosolymis concedente	
Antiocho	346
Gyon fluuius paradisi	4
Gyon Græcis dicitur Nilus	eodem

H

 Agi filius Gad	47
Halabarches, id est, princeps sa/	
lis	579
Hamul filius Pharez	46
Hashtartæ & Herculis templum quis stru/	
xerit	230
Heber filius Salæ	15
Heber quando genitus	eodem
Heber filius Afer	47
Hebræi unde dicti	15
Hebræi uictores euadunt per Moſen	66
Hebræi potiti Amorraeorum terra	97
Hebræi patria iura transgressi	100
Hebræi uicti à Palæstinis	179
Hebræorū uictoria de Palæstinis	148
Hebræorum numerus è Babylone redeun/	
tium in Hierusalem	305
Hebræorum bellum in Chananaeos inscio	
Moſe	89
Hebræorum aduentus ad Sina	67
Hebræorum bellū cū Amalechitis	65
Hebræorum populus diffusus Moſen lap/	
dare uult	59
Hebræorū genealogia	14
Hebron ciuitas à Roboam structa	239
Hebron Sare sepulchrum habet	22
Hecæa filia Iaphram, uxor Herculis	22
Εκατομβαιων mensis nomen	96
Hecatus mensis	348
Hecatontomachi qui dicantur	384
Hedrous princeps militiæ sub Iosaphat	255
Helan rex filius Baasa à Zamaria occidi/	
tur	245
Helchana uir leuita	144
Helchias gazophylax	293. 586
Helena Adiabenorum regina, cum filio ad	
Iudaismum conuersa	575
Heliab unus opificum tabernaculi	78
Helias Thelbytes propheta increpat A/	
chab	246
Helias pascitur à coruis	246
Helias filium uiduæ Sareptanæ resuscitat	
247	
Helias pseudoprophetas Baal occidi iu/	
bet	248
Helias fugit Iezabel	249
Helias inungit reges, futuros ultores A/	
chab	249
Helias	

INDEX

Helias mittitur ad Achab ppter Naboth inuste occ.	250	Hermippus philosophus	864
Helias inuasores ulciscitur	257	Herodes 15. annorum praeficitur Galilaeae	611
Helias occurrit Achab	247	Herodes Antigoni Aristobuli filium e Iudaea expellit	413
Helias & Henoch mortem nemo uidit	258	Herodes Iudaeae tetrarcha constituitur a M. Antonio	415.615
Helias habitus	257	Herodis fuga in Idumaeam	417.617
Helias precibus pluuia suspensa rediit	248	Herodes in ius uocatus bellum Hyrcano mouere tentauit	404.405.612
Heliaschim tutor regni Ezechiae	281	Herodes Syriae praeficitur	613
Heliaschim pontifex custos thesaurorum Io sue	285	Herodes Romam pergit	418
Helim sterile palmetum	62	Herodes suam fortunam M. Antonio ex/ ponit	418
Helipolis leonum ciuitas	364	Herodes a senatu Rom. rex Iudaeae pro/ nunciatur	419
Helipolitana urbs	47	Herodes Roma rediens Antigoni & Hierosolyma obsidet	420.620
Helisaeus propheta efficitur	249	Herodes Galilaeae potitus, latrones delet	421.621
Helisaeus hostes obsecratos ad Ioram tra/ ducit	260	Herodes turbatus audita morte Antonij	438
Helisaeus moritur	271	Herodes Hyrcanum tertium interfecit	438
Helisaeus post mortem miraculis claruit	271	Herodes mandat uxorem occidi	439.629
Helisaei fons mirandae naturae	760	Herodes magno honore a Caesare excipi/ tur	440
Helisaei prophetia eiusque praecipui actus hi storia digni	259	Herodes multorum oppidorum conditor	630.441
Helisaei prophetia de Samaritarum famis termino	261	Herodis quomodo eruperit odium in Ma riamne	442.634
Helisaei Tyriorum regis meminit Menan/ der	279	Herodes propter occisam uxorem morbo correptus	634.443
Hellanicus historiographus	854	Herodis sauitia in amicos & liberos Babe lae	443.444
Hellatici populi a Iano orti	11	Herodes theatra & quinquennalia insti/ tuit Hierosolymis	445.638
Hellespontus Lyfimacho post Alexandrum cessit	329	Herodes oppida & templa construit in honorem Augusti Caesaris	446.630.638
Hemodad filius Iectan	13	Herodis beneficentia erga populum, tem/ pore famis	447.622
Hemps uel Ioppis uxor Herodis primi	430	Herodis profectio ad Marcum Antonium	423
Helum ciuitas a Roboam structa	239	Herodi Sosius belli adiutor datus ibidem	424
Heman unus ex sapientibus Hebraeorum	221	Herodes casum aedium saluus euasit	424
Hemath ciuitas	287	Herodes telo uulneratus	ibidem
Hemathenus rex cum Dauid foedus iniit	190	Herodes in balneo ab hostibus non ladi/ tur	424.624
Hemorrax	31	Herodes obsidet Hierosolymam	eodem
Hemifanea sacra tunica	74	Herodis nuptiae cum Mariamne	eodem
Heniochi laudati	684	Herodes alienigenas ab ingressu templi ar cet	426
Henoch	6	Herodis instatia apud M. Antonium pro morte Antigoni	eodem
Henochia prima ciuitas mundi	6	Herodes	
Henoch ad deum discedens quem sine ha/ buerit non literis est proditum	8		
Henoch & Helias mortem nemo uidit	258		
Henoch uixit annos 365.	8		
Heraclea ciuitas	770		
Hercules auxiliatus filijs Abrahama, duxit morem filiam Iaphram	22		
Hennius Capito	527		
Herodes Iudaeorum tres	372		

I N D E X.

Herodes sacerdotium Ananelo data lieni/
genæ 428
Herodis oratio ad Iudæos animantis eos
contra Arabas 435.627
Herodis oratio ad Cæsarem 628.439
Herodis excusatio ad Marc. Antonium
quod filio Alexandræ sacerdotium nō de
derit 429
Herodes tradit sacerdotiū Aristobulo ter/
tio eodem
Herodis dolo Aristobulus submersus
430
Herodes amore uxoris insanit 633.431
Herodes Cleopatram deducit ad Aegy/
ptum 434
Herodes uenator, bellator, & sagittarum
insignis librator 632
Herodes sacerdotis filiam ducit uxorem
448
Herodes delubra & statuas erexit cōtra le/
gem 448.449
Herodes accusatur à Gadarenfibus 450
Herodis solertia qua populum in sui timo/
re continuit 451
Herodis oratio ad populum de innouādo
templo 452
Herodes struxit transitum subterraneum
in templum 454
Herodis lex noua in fures 455
Herodes filios reductos Roma, in matri/
monium despondet eodē
Herodes Agrippæ occurrit in Asia & Io/
nia 456
Herodes exponit Iudæis quomodo eos in
libertatem aſſeruerit 458
Herode absente quomodo domesticū cre/
uerit incendium 459
Herodes accusat filios apud Augustum
460
Herodes iterū quinquennale certamē cele
brat 462
Herodis liberalitas erga Rhodios 463
Herodes agonothesa dictus eodem
Herodes gloriæ cupidissimus ibidem
Herodes sepulchrū Dauid infelicitè ape/
rit 465
Herodes amoris in nūrum falsō accusatus,
irascitur fratri 466
Herode ab eunuchis ueritatem odi extor
quente, amici eius inuicem se accusant
467.468
Herodes Alexandrum filium in uincla
coniicit 469

Herode absente deficiunt Trachonitæ ab
eo 470
Herodes Nacebum latronum ducem com
prehendit 471
Herodes traducitur apud Cæsare propter
caſos Arabes eodem
Herodes Nicolaum Dam. legat ad Cæsa/
rem 472
Herodes reconciliatus Cæsari per Nicola/
um Damasc. 474
Herod. quo pacto in filiorum necem anhe
lauerit 476.477
Herodes nepotes & neptes ex filiis truci
da tis liberaliter educat 479
Herodis uxores & liberi 480.644
Herod. Pathaneam regionem dat Sama/
ri Iudæo. 480
Herodes accusat fratrem Pheroram eiusq/
uxorem conspirationis delatos 482
Herodi produntur per mortem Pheroræ
ueneficia in eū parata 647.648
Herodes Antipatrum subitarie Roma re/
uocatum, reum agit ueneficij coram Va/
ro 486.649.650
Herodes Antipatro in uincla coniecto, le
gationē mittit ad Cæsarem 491
Herodes morbo iam obnoxius quid ege/
rit 492.493
Herodis morbus immedicabilis 494
Herodes moriturus mandat ut se mortuo
Iudæorum primores interficiantur, quo
Iudæi mortē suam uel inuiti plorent 499
Herodes semet interficere conatus 496
Herodis testamentum, mors, & tempus re
gni eius 496
Herodis pompa funebris & sepultura 497
Herode mortuo porticus incenditur, aula
obsidetur 504
Herodis regni diuisio 509
Herodis uniuersa prosapia 514
Herodes secundus, filius Herodis magni ex
Mariamne pontificis 644
Herodes mortuus 496
Herodes tertius filius magni Herodis ex
Cleopatra 480
Herodes ciuitates quasdam condit 515
Herodes imperator factus, ob feritatem à
suis Parthis occisus est 517
Herodes quartus Antipas 654
Herodes (aliās Irodes uel Orodes) filius
Arthabani regis Armeniæ 517
Herodes Arthabanū et Vitellium cōiuiuo
excipit. 522
Herodes

I N D E X.

Herodes amore Herodiadis captus 522
 Herodes incestus cum Herodiade, eius cō
 flictus cū Iocero Areta propter repudiū
 eius filiae 523
 Herodias filia Aristobuli, soror Agrippae
 maioris eodem
 Herodes Agrippae inopiam improperat
 525
 Herodes exilio damnatus, Herodiade eū
 comitante 535.669
 Herodes frater Agrippae maioris rex Chal
 cidis 570
 Herodi cōfertur potestas instituendi pon
 tific. & sacerdot. 574
 Herodis obitus eiusq; filij 579.672
 Herodianus insidiatus Antiocho Grypo.
 586
 Herodion oppidum 417. 617. 631
 Herodij situs & munitio 456.837
 Herodotus Halicarnassaeus 365.231.241.282
 Heroum ciuitas 47
 Hester 319
 Hezron filius Pharez 46
 Hier mensis Hebraeorum 222
 Hieremias Elegidion Iosae descripsit 286
 Hieremias spernitur & libri eius concre
 ditur 287
 Hieremias prophetans non auditur 289
 Hieremias praedicat Hierosolymā expug
 nit 289
 Hieremias uinctus abducitur 289.290
 Hieremias luto immergitur 290
 Hieremiae propheta de Sedechia uera red
 ditur 291.292
 Hieremiam Nabuzardan soluit ē uinculis
 293
 Hieremias Aegypti subuersionē & trāsmi
 grationem Israel praedicat 295
 Hiericho obsidetur 118
 Hiericus à Rom. diripitur 421
 Hierichuntis descriptio 759
 Hieroboam filius Nabath contra Salomo
 nem 235
 Hieroboam superbit prophetia Achiae 236
 Hieroboam fugit ad Sussachum 236
 Hieroboam decem tribubus rex praefici
 tur 237
 Hieroboam abducit populum in idolola
 triam 237.238
 Hieroboam increpatur à Iadon propheta
 238
 Hieroboam uxorem mittit ad Achiam
 propter agrotantem filium 241

Hieroboam contra Abiam mouet bellum
 242
 Hieroboam moritur 243
 Hieroboam genus misere extinctum
 eodem
 Hieroboam filius Ioā rex Israel Israelitis
 multorum bonorum causa 273
 Hieroboam mortuo successit filius Zacha
 rias 274
 Hieron Hebraea lingua munitio 187
 Hierosolym. Beniamitis tributaria 127
 Hierosolyma sub Abraham Solyma di
 cta 187
 Hierosolymorum reges quot & quamdiu re
 gnauerint 292
 Hierosolymitae captiui abducuntur à Bab.
 eodem
 Hierosolymitarum 3000 ducuntur in Bab.
 288
 Hierosol. obsidetur à Babylonijs 290
 Hierosolyma capitur à Babylonijs 290
 Hierosolym. muri reparantur sub imperio
 Xerxis 317
 Hierosolim. à Ptolemaeo est capta 329
 Hier. construitur Gymnasium 346
 Hierosol. excidiū & direptio templi sub An
 tiocho Epiphane 347.596
 Hierosolyma capta per Pompeium, ma
 gnum 396
 Hierosolyma exponitur fiscalibus Roma
 norum 397
 Hier. obsessa ab Herode 420.424.610.614
 Hierosol. ingens caedes Herode & Sosio ci
 uitatem occupantibus 425.426
 Hierosolym. moenia locupletius extructa
 569
 Hierosolymam primus Dauid nuncupa
 uit 187
 Hierusalem obsidetur à Dauid 186
 Hierusalem expugnatur 187
 Hierosol. oppressio sub Floro 678.679
 Hierosol. conspiratio facta, belli cū Roma
 nis seminarium 687
 Hierosol. obsessa à Cestio 697
 Hierosol. bello se praeparant aduersus Ro
 manos 705
 Hierosol. excidij initium 741
 Hierosolym. intestina seditio orta 742
 Hierosol. tria mala, bellum, libido dominā
 di, & seditio 756
 Hierosolym. seditio indies inualefcebat, a
 deo ut ne templo quidem abstinerent
 772.773

C 5 Hier.

INDEX.

Hier. seditio iterum exorta	776	Hostia pro peccato per maliciam	82
Hierosol. descriptio	778	Hostia pro peccato principis	eodem
Hier. dira fame oppressi	795.800	Hupim filius Beniamin	46
Hierosol. muro & castellis à Tito circum-		Hur ciuitas	14
data	800	Huz filius Aram	15
Hieros. lamentabilis strages fame pereun-		Hyrchanus primus	
tium	800.801	Hyrchanus filius Iosephi	342
Hierosolymitæ boum stercore uelci coacti	804	Hyrchanus astutia & prudentia	343
Hier. calceorum sordibus & fœno uelci co-		Hyrchanus mittitur ad Ptolemæum Epipha-	
acti	815	nem	eodẽ
Hier. excidij mira præfagia	820	Hyrchanus Arionem in uincula coniicit ob-	
Hierosolym. permittitur prædæ & incen-		negatũ censum	344
dio	823	Hyrchanus centũ pueros & totidem uirgi-	
Hieros. capta à Romanis	826.827	nes comparat	ibidem
Hieros. quoties & à quibus capta, deq; pri-		Hyrchanus arguta responsio ad Ptolemæum	
mis eius cõditoribus, & quomodo nouis-		de offibus quæ conueniunt ante eum iacie-	
sime funditus est deleta	304	bant	eodem
Hieus propheta arguit Iosaphat	255	Hyrchanus pueros regi, puellas reginæ do-	
Hieus rex inungitur ab Helia	249	nauit	345
Hieus ab Helisæo inunctus exterminauit		Hyrchanus fratrum insidijs circũuentus du-	
genus Achab & sacerdotes Baal	265.	os eorum occidit	ibidem
266.267		Hyrchanus turris quomodo extructa fuerit eod.	
Hieus Oziã eiusq; quadragintaduos fami-		Hyrchanus semet occidit	346
liares occidit	266	Hyrchanus secundus qui & Ioannes	
Hilon pater Abdonis	158	Hyrchanus Ioannes filius Simonis Mata-	
Hilus sacerdos	293	thiæ	376
Hin mensuræ Hebrææ genus	78.81	Hyrchanus princeps sacerdotum factus, ob-	
Hippicos turris	690.779	sedit Ptolemæum interfectorem patris	
Hippa oppidum	239	sui	377.398
Hira rex Tyri conciliat sibi amicitiam Da-		Hyrchanus sepulchrum Dauid aperuit &	
uid	187	cum Antiocho Sotere amicitiam inijt	
Hiræ epistola ad Salomonem	222	398.378	
Hiræ munera ad Salomonem	230	Hyrchanus militia contra Syros post mortẽ	
Hiræ ænigmata à Salomone soluta	230	Soteris	378
Hira filius Abybali	eodem	Hyrchanus ad Romanos legationem mit-	
Hiræ mentionem faciunt Menander &		tit pro renouatione amicitia	378.379
Dion	ibidẽ	Hyrchanus amicitia cum Alexandro Zeben-	
Hiramus idem qui Hira	828	na	379
Historiæ ueræ indicium	855	Hyrchanus Samariam obsidet & delet	
Historia Deuteronomij	104	380.398	
Historia Iudicum	126	Hyrchanus deus locutus	399.380
Historia Ruth	142	Hyrchanus felicitatem inuiderunt Iudæi	380
Historia regum	144	Hyrchanus contumelia irrogata	381
Historia Danielis	296	Hyrchanus mores & laus	399.381
Historia Esdræ	304	Hyrchania castellum Iudææ	390
Historia Hester	317	Hyrchanium oppidum	456
Historia Machabæorum	346	Hyrchanus tertius	
Hor mons in quo sepulta soror Mosis	95	Hyrchanus filius Alexandri Iamnei sacerdo-	
Hostes etiam sepeliendi	111	tium consequitur	389.390.605
Hostia pro gratiarum actione	80	Hyrchanus ad regnum aspirans bello supe-	
Hostia pro peccatis	eodem	ratur à fratre	392.605
Hostia pro peccato per ignorantia	ibidẽ	Hyrchanus & Antipater ad Aretam confu-	
		giunt	395
		Hyrchanus	

Hyrcanus adiuuante Areta Aristobulum
secundū fratrem uincit 393.606
Hyrcanus pauper & tenax 394
Hyrcano confertur sacerdotium à Casare
402.611
Hyrcanus accusatur tyrannidis eodē
Hyrcanus Herodem ad consilium uocat
404
Hyrcano capto & ligato aures præcidun/
tur 417.617
Hyrcanus è uinculis redit ad Herodē 428
Hyrc. interficitur ab Herode 438
Hyrcanus filius Herodis regis Chalcidis
579

I

I Abel filius Lamech ex Ada 6
Iabella ciuitas uastatur ab Asa
245
Iabes ciuitas Galaadina 153
Iabesseni populi eodē
Iabis pronepos Mosi, custos thesaurorum
David 214
Iabitz terre facti per Naas 153
Iabitz corpus Saul ui hostibus ablatum se/
pelunt 180
Iachin filius Simeonis 46
Iachin thalamus, columna templi Salomo
nis 224
Iachzeel filius Neptalim 46
Iacimus filius Zamaris Babylonij 481
Iacob filius Isaac nascitur 24
Iacob quomodo benedictionem fratri suo
Esau præripuerit, & quæ ei uisio in Meso/
potamiâ ad Laban fugienti apparuerit
25.26
Iacob quibus modis ex Laban soceri filia/
bus filiarumq; ancillis nuptias & concubi/
tus habuerit, quot item proles ex ijs ge/
nuerit, quomodoq; à socero cū uxoribus
& filijs aufugerit 27.28
Iacob ingratitude ad Laban se excusat,
in Chananæâ reuersus fratri suo Esau re/
conciliatus, cum uisione quadum lucta/
tur 29.30
Iacob cum Esau tabernacula partitus ma/
gnam postea felicitatem consecutus 32
Iacob luget filium suum Ioseph 35
Iacob grauiter fert Simeonē detentū 41
Iacob in Aegyptum ad Ioseph filiū migra/
tur, ne iter omittat uisione solatur: at Io/
seph filio uiso penē exanimatur 46.47
Iacob à Pharaone salutatus 157 completis
annis, uita est defunctus 47.48

Iacob martyr Machabæus
Iacobus Iudæ Galilæi filius crucifixus
579
Iacobus frater Iesu Christi lapidatus 587
Iada ciuitas 378
Iadon propheta increpat Hieroboam
238
Iadon à pseudopropheta seductus, à leo/
ne discerpitur 238.239
Iaddus sacerdos filius Ioannis Manassen
fratrem ob connubium alienigenæ prohi/
bet ab altari 316
Iaddus Alexandro magno Hierosolymam
ingressuro occurrit 327
Iaddo mortuo succedit Onias filius 329
Iael filius Iesse 161
Iaelom filius Esau 32
Iaer Galaadinus princeps Israëlitarum
137
Iahel mulier occidit Sisara 133
Iahleel filius Zabulon 46
Iamin filius Simeonis eodē
Iamnia destruitur ab Ozia secundo 274
Iaphet filius Noë 10
Iaphet habuit septem filios 11
Iaphran filius Abraham 22
Iarach filius Iectan 15
Iardes saltus 840
Iared filius Henoch 6
Iaros filius Benjamin 46
Iaso filius Eleazari Aphl 359
Ialus pater Gedeonis 133
Iazara ciuitas 254
Iazates filius Helenæ ad Iudaismum con/
uersus 574
Iazatis auxilio Artabanus regno restitu/
tus 576
Iazates contra fratres ob Iudaismū uictor,
feliciter mortuus & Hierosolymis sepul/
tus 577
Iazihel propheta solatur Iosaphat 256
Iberes populi olim Iobeli 11
Iberi laudantur 684
Ibidum natura 52
Ichabeth posthumus filius Phinees 149
Idæ iniquitas de Paulina & Mūdo 518.519
Ida cruce damnatur 320
Idæas filius Neriæ sacerdos tēpli Salomo
nis 293
Idola inquisita à Laban 29
Idumæa ab Esau habitata & uocata 32
Idumæa & Gobolitæ & Amalechitis di/
cta 32

INDEX.

Idumaeorum rex Mosi uoto non acquieuit	95	Iethan Hebraeorum sapiens	224
Idumaeam superiorem tribus Iuda elegit	125	Iethebaal rex Tyri & Sidonis pater Iezabel	246
Idumaea Aegypto contermina cessit in sortem tribui Simeonis	ibidem	Ietheus uel Iethra pater Amasa	202, 216
Idumaei uicti ab Abisai	197	Iethrim gener Mosi	127
Idumaea a Ioram Hierosolymorum rege defecit	264	Ietro alias Rahuel socer Mosi	67
Iebar filius Dauid	187	Iezabel uxor Achab, templum Baal construit	246
Iebusaeus filius Chanaan	15	Iezabel occidit prophetas	247
Iebusaeorum gens est Hierosolymis pulsa	187	Iezabel interminata mortem Heliae	249
Iechabath ciuitas	284	Iezabel de turri praecipitata a canibus deuoratur	266
Iectan filius Heber	15	Iezara fons Samariae	255
Iehus filius Elau	32	Iezer filius Neptalim	46
Iemna filius Aser	47	Iezonias princeps profugorum in exilio Babylonico	293
Iemuel filius Simeonis	46	Iezrael ciuitas	249, 264, 265
Iedlaph filius Nachor	14	Iezraelitarum populi	266
Iephthe Galaadini Israelitarum principis temerarium uotum	138	Illyrici laudantur	684
Ierasis mater Ionathan	275	Immolatio porcorum illegitima	347
Iersan filius Dauid	185	Inas filius Dauid	187
Ierus mensurae genus	78	Indathis dux Parthorum	378
Iebos filius Abrahae ex Cetura	22	Inuenta esse restituenda	111
Iesobos unus fortissimorum Dauid	209	Ioab a commentariis Ezechiae	288
Iesse filius Obed, pater Dauid	143	Ioab scriba monumentorum	285
Iesua filius Aser qui & Iesui	47	Ioab filius Saruiae princeps militiae Dauid	182
Iesus alias Iosue (ut in biblijs) Naue filius Hebraeorum exercitui praefectus	65, 87	Ioab inuidia percitus tradit Abner coram Dauid & traditum dolose occidit	184
Iesus propheta	114	Ioab principatum militiae meruit in Hierusalem	187
Iesus exploratoribus missis euerit Hiericho	116, 117, 118	Ioab industria contra hostes Hebraeorum	192
Iesus super Hebraeorum afflictione consulit dominum	119	Ioab consolatur Dauid super morte Absalom	204
Iesus foedus inijt a Gabaonitis oblatum	121	Ioab persequitur Sabee	207
Iesus sacro tabernaculo constituto populum congregatum alloquitur	122	Ioab Amasam interemit	ibidem
Iesus Chananaeos exterminari iubet	123	Ioab ciuitatem quam Sabee intrauerat, obseidit	ibidem
Iesu oratio ad Ruben, Gad & Manassen	124	Ioab obsidionem soluit, misso Sabee capite per murum	eodem
Iesu mors eiusque aetas	126	Ioab iussu Dauid dinumerat populum	210
Iesui filius Saul	158	Ioab iuuat Adoniam ad regnum aspirantem	212
Iesus filius Iosedech sacerdotum princeps	309	Ioab occiditur in templo	218
Iesus filius Elisaib a fratre Ioanne in templo occisus	325	Ioachaz patris sui Iosiae successor uinctus abducitur in Aegyptum	287
Iesus Iaso filius Simonis sacerdotio priuatur	346	Ioachazas rex Syrorum	269
Iesus filius Sea pontifex	511	Ioachas filius Hieu rex Israel	270
IESU CHRISTI mentionem facit Iosephus	518	Ioachas succedit Ioas secundus, solus ex multis bonus	eodem
Iesus filius Fabetis sacerdotio priuatur ab Herode	448	Ioachim rex Hierosolymorum constitutus fratre	
Iesus Dannei filius pontifex	587		
Iesus Gamalielis filius pontifex	588		

I N D E X.

fratre suo Ioachim in Aegyptū abducto
 287
 Ioachim tributarius fit regi Nabuchodo-
 nosor eodem
 Ioachim occiditur, surrogaturq; Ioachim
 filius 288
 Ioachim seipsum cū matre & cognatis tra-
 dit regi Babylonio, surrogato Sedechia
 ibidem
 Ioas primus.
 Ioas filius Ozia infantulus septem annis
 clām nutritus in regem ungitur 267.268
 Ioas septennis regno praeficitur 269
 Ioas templum Hierosolymitanum repa-
 rat 269
 Ioas post mortem Ioiaðæ legum prauari-
 cator factus 270
 Ioas Zachariam prophetam in templo oc-
 cidit eodē
 Ioas uastationem Hierosolymorū ab Asa-
 bel donarijs templi redemit 270
 Ioas occiditur ab amicis Zachariæ, succe-
 dente filio Amasia 270
 Ioas secundus.
 Ioas filius Ioachæ successor in regno 270
 Ioas tribus præijs iuxta prophetiā Helisai
 uincit Syros 271
 Ioas Samaria sepultus, succedente filio suo
 Gessabam eodem
 Ioaregis parabola ad Amasiam 272
 Ioas Amasiam uincens Hierosolymorum
 fit dominator 272
 Ioas alius Noas mater Ioachim secūdi 288
 Ioathabalis rex Tyrriorum 299
 Ioathā filius Gedeonis diuinat Sichimitas
 delendos 136
 Ioathan filius Heli sacerdos tēpli Salomo-
 nis 293
 Iob filius Iſachar 46
 Iobab filius Iectan 13
 Iobal rex Tyri socer Achab 267
 Iobel filius Iaphet 11
 Iochobel mater Moſis 50
 Iocundus delator filiorum Herodis 473
 Iodabar ciuitas 191
 Iodas princeps de tribu Leui 186
 Ioannes princeps militiæ sub Iosaphat 253
 Ioannes filius Zarij princeps profugorum
 in exilio Babylonico 293
 Ioannes populū captiuum redemit de ma-
 nibus Iſmaelis 294
 Ioannes filius Eliasib 315
 Ioannes fratri suo Iudæ in sacerdotio suc-

cessit 325
 Ioannes Iesum fratrem ob sacerdotium in
 templo interemit 325
 Ioan. filius Simeonis pater Matathia 348
 Ioannes Gaddis filius Matathia ibidē
 Ioannes Gaddis occiditur 361
 Ioannis mortē fratres uli 361
 Ioannes Hyrcanus Simonis Matathia fi-
 lius 376
 IOANNES Baptista occisus 523
 Ioannes cognomento Iouis panis, tabel-
 lio 574
 Ioannes telones 778
 Ioannes Eſſæus 699
 Ioannes Anna eodem
 Ioannes Giscalæus insidiator Iosephi 700
 Ioannes Giscala per Titum capta, Hieroso-
 lymam fugit 739.740
 Ioannes Hierosolymitas ad bellum cōtra
 Romanos incitat 742
 Ioannes à Romanis capitur 828
 Ioannes Galilæorum tyrannus 765
 Ioannes Idumæorum dux occisus 787
 Iohel filius Samuēlis 149
 Iohoiades pater Banaia 191
 Ioiaðas pontifex maritus Iosabeth Hiero-
 solymis sepultus 270
 Ionæ prophetæ historia 273
 Ionas Anna pontifex post Simonem Can-
 tharam 568
 Ionij populi à Iano descendunt 18
 Ionadab consilium dat Amnon de incesto
 perpetrando 106
 Ionadab filius Samnae consolatus Dauid
 super luctu filiorum 197
 Ionat. filius Abiathar minister Dauid 199
 Ionathas nunciat Adoniae Salomonem in
 regem unctum 214
 Ionathas filius Vochor 218
 Ionathas qui & Abarō, filius Matathia 348
 Ionathas eligitur in locum Iudæ 360
 Ionathas ulciscitur Ioannem fratrem in nu-
 ptijs 361
 Ionathas capit Hierosolymam 362
 Ionathas factus summus sacerdos 363
 Ionathas purpura indutus ab Alexandro
 Epiphane 366
 Ionathas capit Ioppen 366
 Ionathæ uictoria de Apollonio Tito 367
 Ionathas arcem Hierosolymorum obli-
 det 398
 Ionathas cum Antiocho Theos amicitia
 init 370
 Ionathas

I N D E X.

Ionathas à Demetrii Nicanoris ducibus uictor euadēs, mittit epistolas ad Romanos & Spartiatas	371	monis	295
Ionathas Nabathæos expugnat	372	Iordanis decreuit Israëlitis eum transmeantibus	117
Ionathas dolo capitur uiuus & socij perimuntur	373	Iordanis scaturigo à quo primum deprehensa	735
Ionathas occisus à Simone fratre sepelitur	375.597	Iosaphat archigrammateus Dauid	191.208
Ionathas Absalomī amicus Simonis Mathathæ	374	Iosaphat filius Asa patri succedit	246
Ionathas Sadducæus Hyrcani Ioānis amicus	381	Iosaphat bellū cū Ammonitis	252.253
Ionathas Oniæ legatus Iudæorum ad Romanos	408	Iosaphat filio Ioram accepit uxorem	253
Ionathas pontifex insidiatore Felice occisus in templo	584	Iosaphat impetum Syrorum euadit	254
Ionathes Iudæus	813	Iosaphat culpatur ab Hiëo propheta	255
Ionathes Gyneciarius Romæ exustus	852	Iosaphat Moabitas domino pugnante uicit	256
Ionathas filius Saul	155	Iosaphat succedit Ioram filius	259
Ioanathas Palæstinos dormientes aggressus perturbauit	156	Iosebeth uxor Ioadi furatur Ioam infantulum	267
Ionathas ignoranter maledicti reus factus	158	Iosedech sacerdos in Babyloniam captiuus est ductus	292
Ionathas à patre morti destinatur	eod.	Ioseph filius Iacob ex Rachele	28
Ionathæ constantia	eodem	Ioseph fratribus somnia narrata exponit	33
Ionathas liberatur à populo	eodē	Ioseph per Ruben ereptus	34
Ionathæ oratio ad Saul pro Dauid	165	Ioseph in lacu ponitur	eodem
Ionathæ iuramentū ad Dauid	167	Ioseph Ismaëlitis uenditus à patre lugetur, à Putiphare emptus, adulteræ concubitū contempsit	35
Ionathas Dauid fidem dedit	eodē	Ioseph dissuadens de stupro ueste fugiit relicta falsò accusatus carceri mancipatur	36.37
Ionathan filius Ozia rex Hierosolymorū	275	Ioseph à carcerario lenius tractatur, pincernæ & pistoris somnia exponit. postea Pharaonis somnia interpretatus, Aegyptio præficitur	37.38.39
Ionathā succedit impius filius Achaz	276	Ioseph Putipharis filiam duxit uxorem	39
Ionathas filius Annæ post Caiaphan	521	Ioseph alloquitur fratres	40
Ioppe capta à Ionatha Abaron	366	Ioseph super Beniamin compūgitur, & fratres furti infamat	42
Ioppe capta per Vespasianum	728	Ioseph fratribus innotuit	45
Ioppis uxor Herodis magni	645	Ioseph oratio ad fratres	eodem
Ioram filius Iosaphat uxore priuatus	253	Ioseph obuiā egreditur patri suo Iacob in Aegyptum uenienti	46.47
Ioram patri succedit	259	Ioseph frumenta uendidit, & patrē mortuum in Hebron sepeliuit	47.48
Ioram Hierosolymorum rex, parricida & idololatra factus	263	Ioseph mors & ætas	48
Ioram mortuo uxores & filij occiduntur, præter Oziam	264	Ioseph ossa	eodem
Ioram filius Achab Ochoziæ fratri succedit	258	Ioseph ossium trāslatio	59
Ioram Iosaphat & regis Idumææ, bellum contra Moabitas	eodem	Ioseph filius Chamī pontifex post Elioneū Cātharæ	574
Ioram regis Israël gesta & pericula Samariæ facta	261	Ioseph Hierosolymites pecuniarum gratia in mortem cuiusdā pontificis machinatus	584
Iorā in obsidione Aramathæ uulneratur	264	Ioseph	
Ioram ab Hiëu occiditur	265		
Ioram filius Azariæ sacerdos templi Salomonis			

I N D E X.

Joseph Gaddis pontifex 586
Josephus Zachariae praeficitur Iudaeis, Iuda
Machabaeo persequente Timotheu. 355
Joseph Iudae mandato non parens, infelix
pugna contigit 354
Joseph Ellimi filius unius diei sacerdos 494
Josephus Caiaphas pontifex post Simonem
Camithi 516
Josephus Thobiae filius Oniam auunculu
Ptolemaeo Epiphani recociliat 340.341.342
Josephus genuit Hyrcanum 342
Josephus pater Hyrcani moritur 345
Josephus Curionis filius 699
Josephus filius Simonis eodem
Josephus huius historiae scriptor.
Josephus duabus causis ad historiam scriben
dam inuitatus 1
Josephus Iudaeum bellum scripsit ante hi
storiam Geneseos 19
Josephus ut uere Iudaeus, de lapide somni
Nabuchodonosor quid sentiat, dicere re
cusat 298
Josephus Polybium carpit 355
Josephus sacerdotem se dicit ex genere Ma
chabaeorum 465
Josephus eruditio & aetas, dum Antiquitatu
libros scriberet 592
Josephus Marathiae filius rector Galilae
constituitur 699
Josephus militaris disciplinae peritus 700
Josephus quatuor urbium principatum a
misit 703.704
Josephus duas urbes recuperat 704.705
Josephus contra Vespasiani milites nihil au
sus 709
Josephus Tiberiadem fugit 713
Josephus e Tiberiade Hierosolymitis oem
nem Romanoru perscribit eodem
Josephus Iotapata obsessa, hostium missilia
praepedire gnarus 714.715
Josephus Romanos multa clade affecit 716
Josephus capta Iotapata latitans proditur,
ad Vespasianum captiuus ductus ceteris
occisus 724
Josephus praesagium 727
Josephus a Caesariensibus odio habitus
727.728
Josephus a Tito missus Iudaeos ad deditio
nem Hierosolymorum adhortaturus
772
Josephus lapide uulneratus 802
Josephus rursus hortatur deditiorem
809

Josephus ex uariarum gentium historiis Iu
daicae gentis antiquitate ostendit 858.859
Iosias Amon patri succedit 284
Iosiae regis laus eodem
Iosias festiuitatem azymorum agit 286
Iosias moritur eodem
Iosiae succedit Ioachas 287
Iosippus a mulieribus seductus, Herodis
sententiam de Mariamne uxore prodit
431.634
Iosippus ab Herode occisus 444.634
Iosippus fratruelis Herodis, eiusque gener
480
Iosippus filius Antipatri frater Herodis
401.609
Iosippus in Iudaea perit 423.622
Iosippo patruo Herodis committitur ad
ministratio rerum, Herode ad Antoniū
profecto 438
Iotapatae obsidio per Vespasianū 713.714
Iotapatenis aqua mensura ministratur 716
Iotapatae excidium 725
Ioui Cretae templum dedicatur a Sichimi
tis 348
Iozarus Boethi deponitur a pontificatu 518
Iozarus Boethi persuadet Iudaeis censum
admittendum 525
Iozarus pontificatu priuatur 515
Isaac immolatio 21
Isaac constantia eodem
Isaac coniugium cum Rebecca 22.23
Isaac repromittitur Abrahae 17
Isaac nascitur 20
Isaac octaua die circūcisus eodem
Isaac a patre dilectus eodem
Is. pra inuidia expulsus ab Abimelech 24
Isaac dilexit Esau eodem
Isaac oratio super Iacob 25
Isaac aetas 38
Isaac moritur in Hebron 38
Isachar filius Iacob ex Lya 28
Isachar tribus sortita Carmelum 125
Isachar Samarites uxor Iaddi sacerdotis 326
Isboseth filius Saul rex Manalim constitu
itur 182
Isboseth dissidet ab Abner propter concu
binam 183
Isboseth dolet mortem Abner 185
Isboseth occiditur eodem
Isidis templum Romae destructū propter
stuprum Paulinae 520
Ismael circuncisus aetatis anno xij. 18
Ismael nominis etymologia 17
Ismaeliti

INDEX.

Ismaelis genealogia	20	Iudaei circumciduntur octauo die	20
Ismael uxorem Aegyptiam duxit	eodem	Iudaeorum Hierosolymam repetetium nu-	
Ismael filius labi pontifex	516	merus	309
Ismaelis cuiusdam malicia in Godolia	293	Iudaeorum studium in reparando templo	eodem
Ismael populum de Masphat ducit capti-		Iudaei quando primum dicti	316
uum	294	Iudaei subiugati à Naas	152.153
Israel uocatur Iacob	30	Iudaeis nunciata calamitas per Aman ini-	
Israel etymologia	eodem	micum	319
Israelitae neruo lato non uescuntur	eodem	Iudaei multos inimicos trucidant	325
Israelitae praearicatores legis facti sunt		Iud. multi in Aegyptu captiui ducunt	330
	127	Iudaei absoluuntur	331
Israelitarum multa milia occisorum à Beni		Iudaei beneficentia exhibita à Seleuco Ni-	
amitis	129	canore, & Asia regibus	338
Israelitae uastantes Gabaa	130	Iudaeorum constituta qui noluerint infir-	
Israelitae Beniamitarum miserti, despondet		gi	338
eis uirgines labitas	eodem	Iudaeis qualis contigerit conditio & amici-	
Israelitae opprimuntur à Cusardo rege As-		tia cum Antiocho	339
syriorum	131	Iudaei infestationes passi à Samaritanis	340
Israelitarum oppressio ab Eglon	eodem	Iudaei coguntur abnegare legem	347
Israelitae serui facti à Moabitis	eodem	Iudaeorum multi in spelunca exusti	347
Israelitae serui facti Chananais	eodem	Iudaeis amicitia cum Romanis	359
Israelitae subiugati à Labin	132	Iudaeorum gens à Macedonum seruitute	
Israelitae iterum liberati per Deborah & Ba-		liberata est per Iudam Machabaeum	356
rachum	133	Iudaeorum haereses tres	372
Israelitae uicti ab Amelechitis	eodem	Iudaeorum inuidia contra Hyrcanum Io-	
Israelitarum trecenti aquam manibus bibe-		annem	380
runt	134	Iudaeorum octingenti crucifixi	387.602
Israelitae liberati ab Amalechitis Gedeone		Iudaei quae oppida possederint regnate A-	
principe	eodem	lexandro lamneo	389
Israelitae sibi praeficiunt Iephthe	137	Iudaei Romanis primum subiunguntur	397
Israelitae ab Ammonitis oppressi	eodem	Iudaeorum nonnulli Herodem primum ac-	
Israeliticus populus egreditur ex Aegy-		cusantes occisi	614. 615
pto	58	Iudaei Herode eos animante, bellum iterum	
Israelitae tributarii facti Palaestinis	139	contra Arabas capessunt	437
Israelitarum clades à Palaestinis inflicta	145	Iudaeorum seditio contra Herodem propter	
Israelitici populi progressio à Sina	86	trophaea quae Hierosolymis crexerat	445
Israelitarum decem tribus transferuntur in		Iudaeorum oratio ad Agrippam pro tuen-	
Mediam & Persida	279	da libertate	457
Istob rex	192	Iudaeorum afflictio per Asiam & Libyam	464
Ithabulus rex Tyrionum, qui alias Ioatha-		Iudaeorum mos erat plures habere uxo-	
bulus	247	res	479
Ithaburius mons	609	Iudaeorum quadraginta, poenas & suppli-	
Ithaburius mons à Placido occupatus	738	cia alacriter subeunt pro defensione legis	
Itham locus amoenus circa Hierosolymam	234		493
Itham ciuitas à Roboam structa	239	Iudaeorum tria milia cadunt in templo per	
Ithamar filius Aaron	77.146	milites Archelai filij Herodis	499.656
Ithurai subacti ab Aristobulo filio Hyrcan-		Iudaeorum seditio contra Sabinum	503
i:ni Ioannis	385	Iudaeorum accusatio contra Archelaum	
Ithurius amicus Herodis	439		664.507
Iubal musicam coluit	6	Iudaei à Pilato caesi	518. 520. 668.669
Iubileus annus	84	Iudaei Roma excedere coguntur	520
Iudas filius Iacob	28	Iudaeorum constantia ad Petronium pro	
Iudaei Hebraei	15	conseruatione legis	536.670
		Iudaeorum	

I N D E X.

Iudæorum cædes Seluciae facta	546	Iudæon Stratopedon loci nomen	610
Iudæorum libertas sub Cl. Cæsare	566	Iudas Machabæus filius Matathiae	348
Iudæorū diffidiū cum Philadelphinis	573	Iudæ uictoria de Apollonio & Seron duci	
Iudæa uarijs tumultibus quassata, Arche/		bus Antiochi	349. 350
lao ad Cæsare profecto 504. 505. 659. 660		Iudæ uictoria de Lysia & Gorgia	351
Iudææ tumultus sedat Varus	506. 660. 661	Iudas Hierosolymam occupat, templū &	
Iudææ diuisio	509	sacrificia renouat	352
Iudææ mala præside Felice	584	Iudæ uictoria de Idumæis & Ammoni/	
Iudæa à sicarijs deuastata	586	tis	352
Iudææ descriptio, eiusq; undecim sortes		Iudas persecutionem passus à Demetrio	
708		& Timotheo per Bacchidem	357
Iudæa uenum exposita	840	Iudas nouissimo contra Bacchidem præ/	
Iudæorum ingens clades tempore azymo		lio interit, à fratribus in Modin sepultis	
rum facta	580	360. 597	
Iudæorū seditio cōtra Samaritas eodem		Iudas Capsei dux exercitus Ionathæ Aba/	
Iudæorum contentio contra Syros	585	ron	371
Iudæorum & Cæsariensium seditio	678	Iudas Essæus propheta	600. 382
Iudæorum sexcenti & triginta Hierosoly/		Iudas Arisei nobilis Iudæus legis inter/	
mis occisi per Florum	679	pres	492
Iudæorū uiginti milia à Cæsariensibus, tre/		Iudas Ezechiae latronis filius Iudæam tu/	
decim milia à Scythopolitis occisa	691.	multibus infestat	505
Iudæorum seditio & strages Alexan/	(692	Iudas Gaulonites concitator seditionis &	
drie facta	694	autor quartæ sectæ Iudæorū 513. 514. 515	
Iudæi Castio fugato, rectores & duces p/		Iudas Ionathæ	692
uinciae eligunt	698. 699	Iudas Dudi	802
Iudæi Ascalonum inuadentes ab Antonio		Iudas Militonis	809
cæsi	706. 707	Iudas martyr Machabæus	904
Iudæi Iotapatæ obsessi à Vespasiano	714	Iudas patri Eliasib sacerdos successit	325
Iudæorum 8500. occisi ab Idumæis	752	Iuda defuncto succedit frater Ioānes	325
Iudæorum multi ad Vespasianum confu/		Iulia uxor Augusti Cæsaris	462. 479
giunt	755	Iulia Augusti filia, & duarum ciuitatum	
Iudæi Romanos è castris Hierosolymæ		nomen	515
admotis excedere cogunt	775	Iulia soror Caligulae	564
Iudæorum dolus in Romanos sub dedi/		Iuliani militis Romani fortitudo	808
tionis prætectu	777	Iulianus procurator Iudæ	817
Iudæorum excursus in Romanos	787	Iurifabe puteus	20
Iudæorum multi crucifixi & manibus mu/			
tilati	797		
Iudæi miseranda clade affecti	802. 803		
Iudæorum multi ad Ro. profugiunt	810		
Iudæi Romanis signis potiti	816		
Iudæi in templum fugere coacti	817		
Iudæorum seditiosi regiam deprædati, pul/			
sis inde Romanis	824		
Iudæorum multi uenditi	825		
Iudæorum aliquot milia spectaculo exhi/			
bitorum perierunt	831		
Iudæorum calamitates Antiochiæ	832		
Iudæorum cædes in Iarde facta	840		
Iudæorum cura circa ueritatem historia/			
rum	855		
Iudæicæ gentis cur pauci scriptores memi/			
nerint	857		

L



Aban filius Bathuelis	14
Laban despondet filias	27
& deinceps	
Labenna prouincia	264
Labin rex Chananæorum subiugauit Is/	
raëlitas	132
Labin interemptus a Baracho	133
Laboch torrens	97
Labosfordarchus	299
Lacedæmonij laudantur	683
Lachis oppidum structū à Roboam	239
Lagus pater Ptolemæi Soteris	329
Lahabim filius Mesraim	12
Lais parens Phaltis	174
Lamech habuit filios septuaginta septem	6
Lamech erant duæ uxores Ada & Sella	6

D Lamech

Lamech filio Noë tribuit rerum principa/ tum	8	Lex de ueneficis puniendis	112
Laodicensium decretum pro iudæis	409	Lex sensibus aut membris priuatorum	112
Laodiciam Herodes uenire inuitatur à M. Antonio propter mortem Aristobuli tertij	431	Lex de boue cornupeta	eodem
Largius Lepidus	817	Lex de puteo effosso	115
Lasurim filius Dadan	22	Lex de deposito	eodem
Lasthenes Cretenfis	366	Lex de mercede non fraudanda	eodem
Ladocia Gaminorum regina	387	Lex de spolijs & præda diuidenda	579
Lazarus gigas iudæus	522	Lex bellantibus & occidentibus resistere concedit	579
Legum præuaricator quot plagis ferien/ dus	108. 109	Lex noua Herodis in fures	455
Legem obseruare iurat populus Israël	114	Lex in militem negligentem equi lata	812
Legis interpretatio per septuaginta senio/ res coram Ptolemæo rege facta	336. 337	Lia filia Laban	27
Legem interpretari quidam præsumētes, à deo sunt multati	337	Lia cautiū uxor iacob facta	eodem
Lenæos mensis	408	Lia concepit ex iacob	28
Leobius rex iudæorum	828	Lia machinatur in sororem	eodem
Leo à Banaia interfectus	209	Lia collocat famulam iacob	eodem
Leonum ciuitas Heleopolis	365	Libanus mons	122. 220
Lepidus à C. Caligula occisus	548	Liberius Maximus iudæam iussu Cæsaris uenum exponit	840
Leuias Hierosolymita	742	Liberi ancillas non ducant	109
Leui filius iacob ex Lia	28	Liber fluuij nomen	367. 372
Leui quid significet	eodem	Libes olim Phuti	12
Leuitici historia	80	Libya	395
Leuitarum principes Manasses & Ephra/ em	85	Libya à Lahabim	15
Leuitarum numerus	85	Libyam Phut instituit	12
Leuitarum tribus à militiā segregatur	94	Lidda uicus	581
Leuitis decimas dari iussit Moyses	eodem	Lineum chiton	74
Lex de oblatione farinæ	81	Lithus ciuitas	58
Lex puerperarum	83	Liua mater Tiberij Neronis	516
Lex sacerdotum super uxoribus	84	Lobatus rex Libyorum	512
Lex septimi anni	eodem	Lochos mensis Augustus apud Macedo/ nes	96
Lex iubilei	eodem	Lollius Theostam ciuitatem cepit	394
Lex blasphemie	106	Longinus præses Syriæ post Marsum	573
Lex decimarum	eodem	Longi cuiusdā Romani fortis animus	814
Lex de homicidio, de rege eligendo	107	Lot filius Aram	14
Lex de plantanda uinea	eodem	Lot frater Sara	eodem
Lex plantandæ ac arandæ terræ	108	Lot separatus ab Abraham	15
Lex de uxoribus ducendis	109	Lot habitauit circa Iordanem	16
Lex de repudianda uxore	eodem	Lot captus ab Assyrijs	eodem
Lex de puella desponsata & ab alijs stu/ prata	109	Lot hospitatur angelos	18
Lex de uxore fratris defuncti sine liberis ducenda	110	Lot genuit ex filiabus	19
Lex captiuæ uirginis	eodem	Lucilius Bassus	857
Lex hostium sepeliendorum	111	Lucius Valerius Lucij filius consul Roma nus	402
Lex furti multandi	eodem	L. Manlius Romanus	379
Lex percussorum	112	L. Copinius senator Cæsare regnante	402
Lex de muliere pregnante	eodem	Lucius Collinæ filius senator	eodem
		Lucius Memmij filius Romanus	379
		L. Antonij decretum pro iudæis	408
		L. Lentuli consulis decretum pro Hyrcā/ no & gente iudæa	408
		Lucretius triginta dierum pro mortuis	110
		Lucretius	

INDEX.

Lucius populi Israël audita morte Mo/ sis	115
Lucullus	391. 603
Ludæ populi	13
Lud filius Sem	eodem
Ludim filius Mesraim	eodem
Logdunum oppidum Galliæ	535
Lupus tribunus Cæsoniam Caligulæ uxō rem occidit	560
Lupus morte multatus	566
Lupus rector Alexandriæ	851
Lusitani laudantur	684
Luz regio	17
Lycus fluuius	378
Lycurgus legislator	882
Lydi populi olim Ludæ	13
Lyfanius filius Minai	415
Lyfias Antiocho ad Persida profecto, re/ linquitur ad deuastandam ludæam	350
Lyfanius superatur à Iuda Machabæo	351
Lyfias occiditur	357
Lyfias oppidum	394
Lyfimachus Hellepontum obtinuit post Alexandrum	329
Lyfimachus fratrem Aretam regem Ara/ bum interfecit	386
Lyfimachus occisus ab Herode	443
Lyfimachus Pausaniæ legatus Iudæorum ad Romanos	408

M

M Aacha filia Thamar uxor Ro/ boam	240
Maacha rex	192
Maacha filius Nachor	14
Maacha mater Asæ	243
Maalon filius Elimelech	142
Mabfamus filius Ismaelis	20
Macedones populi	13
Macedones laudantur	683
Machabæorum martyrum libellus	894
Machabæus martyr	902
Machamis filius Ptolemæi uxor Dauid	183
Machara Herodi uenit auxilio	422
Machir unus Machabæorū martyru	903
Macher princeps Gaaladitis terræ	202
Macherus à seditionis Iudæis capta	693
Macherus à Basso capta	837. 838
Macherus castellum Iudææ	390
Machir nutritius Miphibofeth	191
Machon ciuitas uastata à Dauid	190
Macro carcerum Tiberij præfectus	529
Madan filius Abrahæ ex Cetura	22

Madeus filius Iaphet	11
Madian filius Abrahæ ex Cetura	22
Madianitæ populi	97
Madianitæ uicerunt Israëlitas	233
Madian ciuitas	53
Madianitarum & Arabum ingens nume/ rus occisus	135
Madianitæ mulieres alloquuntur Hebræ/ os	100
Madianitarum exercitus extinctus	102
Magaffarius	798
Mageddon loci nomen	266
Magedon ciuitas à Salomone cōdita	231
Magnus campus	760
Magog filius Iaphet	11
Magus quidam seductor populi à Portio Festo occisus	586
Mahuiaël filius Iared	6
μαρμακτιριών mensis nomen	95
Malachus Arabs nutricius Antiochi The/ os	369
Malachi infidiæ contra Antipatrum	411
Malachus interficitur	412. 614
Malachus rex Arabum Herodem frustra tus	418
Mala Samaritanorum cōtra Iudæos	340
Malathoës ciuitas	526
Malchus propheta	22
Malchius	809
Mamasus filius Ismaelis	20
Mambre amicus Abrahæ	17
Mambre conuallis in qua requieuit Abra/ ham	18
Mamortha Neapolis dicta	759
Manachasim genus Hebrææ uestis	74
Manachemi Esseni diuinitio de Herode 451	
Manahen Sellum perimēs seipsum regem Israël constituit	275
Manahen defunctus in Samaria	275
Manahen succedit Phaceias filius	275
Manaimus rhetor principatum Hieroso/ lymis usurpauit	689
Manaimus interficitur	690
Manalim regio	182
Manna quid sit	64
Manasses filius Ioseph	39. 46
Manasses & Ephraim tribui Leuitarū præ/ fecti	85
Manasses filius Ezechiaë impietate insi/ gnis	283
Manasses à rege Babyloniorū captus ite/ rum remittitur	284

D ij Manasses

INDEX.

Manasses feliciter moritur	284	Mardocheus auunculus Hester	318
Manasses filius Ioannis sacerdotis frater Iaddi duxit uxore Isachā Samaritidē	326	Mardocheus pandit regi insidias eunuchorum	319
Manasses ob connubium alienigenæ prohibetur accedere altare	326	Mardocheo Artaxerxes irascitur nō adoranti Aman	319
Manassi apud socerum exulanti promittitur sacerdotium	326	Mardochei luctus de edicta contra Iudæos clade	320
Manasseas Damascenus de arca Noë	9	Mardochei oratio ad deum	321
Manethō Aegyptiis historiographus	858	Mardocheo patibulū parauit Aman	322
Manethōis historia refellit à Iosepho	869	Mardocheus purpura indutus circumducitur	323
Manuē pater Samsonis	139	Mardocheus exaltatur à rege eodem	
Maon desertum	171	Mardochei decreta super diebus festis Iudæorum	325
Maon ciuitas	173	Mardocheus princeps Iudæorum in reditu à Babylone	309
Mar amaritudo dicitur	62	Mare Pamphylicum diuisum	61
Mara interpretatur dolor	143	Mareon ciuitas à Græcis Samara	245
Marachath mensis Hebræorum	7	Mareneum templi Salomonis	224
Marcellus curator Iudææ Pilato Romam profecto	520	Mareoth filius Ionathan	218
M. Tullius Cicero cōsul, Cn. Pōpeio Hierosolymam & templum capiente	396	Maria soror Moysis moritur	95
M. Agrippa cum Herode amicitias componit	450	Marion Tyrionum tyrānus ab Herode superatus	413
M. Agrippa magnifice excipitur ab Herode	456	Maria uxor Archelai filij Herodis	512
M. Agrippa Iudæorū libertates à Romanis concessas confirmat & tuetur	458	Maria filia Agrippæ maioris desponsa Archelao Seleuci filio	572. 582
M. Agrippæ epistola pro libertate Iudæorum tutanda	464	Maria nupta Demetrio Alexandrino	582
M. Antonij epistola ad Hyrcanum tertium	413	Mariamne filia Alexandræ coniunx Herodis	428. 429. 624
M. Antonij decreta & edictum pro Iudæis	414	Mariamne traducitur uiolati matrimonij	432. 633. 634
M. Antonius accusatores Herodis occidi iubet	415. 615	Mariamne turbata super Herodis mandato de se occidenda	443
M. Antonius Antigoni Aristobuli interficit	427. 626	Mariamne quomodo Herodi facta sit inuisa	442
M. Antonius impuditiæ notat	429. 626	Mariamne ad mortem trahitur eodem	
M. Antonius uictus à Cæsare in bello Asiatico	435. 436	Mariamnes filij odio habiti à Salome	454
M. Antonius belli Romanorū dux cum Gabinio contra Iudæos	398	Mariamnes turris	690
M. Antonij, & P. Dolobellæ decreta pro Hyrcano tertio, & gēte Iudaica	407. 408	Mariamne accusatur ueneficij	442
M. Agrippa Iudæorum ius tutatus	338	Maris rubri diuisio	60
M. Agrippa consul, Herode & Sosio Hierosolymam expugnantibus	426	Marisa ciuitas	378. 354
M. Publij decretum pro Iudæis	408	Marissa ciuitas à Roboam structa	239
Marcus filius Alexandri filij Herodis	566	Mariseni	380
Marcus præses Iudææ post Copinū	515	Marmaridæ laudantur	685
M. Minutianus coniunx sororis C. Caligulæ	554. 564	Marsus præses Syriæ post P. Petroniū	569
M. Minutianus cōspirator in mortem C. Caligulæ	548. 552	Marsus Agrippæ maiori inimicus	571
		Marsyas libertus Agrippæ	526
		Marthace Samaritis uxor Herodis primæ	644
		Martyr quis sit	894
		Masaeus filius Ismaelis	20
		Masnaemphitis pileum sacrum	74
		Maspha ciuitas structa ab Asa	245
		Masphat	

I N D E X.

Mafphat ciuitas	152. 137. 293	Melchis occifus in bello	179
Mafphat interpretatur deorfum inſpicere	148	Meleazarus legis Moſis eruditus	575
re	148	Melete ciuitas	839
Maſſada expugnata per F. Syluium	842	Mella ciuitas à Iuda Machabæo capta	353
Maſſada ciuitas	412	Melum ciuitas	510
Maſſada oppidum	417	Memphis ciuitas	52
Maſelmis mater Amon regis	284	Memphis ciuitas à Minæo condita	231
Mathan ſacerdos Baal perimitur	268	Menander de obſeſſione Tyrriorum	279
Matathias filius Ioannis illegitimū Antiochi mandatum contemplit	348. 596	Menader tranſtulit antiquitates Sidonio/ rū ex Phœnicia lingua in Helladicā	230
Matathias idolatram Iudæum confodit, ſi mul & Apollonium iudicem	348	Mendacij arguuntur aſſerentes Moſen lepra infectum fuiſſe	85
Matathias primus perſuaſit etiam ſabbato pugnam non eſſe detrectandam	349	Menedemus philoſophus omnia per prouidentiam gubernari dixit	336
Matathie morituri teſtamentum	349	Menneus regulus	547
Matathias filius Abſalomī dux exercitus Ionathæ Abaron	371	Memnonis ſepulchrum	670
Matthias Cargalothi nobilis Iudæus legis interpres	492. 493	Mēſa propoſitionis quomodo hebdoma datim extructa	75
Matthias Theophili Hieroſolymites ſacerdos per Herodem inſtitutus	485	Menſa aurea templi Salomonis	225
Matthias ſeditionis cōtra Herodem reus ſacerdotio priuatur	494	Menſæ Ptolemæi admodum pretioſæ deſcriptio à Ptolemæo rege deo oblata	354
Matthias frater Ionæ Annæ pontifex	569	Menſis ſeptimi ratio	81
Matthias Theophili pontifex, ſub quo bellum Romanorū contra Iudæos ſumpſit initium	589	Menſis primi denominatio	58
Matthias Boëtii filius	801	Menſis hyperuerethaus	81. 226
Mathon loci nomen	182	Menſis Arthemefion	222. 410
Mathuſael filius Mahuſael	6	Menſis Piritius	230
Matule princeps Babylonius	291	Meotici laudantur	684
Mauſoleum Matathie & filiorum	575	Merari filius Leui	46
Maxilla loci nomen	141	Mercedem non eſſe fraudandam	112
Maxillus	533	Merob ſilia Saul	158
Maza ponderis genus	119	Meroinde ciuitas Aethiopiæ	52
Meas uicus	573	Mereſci populi	12
Maxander fluuius	335	Merſin in biblijs Meſſaim	eodem
Mechiel filius Aſer	47	Mes filius Aram	13
Medaba ciuitas	361. 378	Mefanæi populi	eodem
Media ſuperior regio	277. 311	Mefopotamitæ inſurgunt in Abraham	14
Medi populi à Madeo orti	11	Mefopotamia dira iter agentibus	22
Medis ciuitas	286	Mefſabazan uestis ſacra	74
Mega oppidum	389	Mefſala	619
Megarus Babylonius princeps	291	Mefſalina uxor Claudij	585
Michelus pater Baafæ	243	Metellus Theoſtam ciuitatem cepit	394
Melcha filia Aram	14	Methir ſacra Hebræorum uestis	75
Melcha uxor Nachor	eodem	Methri cognatio de tribu Bēiamin ſortem regni accepit	152
Melchenoth baſes quædam in templo Salomonis	225	Metropolis Arabum	95
Melchizedech rex iuſtus	17	Micheæ præſagium aduerſus Achab	252
Melchizedech iuſtus rex Hieroſolymorū primus conditor	828	Micheas in carcerem iactus præſagio dī cōto conſtat	254
Melchifue filius Saul	158	Micheæ prophetiam Achab reſpuit	254
		Michol filia Saul	158
		Michol deſponſatur Dauid	164
		Michol aſtutia	166
		Michol poſt Dauid deſpōſatur Phalti	174
		D in Michol	

I N D E X.

Michol Dauid iterum remittitur per Abner	183	Moabitis regio	96
Michol Dauid ludentem ante arcam ridet	183	Moabiti superati à Saul	158
Michol ex Dauid non concepit	eodem	Moabitas debellat Dauid	190
Mifranthus rex	860	Modin uicus	348. 596
Mifris rex	eodem	Mompuestia ciuitas Ciliciae	387
Mila legatus Archelai regis Cappadocum ad Herodem	473	Monobazus	696
Milesius custos arcis Damascenae	388	Monobazus Bazeus rex Adiabenorū frat. & maritus Helenae	974. 696
Militis cuiusdam impudentia, magnae claudis Iudaeorum causa & origo	579. 580	Monobazus filius Monobazi Bazei ex Helena	574
Mina quid sit	400	Monobazus Iudaismum subit	577
Minæus rex Aegypti conditor Memphisos	231	Monomachia Dauid	162
Minaida	9	Monslemgon ciuitas	393
Minutianus conspirator in mortem C. Caligulae	548	Moraim mōs, in quo immolatus Isaac	21
Miphiboseth filius Ionathae quaritur à Dauid	191	Mors primogenitorum in Aegypto	58
Miphiboseth dotatus per Dauid	eodem	Mos supplicandi captiuorum	252
Miphiboseth ambitionis delatus exhaereditur	200	Mos Iudaeis plures habere uxores	479
Miphiboseth falso delatus excusat se apud regem	205	Moses trium mensium exponitur	50
Misa rex Moabitarum	258	Moses quot annos uixerit	116
Misach nomen Misaëlis pueri apud Nabuchodonosor	296	Mosis educatio	50
Misael puer socius Danielis, à Babylonijs		Mosis nominis etymologia	eodem
Misach dictus	296	Moses septimus ab Abraham	51
Misselis ciuitas	602	Mosis pulchritudo	eodem
Mitra pontificis	74	Mosis diadema Pharaonis conculcat	52
Mithridates reuexit sacra uasa à templo ablata	305	Moses dux Aegyptiorum praeficitur	52
Mithridates Synaces praefectus Parthorum	388	Moses Meroinden ciuitatem obsidet	52
Mithridates Parthorum transfuga dimittitur à Gabinio	399	Moses Tharbin filia regis Aethiopiae duxit uxorem	53
Mithridates Pergamenus Caesari auxilium contra Aegyptios	401. 610	Moses regem Aegypti latenter fugit	53
Mithridates gener Artabani regis Parthorum	545	Moses uidet rubum ardentem	54
Mithridates mouet arma contra Anileum	eodem	Moses iubetur educere filios Israel de Aegypto	eodem
Mithridates superatur ab Anileo	544	Mosis uerba ad deum	eodem
Mithridates uicissim superat & occidit Anileum	545	Mosis baculus in serpentem uertitur	54
Moabitarum terram depopulatur Ioram, Iosaphat, & rex Idumaeae	258	Mosi dei sui appellationem significat	55
Moabitarum rex immolat filium	259	Moses cum uxore & filijs in Aegyptum tendit	eodem
Moabita à Babylonijs subiugati	295	Moses regi Aegyptiorum loquitur pro dimittendo populo	56
Moab filius Lot ex filia seniore	19	Mosis uirga magorum uirgas consumpsit	56
Moabita populi	eodem	Moses regi iterum loquitur pro populo	56
		Moses octogenarius tempore egressionis ex Aegypto	59
		Mosen lapidare uoluerunt Hebraei	59
		Mosis confidentia	60
		Mosis oratio ad populum Israel	eodem
		Mosis oratio ad deum	eodem
		Moses aquam diri putei reddidit potabilem	62
		Mosen Israelitae iterum lapidare aggressi	62
		Mosis industria populum mitigantis	63
		Mosis	

INDEX.

Moses deprecatur inopiam populi	63
Moses uirga aquam e petra elicuit	64
Mose manus extendente Hebraei uictores sunt in Amalechitis	66
Moses excepit Rahuel socerum suum uenientem ad Sina	67
Mosis & Rahuelis consilium super litibus populi exponendis	67
Moses paruit monitis soceri	eodem
Moses de Sina reuersus loquitur populo	68
Moses iterum in Sina ascendit	69
Mosis tabulae	70
Moses quadraginta dies nullo cibo humano participatus	70
Moses tabernaculum fecit instar templi	70, 71
Mosis arca	73
Mosis oratio super sacerdotio Aaron	77
Moses nunquam lepra infectus fuit	83
Moses coitus abusum damnat	84
Moses bellicosos recensuit	85
Moses Leuitas a militia segregat	94
Mosen iterum populus seditione adoritur	86
Moses populo ad Chananæorum terminos ducto, loquitur	86
Moses explorari suadet Chananæam	86
Mosen iterum Hebraei occidere adoriti	87
Mosis autoritas, legumque eius reuerentia	88
Moses cum exercitu in desertum secedit	89
Moses iterum seditionem passus	90
Mosen Hebraei iterum lapidare aggressi	90
Moses ad Core	91
Mosis inuitat Datan & Abirom ad se uenire	92
Moses iussit uirgas duodecim in tabernaculo collocari	94
Moses iterum tumultu impetitus	94
Moses a rege Idumæorum repulsam passus	95
Moses uicit Seon, & Og reges Amorrhæorum	96
Moses mittit legatos ad Seon	eodem
Mosi consulenti deus uictoriam promittit	96
Moses cum exercitu uenit ad Iordanem	97
Moses Iosue successorem facit	103

Moses iratus abcessit	58
Moses hereditatem filiae defuncti fratris constituit	103
Mosis oratio ad populum Israel ante mortem	104
Moses populo legem scriptam dedit	105
Moses populum flentem consolatur	105
Moses unam ciuitatem sacram & unum templum fieri iussit	105
Moses carmen hexametrum confecit	114
Moses conuocat ecclesiam	eodem
Mosis prophetia	eodem
Mosis mortem ligit populus	115
Mosis sublatio & discessus	116
Mosis ætas	eodem
Mosis laus & collatio ad alios legislatores	882
Mosaica legis liber intra thesauros templi inuentus	285
Mulierum testimonium cum recipiendum	107
Mulier lecto decumbens exanimatur	128
Mulier a uiro Leuita membratim secta in singulas tribus mittitur	128
Mundi adulescentis dolosum stuprum cum Paulina	519
Munera Ptolemæi regis deo oblata	334
Mupim filius Benjamin	46
Muri Hierosolymorum tres	778
Murium multitudo Azotorum prouinciam deuastauit	146
Musca idolum Accaron	257
Musis rex	860
Mutianus præfectus Syriæ Iudæorum statuta tutatus	338
Mutius præfectus militum Ro.	690
Mygdonia, nunc Antiochia	576
Myrrha filia Cynaræ regis	554

M



Mama mater Roboam	236
Naas rex Ammonitarum Israelitis captis oculis dextros eruebat	153
Naas occisus a Saul	153
Nabal uir stultus & crudelis	173
Nabal interpretatur demens	173
Nabal moritur	173
Nabolota ciuitas	174
Nabatheia insula	393
Nabath pater Hieroboam	20
Nabathæi	235

I N D E X.

Nabathæi	353	Necmiæ oratio ad populum muros Hierosolymorum reparaturi	316
Nabathæi Arabiæ gens	361	Necmiæ cura & labor de reparandis muris Hierusalem	317
Nabathæi expugnantur à Ionatha Abarom	372	Neemias moritur	317
Nabla musicum instrumentum	209. 225	Nemrod filius Chusi	33
Naboth iniuste lapidatus astutia Iezabel	250	Nemrod filius Cham	30
Nabroch ciuitas	16	Neptalim filius Iacob ex Bala	28. 46
Nabuchodonosor rex Babyloniorum regem Aegypti & omnem Syriam subiugat &c	287	Neptalitæ quam terram sortiti	323
Nabuchodonosor successores	299	Nephtuhim filius Mesraim	63
Nabuthei ager	265	Ner patruus Saul	158
Nabuzardan princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	291	Nergella princeps Babyloniorum contra Hierosolymam	291
Nabuzardan templum spolijs & incendijs, ciuitatem excidijs, populum exilio afficit	292	Nerias filius Vriæ sacerdos	293
Nacebus dux latronum ab Herode uicinus	471	Neria pater Baruch discipulus Hieremiæ	293
Nachor quando genitus	14	Nero filius Domitij	583. 674
Nachor frater Abrahæ	eodem	Neronis crudelitas	583
Nachor fratris Abrahæ genealogia	eodẽ	Nero Vespasianum contra Iudæam militat	706
Nadab filius Aaron	77	Nicanor præfectus hospitum Ptolemæ regis	336
Nadab igne consumptus	79	Nicanor præfectus Sichimitarum	348
Nadab filius Hieroboam successit in regno	243	Nicanor Demetrii amicus, in bello occisus contra Iudam Machabaum	358
Nadab & omnis generis Hieroboam interitus	243	Nicanoris Seleuci beneficentia in Iudæa	358
Nadab mortuo, Baasa occisor eius regno potitus	244	Nicaula regina Aegyptiæ, Aethiopiæ	231
Naema filia Tubalcain	6	Nicolaus Damascenus de Abraham	15
Naïda locus quem Cain incoluit	eodem	Nicolaus Damasc. bello Dauid in Damascus	190
Namalus pater Hieu qui & Nameffi	249	Nicolaus Damasc. pro Iudæis in lite contra Antiochenos locutus	338
Nameffi	264	Nicolaus Damascenus gestorum Pompeij meminit	396
Naphisimus filius Ismaelis	20	Nicolaus Damascenus scribendo adulatus est Herodi	465
Narbatha regio	678	Nicol. Damasc. legatus Herodis ad Casaream placandam	472
Nastale	74	Nicol. Sylæum accusat coram Cæsare	646
Nathan filius Dauid	187	Nicolaus Damascenus de Antiocho Sortere	378
Nathan propheta narrat Dauid deo placere structuram templi	189	Nicolaus Damascenus cum Archelao Herodis filio ad Cæsarem proficiscitur	499
Nathan arguit Dauid ob commissum scelus	195	Nicolaus pro Archelao uerba facit	502
Nathan frustratus ambitione Adoniæ	213	Nicolaus Archelaum à Iudæis accusatum expurgat	509
Nathan iubetur ungere Salomonem in regem	213	Nicomedes legatus ad Pompeium Magnus pro Aristobulo secundo	394
Nathanael filius Iesse	161	Nicopolis ciuitas	770
Naue pater Iesu	65	Niger Pereites	699
Naufragium Ionæ propheta	273	Niger occisus	754
Naum prophetia	276	Nilus fluuius	452
Nazaræi Corbon offerunt	95		
Neerda oppidum	540		
Necmias Iudæus pincerna Xerxis	315		

Nilus

INDEX.

Misus fluius	452	Octauia filia Claudij ex Messalina uxore	
Nilus in sanguinem uersus	69	Neronis	585
Niniue ciuitas	273	Ochozias filius Achab succedit patri in re	
Ninus ciuitas	15	gno	295
Nisan primus mensis	7. 58. 78. 82	Ochozia casus	297
Nisibis oppidum	540	Ochozia succedit Ioram	258
Nisibis terra	576	Ochozias filius Ioram (medose hunc leges	
Nobe ciuitas	168	uocatum Oziam)	264
Nocheus repudium Vasthis suasit	318	Odidas propheta	276
Noe iussus arcam facere	7	Odolla ciuitas	168
Noe ab Adam dicitur decimus	eodem	Odolla à Roboam ædificata	239
Noe anno ætatis sexcentesimo diluuiū est		Ofellius Hierosolymita	416
factum	eodem	Og rex Galaadinæ & Galaanitidis per-	
Noe à patre suo Lamech omnium rerum		mitur	97
principatum accepit	8	Og regis lectus ex ferro factus	eodem
Noe deprecatus, mundū ulterius non per		Ogys regio	17
aquam diluuij periturum	9	Ohad filius Simeonis	46
Noe pactum recepit à deo	eodem	Oholiab filius Achisamach	70
Noe ætas anni 905	10	Olda prophetissa	285
Noe tres fuerunt filij	eodem	Olibema uxor Esau	24. 32
Noe grace Noehus	12	Olympus legatus Herodis	474. 642
Noe inebriatus	13	Olympias filia Herodis uxor Iosippi eius	
Noe plantator uinæ	eodem	fratruelis	480
Noeman filius Beniamin	46	Omar filius Eliphas	32
Noemis uxor Elimelech	142	Onias patri Iaddo succedit i sacerdotiū	329
Noemis interpretatur felicitas	143	Onia mortuo filius eius Simon iustus suc-	
Norbanus occisus	556	cedit	332
Notia, loci nomen, aliàs Ziphim	171	Onias filius Simonis iusti	332. 340
Novem tribus & dimidia armatae in Ru-		Onias pontifex post Manassen patrum	
benitas	125	Eleazari	332
Novem tribuum & dimidia responsio ad		Onia mortuo succedit Simon	345
Phinees	eodem	Onias filius Simonis patri succedit in sa-	
Nullū animal curetur fieri mōstrosū	113	cerdotio	345
Numerus hostiarum, quas Salomon in		Onia mittitur epistola à Dario rege Lace-	
templo obtulit	228	daemoniorum	345
Numenius legatus Ionathæ Abaron ad		Onia mortuo Antiochus sacerdotij princi-	
Ro. & ad Spartiatas	372. 403	patum dedit Onia Menelao	346
Numidius Quadratus præfes Syriæ	581	Onias Menelaus reliquit patrias leges ut	
Nuptiæ Antiochi & Cleopatæ	340	placeret Antiocho	eodem
O		Onias Menelaus occiditur	356
 Bal filius Iectan	13	Onia successit Achimus, q & Ioachim	356
Obed filius Booz ex Ruth	143	Onias Onia tertius filius fugit ad Ptole-	
Obed interpretatur seruiēs	143	maum Philometorem regem Aegypti	
Obededom, Leuita per arcam		occiso Onia Menelao	364. 357
dei ditatus	188	Onias interficitur	393
Obeth dispensator Achab	259	Onia prouincia	401
Oblationum deuotio in tabernaculo	77	Onia templū clausum & deprædatum	851
Obeus pater Micheæ prophetæ	255	Onzora oppidum	389
Obodas rex Arabum	467. 601	Ophila locus	779
Obodas successor Dineas q & Aretas	472	Ophir filius Iectan	15
Obsidio Tyri & Gazæ ab Alexandro	327	Ophni filius Eli sacerdotis	144
Occulta deum non latent	255	Ophni à Palæstinis occisus	232
Ocona ciuitas Iudææ	361	Ophyra locus Indiæ nunc terra aurea	
		Oppida	

INDEX.

Oppida sub ditione Iudæorum regnante Alexandro Iamneo	389	Palæstum uicus	476. 642
Oppressio filiorum Israël	48	Palæstini superati ab Hebræis	148. 149
Oppressio grandinis in Aegypto	57	Palæstini superati à Saul	157
Oraculū de rege Babyloniz quod capturus esset Aegyptum	300	Palæstini uincunt Hebræos	179
Oratio serui Abrahæ pro Rebecca	23	Palæstini uicti Hiero. per Hebræos	188
Oratio Iacob ad Rachel	26	Palæstini superantur ab Ozia secūdo	274
Oratio Iudæ pro Beniamin ad Ioseph	43	Pallas Herodis uxor primi	480. 645
Oratio Mosi ad deum aduersus Datan & Abirom	92	Pallas seruus Antoniz	529
Oratio cuiusdam Eleazari ad cōmilites ut mortem seruituti præferant	845	Palmira urbs, à Syris Thadamor	233
Ordinatio sacerdotum & Leuitarum per Dauid	214	Pamphilicum mare diuisum	61
Oreb rex Madianitarum	135	Panemus mensis	405
Organorum species	209	Panis cœlestis similitudo & magnitudo	64
Oriblo oppidum	393	Panneas oppidum Herodi datur	450
Ormiza uicus	627	Pannium	630
Ornatus & munimentum tabernaculi	71	Pantomina filius Solini	342
Orphanes Parthus	609	Paphlagones olim dicti Rîphæi	12
Orpha uxor Chelion	142	Pappus dux Antigoni	424. 624
Orphan (rectius nî fallor Orphni) Iebusæus, Hierosolymorum obsidione non fuit interfectus	187	Parmeno arguit Alexandrū Magnū	328
Orpham rogatur à Dauid pro area comparanda	211	Parmuthi mensis	58
Orsanes transfuga Parthorum	399	Parthi laudantur	685
Ostracine habitatio aquarum inops	771	Parthicum bellum contra Herodem	416. 616. 617
Otho imperator	762	Parthenius fluuius	865
Othonis mors	764	Paschæ sacrificia	82
Ouidius Abatareides	329	Paschæ festiuitas	58
Oza uolens arcam dei atrectare extinguitur	188	Pascha quid significet	eodem
Ozi patri successit in sacerdotio	146	Pasini castrum	574
Ozia præsumptio ac percussio	188	Patroclus Cereæ legatus Iudæorū ad Romanos	408
Ozias prior filius Amasiz rex Hierosolymorum	273	Paulinæ stuprum	519
Oziz regnum principio bonum fine pessimum	274	Paulus Aruntius	554
Oziz studium	eodem	Pauli Aruntij exclamatio & denuntiatio mortis C. Caligulæ	557
Oziz temeratori sacrorum, terribilis ultio	274	Pauperum sacrificia	80
Oziz succedit Ionathan	275	Paulanias occidit Philippum regem Macedonum	326
Ozias alter, rex succedens Phaceiz	277	Pax ante bellum offerenda	115
Ozias tributarius fit rege Assyriorum	277	Pedani robur & peritia militaris	815
Ozias captus cū decem tribubus transfertur in Mediam & Persida	279	Pedesta locus	697
P		Pella ciuitas	395 605
Pacorus rex Medorum	577	Pellentes oppidum	389
Pacorus dux Parthorum	415	Pelusium Nili ostium	159
Pacori fraus in Phaselū	416. 616	Pelusijs obsidio	282
Palæstina	13. 59	Pelusium ab Antipatro primo captum	610
		Penaius legatus	642
		Pentecostes sacrificium	82
		Pentecoste Hebræis Asarcha	eodem
		Pereita Niger	696
		Pergamenorum decretū pro Iudæis	409
		Peristerionos saxum	800
		Petina uxor Claudij	585
		Petra ciuitas Arabiz	65. 95. 102. 604
		Petronius	

I N D E X.

<i>Petronius per literas Cæsaris iubet semet occidere</i>	540	<i>Pherora pro ultione fratris caput Pappo præcidit</i>	424. 624.
<i>Petronius diuina pudentia liberatus</i>	540	<i>Pheroræ odium in filios Mariamnes</i>	459.
<i>Phaceias filius Manahen interimitur</i>	275		637
<i>Phaceias secundus Romuleæ filius rex Israël</i>	276	<i>Pherora defert Herodem amoris in Glaphiram nurum apud eius filium</i>	466
<i>Phaceias contra Ionatham</i>	eodem	<i>Pherora Herodi conciliatus</i>	470. 640
<i>Phaceia mortuo succedit Ozias rex Israël</i>	377	<i>Pheroræ conspiratio in Herodem</i>	645.
<i>Phædra uxor Herodis</i>	480. 645		481. 482
<i>Phaleh filius Nachor</i>	13	<i>Pherora abiurat cōmunionem fratris</i>	483
<i>Phalus filius Ruben</i>	46	<i>Pherora moritur</i>	483. 646
<i>Phaltes filius Laïs</i>	174	<i>Pheroram uenenum interijisse defertur ad Herodem</i>	484.
<i>Phanuel</i>	30. 237	<i>Phetrusim filius Mesreim</i>	15
<i>Pharagata uallis</i>	763	<i>Phiala lacus</i>	733
<i>Pharones omnes Aegyptiorum reges dicti usq; ad focerum Salomonis</i>	231	<i>Phicolus dux Abimelech</i>	24.
<i>Pharao Aegyptijs interpretatur rex</i>	231	<i>Phideas sacerdos templi</i>	295
<i>Pharaoth Aegypti rex socer Salomo.</i>	232	<i>Phideas Athenæus</i>	547
<i>Pharathon ciuitas Effraim</i>	138. 361	<i>Philadelphía</i>	604.
<i>Pharao Sara potiri conatus</i>	15	<i>Philadelphinorū dissidium cū Iudæis</i>	575
<i>Pharao Abraham dotauit</i>	eodem	<i>Philargus amicus Sylæi comprehenditur ab Herode</i>	489
<i>Pharao natalicia celebrat</i>	38		385
<i>Pharao rex super fratribus Ioseph lætatur</i>	45	<i>Philippion filius Minæi occisus à patre</i>	401. 609
<i>Pharonis somnia</i>	38	<i>Philippus rex Macedonū à Pausania interemptus</i>	326. 554.
<i>Pharaonis excusatio de Sara</i>	15	<i>Philippus tutor regni Antiochi</i>	355
<i>Pharaonis edictum de Israelitarum masculis submergendis</i>	49	<i>Philippus Antiochi regnum inuadens occiditur</i>	356
<i>Pharaonis diadema conculcatum à Moïse</i>	51	<i>Philippus Antiochi Grypi filius</i>	386
<i>Pharan conuallis</i>	24	<i>Philippus filius Herodis</i>	480
<i>Phares filius Iudæ</i>	46	<i>Philippus iniuste accusatus per Antipatrum fratrem</i>	492
<i>Phariseorum hæresis</i>	372. 514	<i>Philippo quid legatum sit à patre</i>	496
<i>Phariseorum & Sadduceorum controversia</i>	381	<i>Philippus Iudæam gubernat absente Archelao</i>	499
<i>Phariseis administratio regis cōcessa</i>	390. 603	<i>Philippus domum profectus</i>	508
<i>Pharisei quidam conspiracy in Herodem conscrij occiduntur</i>	482	<i>Philippo pars Iudææ datur à Cæsare</i>	509
<i>Pharus insula</i>	768	<i>Philippus quas ciuitates condiderit</i>	515
<i>Phaselus Magni Herodis frater</i>	609	<i>Philippus absq; liberis mortuus</i>	522
<i>Phaselus Felicem superat</i>	412	<i>Philippus Iachimi filius dux</i>	699
<i>Phaselus tetrarcha Iudææ constituitur</i>	615	<i>Philo legatus Iudæorum contra Appionem</i>	536
<i>Phaselus Hierosolymis præficitur</i>	611	<i>Philistim filius Nemrod</i>	13
<i>Phaselus moritur captus à Parthis, caput saxo illidens</i>	417. 616	<i>Philistim prouincia</i>	eodem
<i>Phaselus seu Phaselis turris & oppidi nomen</i>	463. 503. 631	<i>Philostephanus</i>	384.
<i>Phaselus secundus filius Herodis</i>	645. 480	<i>Phinees filius Eli à Palest. occiditur</i>	299. 863
<i>Phereides Syrus</i>	854	<i>Phinees filius Eleazari nepos Aaron</i>	144
<i>Pherora filius Antipatri frater Herod.</i>	401	<i>Phinees zelo legis Zamariā interfecit</i>	101
<i>Pherora Iosippi fratris sui caput redemit</i>	423	<i>Phinees dux Israelitarum contra Madiam</i>	102
			102
			Phinees

INDEX.

Phinees oratio ad Rubenitas	125	Pompeius Syluanus consul	574
Phison fluuius paradisi	4	Pompidius lenator	549
Phœbus legatus	696	Pontes feno græco illiti à Iotapatenis	721
Phoilaus rex Assyriorum cōtra Syros pugnaturus muneribus placatur	275	Pontificum insolentia erga sacerdotes	587
Phorias filius Rageti	742	Pontificum & sacerdotum pugna Hierosolymis facta	585
Pharaates princeps Parthorum à filio occisus	428. 516	Pontificum ab Aaron usque ad Hierosolymorum excidium epilogus	589
Phryges olim Tigranei dicti	12	Pontius Pilatus præses iudææ	516
Phut filius Cham	eodem	Porcatus legatus	696
Phut fluuius, Phuti populi, prouincia	12	Porticus Herodis incenditur	504
Pilatus Hierosoly. statuas Caesaris erexit indignantibus iudæis, necnon aquæductus construxit	518. 668. 669	Portius Festus præses iudææ post Felicem	676
Pilatus propter eadem iudæorū Romam uenire compellitur	520	Portus Alexandrinus	768
Pinus natura	233	Portus ab Herode conditus	638
Piso legatus Pompeij	396	Præfagium Micheæ aduersus Achab	252
Piso Germanicum ueneno interimit	517	Præfagium de Mose	49
Pistoris Pharaonis lomnium	38	Præfagia Hiero. excidij	820
Pitholaus dux Hierosolymorum	399	Primi inuentores rerum cœlestium	7
Placidus Itaburio monte potitus	728	Primitiarū ex frugibus immolatio	82. 109
Placidus dux Vespasiani militum	709	Principatus in bello sit unius	115
Placidi impetus in Iotapatam	712	Principes sint i unaquaq; ciuitate septē	106
Plaga uermium in Aegypto	57	Principes militiæ Salomonis	220
Planctus nomen syluæ	188	Priscus Centurio	815
Plinthin	768	Procella uehemens iudæorū crudelitatem ulciscens de Onia quinto	394
Pluuia suspenditur sub Achab	246	Procymia	61
Pluuia redijt precibus Helix	249	Proculus Vitellius centurio	568
Pœtarum, pictorum, & opificum licentia, multarum gentium stultitia introducta	889. 890	Progressio populi Israëlitiçi à Sina in Chanaanam	86
Polemon rex Lyciæ	582	Prophetia Azariæ ad exercitum Asa	244
Pollio præses custodiæ Claudij	565	Protanis ciuitas	16
Pollio Pharisæus	427. 451	Pseudoprophetarum diuinitio de bello Achab contra Adadum	255
Pollio Romanus, Herodis filios suscepit erudiendos	449	Ptolemais ciuitas Galilææ	355
Polybius	339	Ptolemais populû	384
Polybius carpitur à Iosepho	355	Ptolemais capitur à Ptolemæo Lathyro eodem	
Polydeuces seruus C. Caligulæ	548	Ptolemæus rex Gessur	185
Poma matura iter agentibus non prohibenda	108	Ptolemæi, reges Alexandriæ dicti	258
Pompeia uxor Neronis	591	Ptolemæus Soter filius Lagi rex Aegypti post Alexandrum	329
Pompeius Magnus Tigranem debellans, Scaurum ad Syriam mittit	604	Ptolemæus Soter cepit Hierosolymā	329
Pompeius iritatus Aristobuli secundî contumaciam ulciscitur	605. 604. 396	Ptolemæus captos iudæos ducit in Aegyptum	330
Pompeius Hierosolyma & templo potitus	396	Ptolemæus Philadelph⁹ prioris successor, rex Aegypti librorum conquirendorum studiosissimus	330
Pompei modestia cum templum adiret	396. 606	Ptolemæus instinctu Demetrii Phalereti iudæorum leges in græcā linguam transferri curauit	330. 874
Pompeio aurea uitis mittitur	394	Ptolemæi liberalitas in captiuos iudæos	332
Pompeius Agrippa occisus	834	Ptole	

I N D E X.

Ptolemæi epistola ad pontificem Eleazarum	332
Ptolemæus preciosa munera deo offerenda misit	334
Ptolemæus septuaginta seniores Iudæorū magno honore excipit, & præ gaudio in lachrymas prorupit	335
Ptolemæus inter conuiuandū philosophatus	336
Ptolemæus Eupator ab Antiocho uictus	338
Ptolemæus Epiphanes eodem	
Ptolemæus Epiphanes Oniæ infensus recōciliatur per Iosephum filium Tobia	341
Ptolemæus Dorimenis	350
Ptolemæus Philometor annuit Oniæ ædificationem tēpli in Aegypto	364.365.596
Ptol. Philometor locat Cleopatram filiam Alexandro Epiphanī	366
Ptolem. insidias passus à genero Alexandro	367.368
Ptol. Alexādro Balai iratus, filiā matrimonio iungit Demetrio Nicanorī	368
Ptolemæo mittitur caput Alexādri Balais ibidem	
Ptol. Simonem Matathiam socerū interimit	376.598
Ptol. ab Hyrcano Simonis filio obsessus, occidit Hyrcani matrem & fratres, fugiēs ad Zenonem Cotibam	377.598
Ptol. Filcon cultor Iudææ gentis	874
Ptol. Lathyrus filius Cleopatraz, uxoris Antiochi Soteris	380
Ptol. Lathyrī uictoria de Alexandro Iamneo & Iudæis	385
Ptol. infantes coqui iussit	ibidem
Ptolemæus Minæus	602.394.390
Ptol. filio occiso, nurū duxit uxore	610.408
Ptol. dux militiæ Herodis interimitur	422
Ptol. laulicus Herodis	469
Ptol. sententia de testamēto Herodis	497
Ptol. latro à Fado peremptus	573
Ptol. Blicus	401.610
Ptol. Lagus cultor Iudææ gentis	874
Ptol. Evergetes cultor Iudææ gentis	ibidē
Publij Dolobellæ M. Antonij decreta pro Hyrcano tertio & gente Iudæa	407
P. Seruiliij decretum pro Iudæis	490
P. Petronius iniuriā Doritarum in Iudæa osultus	568
Pudens Romanus	813
Pueri primum leges discere iubentur	106
Puteus iuramenti	80

Putiphares uir Aegyptius emit Ioseph	35
Putiphares Heliopolitanorū sacerdos	39
Piritius mensis	230
Pythagoras philosophus	854. 864
Pythagoras ab Atheniensibus penè occisus	890

Q



Vadratus procurator Syriæ	581
Quinquennalia certamina celebrata Hierosolymis per Herodem	445
Q. Hortensius	392
Q. Metellus Creticus	eodem
Q. Pompeius	565
Quintiliæ mulieris pulchritudo tormentis immutata	649.550

R



Aab ob beneficentiam saluata	119.120
Rabach Ammonitarum ciuitas à Ioab obfessa	193
Rabach urbs deletur à Dauid	196
Rabaces princeps militiæ contra Hieros.	280
Rachelis pulchritudo	26
Rachel promittitur Iacob	27
Rachel collocat famulam uiro suo	28
Rachel machinatur in sororem	ibidem
Rachelis & Liæ reconciliatio	eodem
Rachel simulachra deorum coluit	eod.
Rachel ex partu mortua, & sepulta in Ephrata	38
Ragaba castellum	389
Ragetus pater Phoriæ	742
Rahuelis prudentia ad Moſen super litibus populi expediendis	67
Rahuel sacerdos socer Moſi	53
Rahuelis cognomen Gehegleth	54
Rhamnus arboris genus	136
Rama filius Chusi	13
Ramatha ciuitas	144.154
Ramei populi	13
Ranarū plaga in Aegypto	57
Raphaneæ ciuitas	834
Ralphim (aliàs Taplhim) uxor Adad	235
Raphidim terra inaquosa	64
Raphia ciuitas expugnata	386
Rasin rex Syrorū contra Ionathan	276
Rasin occiditur à rege Assyriorum	277
Ratio quid & quibus coniuncta, & quid agat	895
Rathimus molitur contra Iudæos ciuitatem	

I N D E X.

tem & templum restauraturos	305	Romani in obsidione Hierosolymorum &	
Rebe rex Madianitarum	102	castris excedere coacti	775
Rebecca filia Bathuelis	14	Rom. conuictis affecti à ludæis	777
Rebecca uxor Isaac	25	Romanis machinis ignis iniectus	787
Rebecca parturit geminos	24	Rom. potiti primo muro, secundam oppu-	
Rebecca dilexit Iacob	eodē	gnationem aggressi	788
Rebecca sepulta in Hebron	31	Rom. secundo muro potiti	790
Reblata ciuitas	291	Rom. rursum pulsi	eodem
Recem rex Madianitarum	102	Rom. ludæos captiuos quibus poenis affe-	
Recha filius Remnon occidit Isboseth	185	cerint	797
Rheginī populi olim dicti Aschenezei	12	Rom. inuasuri templum à ludæis sunt re-	
Remnon pater Banaaz & Recha	185	pulsi	808
Relpha concubina Saul cum Abner cōcu-		Rom. iterum inuadunt urbem	819
buit	185	Rom. ludæorum dolo flammis exusti	814
Reu filius Phaleg	14	Romanis signis ludæi potiti	816
Reu quando genitus	ibidē	Rom. tota urbe potiti	826
Rexamana filia Herodis primi	480	Romulias pater Phaceia secundi	276
Ribdalusa ciuitas	395	Rophon ciuitas à Iuda Machabæo capta	
Rhinocolura oppidum & locus	389	355	
Raphat filius Gomer	12	Ruben filius Iacob	28
Risa uicus	417	Ruben quid significet	eodem
Roas petra	150	Ruben fratricidium dissuadet	34
Roboam filius Salomonis	198	Ruben nocte ad lacū uenit erepturus fra-	
Roboam duarum tantum tribuum rex fa-		trem	35
ctus patre mortuo	236. 237	Ruben orat o ad Ioseph	40
Roboam quomodo defectionem tribuū		Rubenitæ altare collocant in ripa Iorda-	
passus est	eodem	nis	124
Roboam moliri bella in Hieroboam pro-		Rubrius Gallus	854
hibetur à deo	eodem	Rubri maris diuisio	60
Roboam quas urbes condiderit	259	Rufus Sabino auxiliatus cōtra Iudæos	504
Roboam spretor religionis	240	Rufus consul Claudio regnante	575
Roboam infertur bellum à Sufacho	eod.	Ruta immensæ magnitudinis	858
Roboam repulsam patitur à deo per Se-		Ruth uxor Maabon	142
meiam	eodem	Ruth uxor Boos facta	143
Roboam mortuo succedit Abiā filius	241	S	
Roboth puteus	24	Aba ciuitas Aethiopiæ	52
Romani ludæis libertatē auferūt	397	Sabach unus principum mili-	
Romanorum uictoria de ludæis M. Anto-		tia Salomonis	220
nio & Gabinio ducibus	398	Sabadaias princeps à Iosaphat	
Romani in Massada interfecti	687	instituitur	256
Rom. contra datam sibi fidem à ludæis oc-		Saba filius Chusi	12
cisi	691	Saba filius Iectan	15
Rom. exercitus cæsus ab Hierosolym.	696	Saba filius Iexan	22
Romanorū 5280 occisi	698	Saba filius Rame	12
Romanorum militaris disciplina & laus		Sabataei	eodem
710		Sabassarum prefectus Syriæ & Phoeniciæ	311
Rom. in obsidione Iotapatæ multis cladi-		Sabatacha filius Chusi	12
bus afflicti	715. 716	Sabatacheni	eodem
Rom. à Iotapatenis feruētī oleo pfuli	720	Sabbatum quid	4
Rom. successus in obsidione Gamalæ	736	Sabbaticus annus	406
Rom. Vespasianum Hierosolymam inua-		Sabbaticus annis	854
dere hortati	755	Sabbati sacrificium	89
Romani Lidda & Iamnia potiti	579	Sabæi	

INDEX.

Sabai populi	12	in Mediam & Persida	279
Sabaus contra Iudæos causam agens pro templo Garizim, morte damnatur	365	Salomon filius David ex Betſabee	187
Sabee seditio contra David	206	Salomon nascitur	194
Sabee caput per murum demittitur	207	Salomoni mandatum à patre de structura templi	212
Sabeon prodit insidias Alexandræ tertiæ in Herodem	430	Salomon ungitur in regem	214
Sabia mater Ioæ	269	Salomon secundo ungitur in regem	216
Sabinus aulicus Herodis	469	Salomon filiâ Pharaonis duxit uxore	219
Sabini negotiû à Cæsare commissum de cõseruatione thesaurorû Herodis, remora/ tur per Varum	499	Salomon quarum petitionum compos factus eodem	
Sabinus Hierosolymam profectus regias Herodis aulas occupat	500	Salomonis iudicium super pueris mulierû concertantium	219, 220
Sabinus rerum Cæsaris curator propter tyrannidẽ à Iudæis obsidetur	503, 504	Salomonis quotidianum conuiuium, sapientia, libri, potestas in demones &c.	220
Sab. fugit, Varo Hierosol. ueniẽte	506, 507	Salomon. quãta fuerit argenti & lapidum copia	234
Sabinus conscius coniurationis in C. Caligulam factæ	551	Sal. quot uxores & concubinæ fuerint	234
Sabinus Capitolio potitus	770	Sal. obitus ætas, & sepultura	236
Sabinus occiditur	eodem	Salome Alexandra uxor Aristobuli filij Hyrcani Ioannis	383
Sabini mors	566	Salome filia Antipatri, soror Herodis	609
Sabinus Syrus in exercitu Hierosolymorû primus murum conscendit	807	Salome tradit Mariamnen apud Herodem uiolati matrimonij	432
Saboc Ethæus gigantû proles	208	Salome à Custobaro repudiû passa	444
Sacerdotij cõmutatio ex tribu in tribû	146	Salomes odium in filios Herodis ex Mariamne	642, 455
Sacrificiorû genera duo	80, 78	Salomes astutia in exquirendis secretis Aristobuli Herodis	465, 466
Sacrificia pauperum	80	Salome amore in Sylæum frustrata, adulterij habetur suspecta	467, 638
Sacrificium quotidianum	eodem	Salome coacta nubit Alexæ	479
Sacrificia primitiarum ex frugibus	82	Salome reddit Herodem conspiracy in eum factæ certum	482
Sacrificium Pentecostes	eodem	Salome cû marito Iudæos ab Herode cõprehensos soluunt è carcere	497
Sacrificia non celebranda ex mercede mulieris fornicariæ	106	Salome ut pacis semper æmula, Antipatrû cõtra Archelaû agere concitat pro regno Iudææ	500, 501
Sacrorû scriba præfagit de Mose	49	Salome ciuitates ab Augusto donatæ	509
Sacrû tabernaculû constituit Iesus	122	Salome mortua Marco Iudeam gubernante	515
Sadoch princeps sacer. de tribu Leui	186	Salome filia Herodis	480
Sadoch Tacheus comitatur David è regno proficiscentem	199	Salothi uicus	708
Sadoch refragat Adoniæ p regno	213, 293	Sallû filius Ideæ sacerdos	293
Sadducæorum hæresis	372, 514	Salutis causa data est potestas	44
Sadducæorû & Phariseorû cõtrouersia	381	Samachonitis palus	132
Sadoch fil. Achitobi sub David sacer.	293	Samad pater quorundam sapientum Hebræorum	221
Sadoch instituitur pontifex	216	Samariæ descriptio	708
Saddocus Phariseus concitator seditionis aduersus Cyreniû, & autor quartæ sectæ		Samaria expugnata à Cereale	722, 723
Saffo uicus	506 (Iudæorû 514, 513)	Samareus filius Chanaan	13
Sala filius Arphaxat	13	Samareon ciuitas	245
Sala quando genitus	eodem	Samaria unde dicta	eodem
Saleph filius Iectan	eodem		
Salmanasar rex Assyriorum tributariû sibi fecit regem Israël	277		
Salmanasar Samaria potitus captiuum ducit Oziam regem cû decem tribubus Israël			

I N D E X

Samarita obsidetur ab Adhet	261	Israel	154
Samaritæ tãta famcs,ut duæ mulieres filios		Samuelis uerba,tonitrua confirmarunt	155
ederent	eodem	Samuelis responsio ad Saul super inobedi-	
Samarita olim,nunc Sebastia & Sebaſte	446	entia	160
Samarita obſeſſa ab Hyrcano archiſacerdo		Samuelis umbra alloquitur Saul	176
te	380	Sanabalath Samarita pater Iſſacham , focer	
Samarita deletur	eodem	Manassæ fratris Iadili	326
Samarita captam Cuthei alienigenæ occu-		Sanabalath ,pmittit ſacerdotiũ genero	ib.
pant	280	Sanabalath ab Alexandro obtinet potesta-	
Samaritas princeps tribus Symeon inſipiẽ-		tem condendi tẽplum genero	327
ter loquitur	101	Sanabalath mortuus	eodem
Samaritæ leproſi fugã hoſtiũ nunciãt	262	Sanagar princeps Hebraorum	132
Samaritæ accuſantur apud Dariũ	312	Sanctũ ſanctorũ in tabernaculo Moſis	72
Samaritæ cuius fuerint nobilitatis	328	Sanctæ unctionis confectio	78
Samaritis eſt origo qua ſe Iudæos eſſe , &		Sanguineus fluuius aquæ	56
non eſſe fatentur	329	Sanſigeranus rex Amaſorum	570
Samaritanorũ mala in Iudæos	340	Sapha ſcriptor Ioſiæ regis	285
Sambalas Samarita	312	Saphin locus interpretatur ſcopulus	328
Samei uiri iuſti ſententiã de Herode	404	Saphat pater Helifæi	249
Samnas rex	859	Saraiaſ ſcriba exercitus Dauid	191
Samna filius Ieſſe	161	Sarabafne & Siſinnio ſatrapis Syriæ epiſto	
Samoneus (rectius Aſomoneus) pater Sy		lam mittit Cyrus	305
meoniſ auus Matathiæ	348	Sara curat ablegari Agar cum Iſmael	20
Samofata oppidum	425	Sara filia Aram	14
Samſoniſ etymologia & natiuitas	139	Sara uxor Abrahæ	eodem
Samſon leonem ſuffocat	140	Sara cũ Abrahã migrat in Agyptũ	15
Samſon trecentis uulpibus depopulatus		Sara ſepulta	22
meſſes Palæſtinorum	eodem	Saræ atas	eodem
Sam. Gaze portas effregit	141	Sarobazanes præfectus Syriæ	310
Sam. per Dalilam deluſus	ibidem	Sareas pōſſefx occiditur in exilio Bab.	292
Sam. Palæſtiniſ traditur p Dalilã	141.142	Sarepta ciuitas	246
Sam. iterijt unã cũ trib ⁹ hoſtiũ milibus	142	Sardiniorũ decretũ pro Iudæis	410
Sam. princeps Iſrael X X. annis	ibidem	Sariſ princeps Babyloniorum contra Hie-	
Sam. quæſtio Thamnitis propoſita	140	ruſalem	298
Samſoniſ parentes & uxor occiſi à Palæſti		Saruia ſoror Dauid	174
niſ	eodem	Saruch filius Reu	14
Samuel indignatus inungit Saul	149	Saruch quando genitus	eodem
Samuel prædicat afflictiones populo futu-		Sardonychum lapidum mira uiſ	79
ras	150	Saturnini ſententiã de filiis Herodis	476
Samuel prædicat Saul auferẽdũ regnũ	160	Saturninus procurator Syriæ	478
Samuel pergit Bethlehẽ uncturus Dauid		Satum menſuræ genus	262
regem	161	Saturninus coniunx Paulinæ	518
Samuel uita defunctus	172	Saturninus tutor Fuluiæ	520
Samuel ſenex filiis res diſpenſandas iniun-		Saul filius Cis	150
git	149	Saul perditas oues quærẽs uenit ad Samue	
Samuel Palæſtiniſ ſubiugauit	148.149	lem	151
Samuel cladem Iſraeliticam & filiorum Eli		Saul ungitur in regem Iudæorũ	ibidem
perditionem prædixit	144.145	Saul ad regnũ electus ſeipſum abſcõdit	152
Samuelis ortus	eodem	Saul proſtigauit Naas & Ammonitas	155
Samuelis oratio ad populum	148	Saul ſecũdo ungitur in regem	154
Samuelis filij inuſtititiæ accuſati abdicãtur		Saul in Dauid inuidia &c.	164
officijs	149	Saul ob ueram fortitudinem laudatur à	
Samuelis ſecunda oratio ad populum		Ioſepho	177
		Saul ſuo	

I N D E X.

Saul suo gladio interit	180	noris	346
Saul & filiorū corpora præcis capitibus		Seleucia Antiochi Pharanx	602
suspensa ab hostibus	eodem	Seleucia ingens cædes Iudæorū facta	546
Saul & filiorū corpora labitæ ui hostibus		Selene Cleopatra regina Syriæ	390
ablata sepeliunt	eod.	Seleuci Nicanoris beneficetia in Iud.	338
Saul secundus	588	Seleucia urbs Syriæ circa Antiochiā	376
Scala Iacob	26	Sellum interfecit Zachariam filium Hiero	
Scaurus quomodo Aristobuli secundi &		boam	275
Hyrcani tertij legatos susceperit	394.604	Semeias propheta ad Roboam	237.240
Scaurus pecunia corruptus	394	Semeias filius Eli	209
Schalamitæ	601	Semeias refragatur Adoniæ ad regnum a/	
Scipio Alexandrum Aristobuli filium se/		spiranti	213
curi percussit	402	Semei unus principū militiæ Salom.	220
Scopos locus	696.775	Semēi cōiucis afficit Dauid exulante	200
Sebastus præfes Alexandriæ	566	Semei exorat ueniam	205
Sebastia, olim Samaria	446	Sem filius Noë	10
Sebastus portus	486	Semelius uetuit Iudæos ciuitatem & tēplū	
Sebabeth pater Resphe	185	restaurare	306
Sebatatha conuallis	244	Sennaar campus	10
Sebeth ciuitas Galaadina	138	Sennacherib rex Assyriæ contra Hieroso/	
Sebon ciuitas	389	lymam castrametatus	280
Sebonitis regio	346	Sennacherib à filijs perimitur	282
Sedechias rex Hierusalē post Ioachim	288	Sennacherib successit Asaracoldas	eod.
Sedechias in obsidione Hierusalem cōsul/		Senatus consultum pro Iudæis	402
tat Hieremiam	290.291	Seniores 70. ab Eleazaro pontifice ad	
Sedechias fugiēs capitur à Babylonij ho/		Ptolemæū Philadelphū missi magno ho/	
stibus	291	nore excipiuntur	335
Sedechias in Babylone moritur, & hono/		Sentij oratio ad senatum Romanum de	
risce sepelitur	293	imperio abrogando	559
Sedechiæ filij perimuntur, ipse autem exca/		Seon rex Amorrhæorum	96
catus ducitur ad Babyloniam	292	Seon prælio contendit	96
Sedechias pseudopropheta refutat pphe/		Sephorim Galilææ populi	398
tiam Micheæ	254	Sephoris à quo condita	515
Sedebath mensis	96	Sephoris hostibus se tradit	695
Seditio contra Moysen	86	Sephina turris	779
Seditio contra Moysen grauissima exoritur		Septem principes sint uniuscuiusq; ciuita/	
90		tis	107
Seditio iterū orta in Moysen	93.94	Sephines turris	780
Seductio mulieris	4	Septimi mensis ratio	81
Segehem locus, in quo sepultus Saul	180	Septuaginta seniores cum donarijs à rege	
Segete loci nomen	169	dimittuntur	337
Seiran uilla	130	Sephorim ciuitas Galilææ	505
Seir mons ab Esau habitatus	32	Sephora filia Rahuelis uxor Mosi	55
Seianus insidiator Tiberij	529	Sepulchrū Dauid ab Hyrcano apertū	598
Sela filius Iudæ	46	Sepulchrum Dauid infelicitè ab Herode	
Sella uxor Lamech	6	apertum	465
Seleusatus patrem occidit	282	Serebæus Iudæorum princeps in reditu à	
Seleucus Babylonem apprehendit	329	Babylone	309
Seleucus Soter filius magni Antiochi	345	Seret filius Zabulon	46
Seleucus filius Antiochi Grypi Antiochū		Seron dux inferioris Syriæ uincitur à Iuda	
Cyzicenu patrum occidit	386	Machabæo	350
Seleucus expugnatur	ibidē	Serpens maledictus	5
Seleucia ciuitas condita à Seleuco Nica/		Serritæ populi	275

I N D E X.

Selos genus regum Aegyptiorum	859	Simon populum Iudaicum super luctu Io-	
Sex. Cerealis	817	nathæ Abaron solatur	374
Sex. Cæsar Syriæ rex	404	Simon dux populi factus à Tryphone cir-	
Sex. Cæsar insidijs interficitur	612	cumueniri nequijt Mausoleū fratri stru-	
Sicariorū interitus, qui in Alexandriam &		xit, & arcē Hierosol. diruit	374-375. 597
Thebas profugerant	850	Simon perfidiam & ingratitudinē passus	
Sichem filius Hemor	31	ab Antiocho Sotere	376
Sichima ciuitas	eodem	Simon insidijs Ptolemæi generi sui interfe-	
Sichimitæ populi	eodem	ctus	598
Sichimitæ delentur	136	Simon Dosithei filius legatus Iudæorum	
Sichimitæ saluati per Saul	159	ad Romanos	379
Sichimitæ coram Alexandro se Hebræos		Simon filius Buzi Alexandrini instituitur	
esse non Iudæos professi sunt	329	sacerdos ab Herode, filiam eius in uxore	
Sichimorum prouincia	33	ducente	448
Sichimitarū epistola ad Antiochū	348	Simon Herodis seruus regnandi æmulati-	
Siclus Hebræorum numisma	205	one Iudæam infestans, à Grato occisus	
Sidon filius Chanaan	15	est	659. 660
Sidon ciuitas	eodem	Simon Essenus expositor somnij Archelai	
Sidon capta ab Alexandro	327	512. 664	
Sidonius Sichimitas nūcupauit Hebr.	329	Simon Camithi filius, pōtifex post Eleaza-	
Sidonius mandatum ministrare materiam		rum Annæ filium	516
templi	211	Simon Boëthus Canthara pontifex	567
Sidrach nomen Ananiæ socij Danielis a/		Simon Hierosolymites detractor Agrippæ	
pud Babyloniam	296	maioris	570
Siene	768	Simon Galilæus crucifixus	579. 664
Siloa fons	779	Simon Cyprius magus	582
Silas tyrannus Iudæus	394	Simō Echei legatus Iudæorū ad Florū	688
Silam filius Neptalim	46	Simonis filij Sauli egregia fortitudo	692
Silo ciuitas	236	Simonis Gioræ tyrannis	705
Silo dux Rom. contra Parthos ab Antio/		Simeon Gamalielis	745
cho filio Aristobuli, pecunia corrupt⁹	420	Sina mons	54
Simron filius Isachar	46	Sina mons sterilis, nullorumq; fructuum	
Similitudo Iacob & Esau	25	ferax	61
Simobarus rex Sodomitarum	16	Siphas Galaadites	202
Simon Gerasenus	762	Sitennua puteus	24
Simon ab Hierosolymitis contra zelotas		Sisara dux exercitus Chananæorū	132
præficatur	765	Sisara interfectus à Iahel muliere	133
Simon Gioræ seditiosus Iudæus	705	Silinnius Syriæ et Phœniciæ p̄fect⁹	305. 310
Simon à Romanis captus	828	Sobarus sophista occisus	690
Simon Romam ductus occiditur	837	Sobachus princeps militiæ Ammonit.	193
Simon Iustus Oniæ patri succedit in sacr/		Sobnea scriba Ezechia	281
dotium	332	Socho loci nomen	162
Simoni mortuo Eleazarus frater succedit		Socho ciuitas à Roboā structa	239
eodem		Sodomitæ uicti ab Assyrijs	16
Simō filius Oniæ auaro patri succedit	345	Sodomitarum reges y.	eodem
Simone mortuo successit Onias filius cod.		Sodomitæ tributū soluebāt Assyrijs	eod.
Simeon filius Asamonei	348	Sodomitæ captiui crepti	eodem
Simon Matathias filius Matathia	ib.	Sodomorū excidiū	18. 19
Simon Matathias contra Tyrios pugnās		Soëmus	695
uictor euadit	353	Soëmus Herodis amicus	439
Simon à regione Tyri usq; ad Aegyptum		Soëmus mandatū Herodis pandit de Ma-	
militiæ præficatur	370	riamne occidenda	440
Simon Bethsuram capie	371	Soëmus interficitur	442
		Sogor	

1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 26

E 4 Thalamus.

INDEX.

Thalamus Iachin columnæ nomē in tem/ plo	224	Templi instauratio impeditur	306
Thamar filia David	187	Templi instauratio facta sub Dario	310
Thamar soror Absalom	eodem	Templi ædificatio iterum impeditur	318
Thamar opprimitur ab Amnon	196	Templi expoliatio sub Antiocho	347
Tham. queritur fratri iniuriā sibi illatā	157	Tēpli renouatio sub Iuda Machabæo	352
Thamar filia Absalom nupsit Roboā	203	Templi obsidio per Antiochum Eupator rem	356
Thaman occiditur	245	Tēpli obsidio per Hyrcanū tertium	393
Thamna concubina Eliphas	32	Templum Isidis destructum	520
Thamna ciuitas Palaestinarum	140	Templū incensum inuito Tito	818
Thamnata oppidum Iudææ	361	Templum cædibus pollutū seditione Hie/ rosolymorum	772
Thamnita populī	140	Tempus afflictionis filiorum Israël in Ae/ gypto	47
Tanganas Samarita	312	Tempus à templo Salomonis simulq; Cy/ ri usq; ad excidium sub Tito factum	819
Thapsa oppidum	275	Tempus à Iosue usq; ad obsidionem Hie/ rosolymorum	187
Taraches rex Aethiopum	282	Themusis rex	860
Tarbis Mosen amauit	53	Theodas magus	578
Taricheæ oppidum	701	Theodorus Zenonis multos Iudæorum occidit	385.608
Tarichena ciuitas à Cassio capta	408	Theodosius contra Iudæos causam agens pro tēplo Garizim damnatur morte	365
Taricheorum obsidio	730.731.732.733.734	Theodesius uel Theodestus eunuchus	319
Tarsus oppidum	12	Theophrastus	865
Tarsa	275	Theosta oppidum	394
Thare filius Nachor	14	Theodectus oculis orbatus temerario au/ su de lege scripturus	327
Thare pater Abraham	eodem	Theopompus quid passus sit quod legem attigerit	337
Thare quando genitus	ibidem	Thelria septimus mēsis Hebræorū	226
Thare moritur	eodem	Terramotus magni Herodis tēpore	627
Tharsis filius Iani	12	Testimonium Sibyllæ de turre Babylon/ ca	11
Thaumasti clementia in Agrippam ca/ ptium	530	Testari prohibetur unus	107
Tauri laudantur	684	Tiberias condita ab Herode tetrarcha	516
Theatra Herodis	445.631	Tiberiadis deditio ad Vespasianum	730
Theatru Hierosol. structū ab Herode	445	Tiberij uindicta de stupro Paulinæ & se/ ductione Fulviæ	520
Thebon oppidum	246	Tiberij mors Vitellio nunciata	524
Thecos oppidū à Roboā structum	239	Tiberij indignatio in Agrippam	527
Thecua	256	Tiberius difficilis in legationibus missitan/ dis & suscipiendis	528
Teglatphalassar rex Assyriorum	275	Tiberius mutationē magistratuū nō pro/ babat	eodem
Teglatphalassar occidit Rasin	277	Tiberius tardus ad puniēdiū maleficia	528
Themaus filius Ismaelis	20	Tiberius moriturus ex omine præcogno/ scit successorem regni	531.532
Templum Salomonis	222	Tiber. Alex. præses Iudææ post Fadū	579
Tēpli structura quomodo digesta	223	Tiberius gemellus filius Drusi, nepos Ti/ berij Cælaris	529.530
Templum spoliatur à Sussacho	240	Tigranes rex Armen. Iudæā iuadit	390.603
Templum reparatur à Ioa primo	269		Tigris
Templum structū in Moraim mōte	21		
Templi ædificatio in Aegypto	365		
Tēplum Dagonis flāmis cōsumitur	367		
Tēplū à Pompeio magno captum	396		
Templum uetus Hierosolymitanum dirui/ tur & nouum ædificatur per Herodem	452.453.630		
Templum crebris latrocinijis prophana/ tum	584		
Templum Herculis & Hasthartæ	230		
Templum spoliatur & incenditur à Baby/ lonijs	292		

INDEX.

Tigris fluvius	4
Tirathua uicus	520
Tiridates rex Armenia	841
Tit & Vespasiani munificentia in Iudæos uictos	338
Titus Linius gestorū Pompei meminit	396
Titus Syriæ procurator	470
Titus Vespasiani filius Alexād. missus	706
Titī profectio in Iudæā	709
Titus Iotapatā capit	723
Titī oratio ad exercitum Taricheos obfidentem	731
Titus Taricheos clade afficit	732
Titus à Giscalenis receptus	741
Titus, patre imperium Roma obtinente, mittitur in Iudæā	770
Titus Hierosolymā exploraturus in medijs hostibus diuinitus est seruatus	774
Titus Romanos à Iudæis penè profligatos iterum ad resistendū accendit	776
Titus carpit milites à Iud. circūuētos	778
Tit. à Castore illusio plus iusto clemēs	789
Titus secūdo muro potitus	790
Tit. Hier. muro & castellis circūdat	800
Titī oratio ad milites murū ascendere nō aulos	806
Tito inuito tēplū Salomonis incēsū	818
Titus sacerdotibus serō ueniā petētibus renuēs ad seditiosos orationē habet	822
Titus urbe Hierosolyma potitus solos armatos occidi iubet	827
Titus militibus gratias agit	829
Tito Cæsari Simon Gioræ oblatu	830
Titus Sabbaticum amnem perlustrat	834
Titus Parthorū muneribus donatus, Romā triūphās ingreditur cū patre	834.835
Titus Phrygius	817
Thobona ciuitas	287
Thobias pater Iosephi recōciliatoris Oniæ ad Ptolemæū Eupatorē	341
Tholus filius Isāchar	46
Thou rex cū Dauid foedus iniit	190
Thracæ, olim Tirense	12
Tochabel mater Mosi	68
Tollemnia oppidum	545
Tomus loci nomen	770
Tonitrua prouincialibus insueta Samuelis uerba confirmarunt	155
Trachon prouincia Herodī datur, expulso inde Zenodoro	449
Trachonitis regio Syriæ ad Arabiā	15
Trachonitidis institutor Huz	ibidem
Tragelion mensis	408

Traianus expugnator Aphecæ	721.724
Translatio arcæ dei in Hierusalem	188
Trebellius Maximus	560
Trecenti Hebræorum aquā manibus biberunt	154
Tres fortissimorum Dauid aquā inter hostes hauserunt	209
Tribus Leui purificatio	82
Tribui Leui quis uictus concessus	85
Triginta & sex uiri Hebræorum interempti	119
Trimestris Moses exponitur	50
Tripolis ciuitas	380
Tryphon Hyrcano conuiciatur	314
Troglodytis regio relicta filijs Abrahæ ex Cethura	22
Tryphon Diodorus Apamēnus cōtra Demetrium Nicanorem	369.370
Tryphon Ionatham Abaron fraudibus capiē interfacit	373.375.397
Tryphon contra Simonem Matathiā frustratus	375
Tryp. princeps à militibus cōstituitur	376
Tryp. obsessus in Apamīa perimitur eod.	
Tryphō tōsor Herod. occisus	477.478.643
Tryphon Theodionis tabellio	574
Tryphonis perfidia & nephas in Antiochum qui Theos dictus	376
Tubalcain ferrariæ artis inuentor	6
Thuribula in templo Salomonis	225
Turbatio Syrorum à deo facta	263
Turris Babylonicæ ædificatio	10.11
Turris Hyrc. quomodo extructa	345.346
Turris Antonia	382.784
Turris Stratonis	eodem
Tygran filius Gomer	12
Tyrannus delator filiorum Herodī	5473
Tyrānus præpositus castrorum	697
Tyridates rex Armenia	577
Tyriorū animositas de Assyrijs	279.280
Tyronis audacia carpentis Herodem in filiorū mortem anhelantem	477.643
Tyro cū filio apprehenditur	477.643
Tyrijs commissum ministrare materiā ad templi structuram	212
Tyrus urbs ab Alexandro uastata	327
Tyrus locus inter Arabiā & Iudæā	346
Tyropeon uallis	779

V



Achalim rex Ammonitarum	295
Vadacer proiecit corpus Iorā in agrum Nabot	265

Vagoas

INDEX.

Vagoas eunuchus	482	Iosephum à uinculis soluit	768.769
Vagoscs grauitcr Iudæos mulctauit	326	Ves. Sarmatas Moesiā depopulantes cædit	833.834.
Valerinus dux contra Tiberiadem	729	Vespas. tēplum pacis Romæ cōstruxit	557
Valerius Gratus præses Iudææ post Annii Rufum	516	Vespas. Iudæam uenit exponit	840
Valerius Asiaticus	554	Vespasiani reditus in Italiā	832
Valerius Asiaticus occisus	558	Vespasiani natalis celebratus	831
Varus Iud. bella & seditiões sedat	506.507	Vespasiani nauigatio	830
Varus Issemus	695	Vespasiani successus in obsidione Gamalæ	736.737
Varro Syriæ rector	629	Vespasiano Iotapata proditur	725
Vasa templi Salomonis	225	Vespasiani milites Galilæā depopulati	709
Vasa dei ablata remittuntur Herodi per Cyrum	304.305	Viam ignorantibus esse monstrandā	111
Vastatio locustarum in Aegypto	57	Victoria Saul	155
Vasthis uxor Artaxerxis repudiatur	318	Victoria Asa de Aethiopiis	244
Vatezobra uicus	815	Victoria Israëlitarum de Moabitis	259
Veluenes Samarita	312	Victoria Iudæ Machab. de hostib ⁹	305.351
Vencnum nulli dandum	112	Vicus Damasci habitatio Abraham dictus	15
Veneris abusus damnatur	112	Vienna Galliæ ciuitas in qua exulauit Artachelaus	512
Ventidius Bassus dux Rom.	420.619. 620	Vir mulierem membratim sectam, per singulas tribus destinauit	128
Ventidius Herodi primo Macharam mittit	422.622	Virga Aaron fronduit	94
Veraunius legatus ad Claudium de usurpanda autoritate imperij	565	Virga Mosi aquam è petra elicit	64
Verba dei ad Iacob	26	Virga Mosi & magorum	56
Verbū domini ad Samuel	144.145	Visio Iacob	26.30
Verba reginæ Aethiopiæ mirātis Sal.	235	Vithalaga uillæ nomen	361
Verba Mosi ad deum	54	Vithegra municipium	764
Verba Hieroboam seducentis populū ad idololatriam	238	Vitæ humanæ periodus	14
Verba Goliath ad Saul & Hebræos	162	Vita & mors filiorum Eli	144
Verba Balaam ad Balach	99	Vitellius Syriæ præfectus	520
Verba David morituri ad Salom.	216	Vit. Syriæ procurator Tiberio regnante	455
Veræ Historiæ indicium	855	Vitellius Hierosolymis stolam reddit pontificibus	521
Veria Syriæ oppidum	256	Vitellius Artabano inimicus iterū reconciliatur Tiberio iubente	522
Vermiū plaga in Aegypto	57	Vitellius Germanorū imperator	764
Vespasianus bello Oriētis præficitur à Nerone	706	Vitell. usurpās imperiū Romā uenit	764
Vespasianus à Sephoritis benigne susceptus	707	Vitellij mors	770
Vespasianus Galilæam inuadit	712	Vitulæ aureæ adorantur ab Hebræis Romæ boam seductore	238
Vespasianus Gadaram expugnat	715	VI filius Aram	15
Vespasianus Iotapatā obsidet	715.715.714	Vlata ciuitas Herodi datur	450
Vespasianus in obsidione uulneratus	718	Vltio facta pro Gabaonitis	208
Vespasianus Ioppe potitus	728	Vltio in Oziā sacrorū temeratorem	274
Vespas. à Tiberiensibus receptus	730	Vnctionis sacræ confectio	78
Vespasianus Taricheis potitus	733.734	Vni testi non credendum	107
Vespasianus Hierosolymam inuadere inuitatus	755	Vnus sit belli princeps	115
Vespasianus Gerasium deuastat	761	Vochar filius Ioseph	218
Vespas. Toparchias aliquot subegit	764	Volumnius procurator Syriæ	471.642
Ves. à militibus imperator declaratur	767	Volūnij sentētia de filiis Herodis	476.645
Vespasianus Iosephi prælagij recordatus,		Voscheti ciuitas	284
		Votum Iephthe temerarium	158
		Vphre	

I N D E X.

Vphre municipium	764
Vr rex Madianitarum	102
Vrbes à Salomone conditæ	231
Vrbes à Roboam structæ	239
Vrias filius Ioathan sacerdos templi Salo/ monis	293
Vrias dolo Dauid regis occisus	194
Vrias alius pater Chiræ	224
Vri princeps militiæ Salomonis	220
Vrion sororius Mofi	66
Vsura prohibita	111
Vxor Lot in statuam salis conuersa	19
Vxor cuiusdam Leuitæ à Gabaonitis stu/ prata	128
Vxoris diuortium	110
Vzal filius lectari	13

X

X Anticus mensis	7.58.78.82
Xerxes patri Dario successit	313
xerxis regis epistola pro Iudæis	313
Xerxes (ut ex historia apparet) positus pro Vlyffe	685
xylophorias festiuitas Iudæorū	689
Xylus turris	682. 779

Z

 Abulus Arabs Alexandri Balā/ is caput abscidit	368
Zabulon filius Iacob ex Lia	28
Zabulon quid significet	eod.
Zabulon ciuitas capta	695
Zabulonitæ quam terram sortiti	123
Zabud mater Ioachim	287
Zacharias propheta filius Ioiadæ iniuste lapidatur in templo	270
Zachariæ amici occidunt Ioam	eodē
Zacharias filius Hieroboā patri succedens sex mensibus regnauit	274.275
Zacharias ab amico suo Sellū occisus	ib.
Zacharias filius Achaz perimitur ab Ama sia secundo	276
Zacharias propheta prædicat apertionem templi	311
Zacharias Amphetali filius	746
Zacharias in teplo à Zelotis occisus	754
Zachel (aliās Zazel) propheta ad Iosā/ phat	256
Zaleucus Locrenus	882
Zamarias omne gen ⁹ Baasa interemit	245
Zamarias semetipsum concremauit	eod.
Zamari Iudæo Babylonio datur regio Ba/ thaneā contra Trachonitas	480
Zarach filius Iudæ	46
Zareas rex Aethiopiæ contra Afam bella	

INDICIS

mouet	244
Zarassa uxor Amath	321.322
Zarnon dux Madianitarum captus	135
Zaroch filius Helchiz sacerdos templi Sa/ lomonis	293
Zeb rex Madianitarum occisus	135
Zebedæus pater Achar ex tribu Iuda	119
Zebethama pars Hierosolymorū	779
Zebul princeps Sichimitarum	196
Zelotypia probatio	85
Zelotæ qui sint	745
Zelo legis Phinees Samariā interfecit	102
Zelotarum pugna contra Simonem Gera senum	762.763
Zelpha famula Lia	28.47
Zenodorus expellitur Trachone regione	449.629
Zenodorus frustra Herodē accusauit mor tuus Antiochiæ	450
Zeno Cotilās	577.598
Zephion filius Gad	47
Zephyrius	635
Zerbin dux Madianitarū captus	135
Zethura ciuitas à Roboā structa	239
Zeusis amicus Antiochi	340
Ziba famulus Dauid	198
Ziba Dauid exulati uaticū ministrat	199
Ziba libertus Saul Dauid occurrit	205
Zibæ fallacia proditur	eodem
Zipha ciuitas à Roboam structa	239
Ziphæi produnt Dauid	171.174
Ziphin locus aliās Noua	172
Zizus princeps Arabum	388
zūp Iupiter dictus	331
Zoara ciuitas	393
Zoaze ciuitas	597
Zohar filius Simeonis	46
Zoilus tyrannus Stratonis	385
Zona sacerdotum tabernaculi	74
Zophanítica toparchia	764
Zora ciuitas	379
Zorobabel filius Salathiel dux Iudæorum Hierosolymam redeuntium ab exilio Ba bylonico	309
Zorobabel princeps Iudæorum mittitur à Babylone per Cyrum, restitutus templū dei	305.308
Zorobabel proficiscitur ad Dariū	306
Zorobabelis sententia de fortitudine mu/ lieris & ueritatis	307.308
Zorobabel proficiscitur reparaturus tem/ plū & urbem	308
Zur rex Madianitarum	102

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI HE

BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQVITA

te Iudæorum, contra Appionem grammaticū Alexandri/
nū, ad Epaphroditum. Liber primus.

Contra Appionem grammaticum Alexandrinum, qui aditis libris, Iudaicæ gentis anti-
quitati simul & religioni nîsus est derogare, Iosephus hos duos libros conscripsit. In quo-
rum primo antiquissimorum scriptorū testimonijs, suæ gentis antiquitatē simul & religio-
nis dignitatem copiosissime ostendit. In secundo uero multis argumētis, Appionis simul
& aliorum quorundam refellit calumnias & mendacia. Verū hos ut lectione dignissimos,
ita omnium prohdolor corruptissimos offendimus. Nos pro uirili pleraq; ueterum exem-
plarum collatione, quantum in nobis fuit, restituiimus: pleraq; uero quibus mederi nō po-
tuimus, intacta reliquimus: rati fore, ut si græcus codex alicubi recōditus delitescat, hoc no-
stro quantulumcunque conamine excitus, aliquando cum reliquis quæ desiderantur pro-
deat in lucem.



Vfficienter, ut arbitror: & per libros Antiquitatū, opu-
lentissime uirorum Epaphrodite, legentibus eos, ape-
rui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustissimū
est, & primam conscientiam propriam habuit. Quia
que milia enim annorum numerum historiam conti-
nentem, ex nostris sacris libris græco sermone conscri-
psi. Quoniam uero multos uideo, respicientes blasphemiam
quorundam insane prolatā: & ea quæ à me de
antiquitate conscripta sunt, non credentes: putantes
mendacium nostrum esse genus, eo quod nulla memoria apud Græcorum nobi-
les historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus
sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantium quidem, uelantū
spontaneumq; increpare mendacium, aliorum uero ignorantiam pariter emen-
dare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatem amplectuntur, edo-
cere. Vtar autem in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græ-
cos fide digni sunt iudicandi: eos autē, qui blasphemie de nobis atq; fallaciter con-
scripsere, aliqua per semetipsos conuicta indubitanter, ostēdam. Conabor etiam
causas exponere, propter quas non multi in Græcis historijs gentis nostræ fecere
memoriam: necnon & eos, qui de nobis nequaquam scribere uoluerunt, nescienti-
bus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existi-
mant oportere de rebus antiquis, græcis tantummodo fidem habere, & ab eis cō-
sulendam esse ueritatis integritatem: nobis autem & alijs hominibus non esse cre-
dendum. Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet nō
uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiam ponderare. Omnia siqui-
dem Græcorum noua, & uerius (ut ita dicam) nuper facta cognoui. Et hæc est fa-
brica ciuitatum, & adinventiones artium conscriptionesq; legum, cunctarumq; re-
rum iunior apud eos est historię diligētia conscribenda. Apud Aegyptios au-
tem, atq; Chaldæos, & Phœnicias (desino enim nos illis connumerare, sicut ipsi fa-
tentur)

Omnia Græ-
corū esse no-
ua.

An Græci ante bellum Troianum literis sint usi.

Causa erroris Græcorum.

tentur) res gestæ antiquissimam & permanētem habent memoriæ traditionem. Nā & locis omnes inhabitant, quæ nequaquam aëris corruptioni sublaceant: & multam prouidentiam habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur, sine memoria linqueretur: sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapiētissimis dicerentur. Græcorum uero regionem innumeræ corruptiones inuasere, rerum memoriā delentes. Qui autem nouas cōstituentes conuersationes, omnium se præesse cōdidere, sciāt quia etiam sero & uix naturam potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimum earum usum habuisse credūtur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse glorientur: Sed neq; illo tempore poterit aliquis demonstrare seruatam cōscriptionem, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quando etiam de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; contentio facta est, utrum literis usi sint. Et magis ueritas obtinuit, eo quod usus modernorum literarum illis fuisset incognitus. Constat autē, quoniam apud Græcos nulla inuenitur absoluta cōscriptio, poemate Homeri uetustior: & hunc etiam post bella Troiana fuisse manifestū est. Et antē neq; hūc literis suum poema reliquit: sed cantibus memoria reseruatum, postea fuisse compositū, & propterea multā in eo conspexi dissonantiam. Qui autem historias apud eos cōscribere tentauerit, id est, hi qui circa Cadmum Milesium, & Acusilaus Argiuus, & post hunc quicūq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persicam apud Hellenicum militiā præcessere. Sed eos etiā qui de cœlestibus & diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecidem Syriū, & Pythagoram, & Thaletem, omnes concorditer confitētur, Aegyptiorum & Chaldæorum fuisse discipulos: & breuiter cōscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita ut uix ea credant ab illis fuisse conscripta. Quomodo ergo non est irrationabile, ut tali facto uegetentur Græci, tanquam soli sciant ueteras & ueritatem eorū sub scrupulositate de antiquis, non ab ipsis conscriptoribus facillime discant: qui neq; firmiter scientes aliquid conscribere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Unde etiam libris suis alterutros arguunt, & ualde contraria ex rebus eisdem non piget edicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluū, si explanare uolueris, quantis quidem locis Hellenicus ab Agesilao de genealogiis discrepat, & in quantis Herodotum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellenicum in plurimis ostendit esse mendacem: Ephorum uero Timæus, Timæū, qui post illum fuit, Herodotum uero cuncti: sed neq; de singulis cum Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est. Neq; rursus de Atticis hi, qui Aridas conscripserunt: aut de Argolicis, qui de Argis historiam protulere, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibuscq; rebus, quando de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantum uiri probatissimi discordasse noscuntur? In multis autem etiam Thucidides tanquam fallax accusatur, licet scrupulosissimam scēdum se historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ querere uolentibus apparebunt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius summā diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper aguntur proferre conscri-

conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi poste-
 ris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Non enim solummodo apud ali-
 os Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Atheniēses, quos *Draconis le-
ges.*
 terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed pu-
 blicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Dracone eis ex Phœni-
 cibus sunt conscriptæ, ante modicum tempus tyrānidis Pisistrati. De Arcadibus *Arcades.*
 autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? Vix enim isti & postea lite-
 ris eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolen-
 tibus edoceret, & mentientes argueret, multa inter alterutros conscriptores discor-
 dia generata est. Quoniam qui ad scribendum se præparabant, non studium ue-
 ritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in promptu: sed uerbo-
 rum magis habere prolationem maximam. Et quæadmodum laudari se in hoc
 super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabant. Aliqui uero ad fabu-
 las sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij
 semetipsos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere: in hoc se forte pro-
 babiles æstimantes, & omnino hoc agentes, quod historiæ nimis aduersum est.
 Veræ siquidem historiæ indiciū est, si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; *Vere historiæ
indiciū.*
 conscribant. Hi uero cum quædam aliter conscriberent quàm alij, tunc se pu-
 tabant omnium ueraciores ostendi. Quapropter causas quidem uerborū & calli-
 ditatis eorum, credere nos græcis oportet: non autem de antiqua historiæ uerita-
 te, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusq; prouinciæ. Quoniam uero apud Ae-
 gyptios & Babylonios, ex longissimis olim temporibus circa conscriptiones dili-
 gentia fuit, quando sacerdotibus erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabātur.
 Chaldæi uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœ-
 nicis literis, circa dispensationes uitæ, & communium operum traditionem, dum
 cōsentiant omnes, tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui ean-
 dem quā prædicti habuerunt in conscriptionibus sollicitudinē: desino dicere, etiā
 potiorē, pontificibus & prophetis hoc imperantes. Et quia usq; ad nostra tem-
 pora cum multa integritate seruatum est, si oportet, audentius etiam seruabitur,
 conabor breuiter edocere: Nō enim solummodo ab initio probatissimos uiros, &
 inde placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerūt, sed quatenus etiam
 genus sacerdotū sine permixtione purumq; cōsisteret, prouiderunt. Oportet em̃
 eum qui sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere: & neque
 ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & de hoc per antiquam lineā & multis te-
 stibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; no-
 stri generis cōstitutio reperitur, etiā ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacer-
 dotum: hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quocunq; terrarum orbe quilibet de
 sacerdotū genere sunt dispersi. Mittunt em̃ in Hierosolymam conscribētes à pa-
 tre nomen nuptæ, & antiquorum progenitorum, quicunq; huius rei testimonia *Sacerdotale
genus annota-
tum.*
 præbuere. Si autem bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus
 Epiphanes ad nostrā uenisset regionē, & Pompeius Magnus, & Quintilius Va-
 rus, & præcipue nostris gesta temporibus, nunchi qui de sacerdotibus supersunt,
 ex antiquis literis iterum noua conficiunt, & probant mulieres, quæ relinquuntur.
 Non

Apocriphi li-
bri.

Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarum consortia formidantes. Indiciū uero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autem qui prādicti sunt, si quid prāuaricentur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungantur. Recte siquidem, potius autem necessarie, cum neq; conscribēdi potestas omnibus data, neq; alia sit in discretionē discordia, sed solummodo prophetis, antiquissima quidem & ueterrima, secūdam inspirationem factam à deo cognoscantibus: alia uero secundum se, sicuti sunt facti palām, conscribentibus, infiniti libri non sunt apud nos discordantes & sibimet repugnātes: sed solummodo duo, & uiginti libri, habentes temporis totius conscriptionem: quorum iuste fides admittitur. Horum ergo quinque quidem sunt Moseos qui natiuitates continent: & humanæ generationis traditionem habent usq; ad eius mortem. Hoc tēpus de tribus milibus annis paululum minus est. A morte Moseos usq; ad Artaxerxem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, prophetæ post Mosen, & quæ secūdam eos sunt gesta conscripserunt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor hymnos in deum, & uitæ humanæ noscuntur pignora continere. Ab Artaxerxe uero usq; ad nostrum tempus singula quidem conscripta, non tamen priori simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa successio prophetarum. Palām nanq; est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nanq; seculo iam præterito neq; adijcere quicquam aliquis, nec auferre nec transformare præsumpsit. Omnibus enim insertū est, mox ex prima generatione Iudæis hæc diuina dogmata nominare, & in his utiq; permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter, lā itaque multi captiuorum frequenter tormentis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbum contra leges admitterent, aut conscriptiōes habitas uiolarent. Quis Græcorum aliquid tale perpeffus est: quando neq; fortuitam sustinere læsionem uolunt: licet omnia apud eos scripta destruantur. Verba enim hæc esse putant secundum conscribentium uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiunt, quoniam aliquos nunc quoq; uident præsumētes de his rebus conscribere, quibus neq; ipsi interfuere, neq; credere scientibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias cōscribentes adiderunt: dum neq; ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint. Sed ex auditu quædam pauca componentes, impudenter semetipsos uidentur historiæ nomine iactitare. Ego uero & ex omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, ueram descriptionem feci: dum ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Contigit autem ut caperer à Romanis: & habētes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebant. Primo quidem uinctus, postea uero solutus cum Tito ab Alexandria propter obsessionem Hierosolymorū directus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod meam potuisset latere notitiam. Nam uidens Romanorum exercitum, uniuersa sub diligētia describebam. Et ea quæ nunciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebam. Deinde Romæ tempus uacationis habens, omnium iam negotio præparato usus aliquibus cooperantibus mihi propter eloquentiam Græcam rerum eruditio-

eruditionem exhibui. Tantâq; mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium imperatores belli Vespasianum & Titum, testes non expauescerem. Primû nanque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorum qui bellis interfuerunt. Plurimis uero nostrorum eos etiam uenundauimus, qui Græca sapientia uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibuerunt: quia ueritatem diligens excolui: non reprimens forsitan aut tacens, si quid gestorum per ignorantiam aut per gratiam commutauimus, aut prætermisi. Quidam uero prauis homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium propositum exercentes, & accusationis inspirata atq; detractionis facientes opus, cum oporteat illud sciri, quia quod conuenit promittentem alijs rerum ueracium traditionem, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab scientibus consulendo. Quod ego præcipue circa utrumque me credo fecisse negotium. Antiquitatis nanque libros (sicuti dixi) ex uoluminibus sacris interpretatus sum, cum essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam litterarum. Historiam uero belli conscripsi, multarum quidem actionum ipse operator, plurimorum uero inspector existens: & omnino eorum quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de ueritate contendere? Qui licet imperatorum commenta legisse dicuntur, non tamen nostrorum repugnantium rebus interfuerunt. De rebus itaq; necessariam feci descriptionem, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere compromittunt. Et sufficienter, sicuti reor, palam faciunt, quia conscriptio rerum apud Barbaros potius solennior, quam apud Græcos est. Volo palulum primitus disputare aduersus eos, qui contendunt nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis (ut aiunt illi) dictum sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostri blasphemant generi, nulla ipsi ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neque regionem maritimam habitamus, neque mercimonijs congaudemus, neque per hoc alterutris peregrinationibus fatigamur. Sed quidem nostræ ciuitates procul à mari positæ, regionemq; uberrimam possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorum nutrimenta studentes, legumque custodiam: & traditionem pietatis, totius opis uitæ necessarium iudicamus. Cum adsit igitur his, quæ prædicta sunt, conuersationi nostræ etiam uita remotior, nihil fuit in antiquis temporibus quod faceret nobis permixtionem Græcorum, sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis reiiciuntur, & ad eos rursus introducuntur. Et iterum habitatoribus Phœnicia maritimæ, studentibus circa contractus, atque negotia amore pecuniæ requisita. Sed neque circa latrocinia, sicut quidam alij uacauere, aut amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella conuersi sunt, licet regio nostra multa milia uirorum fortium possideret. Phœnices ergo propter negotia ad Græcorum prouinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij, & omnes à quibus ad Græcos honorem deuehebant, immensa maria proscindentes. Medi uero postea atq; Persæ palam in Asia regnauerunt, & usque ad alteram Epirum Persæ militauerunt. Thraces au-

Ccc tem pro-

tem propter uicinitatem in Scythiam, ab his qui Pontum nautigant, cogniti sunt: & omnino uniuersa iuxta mare, uel orientale uel hesperium habitantes, aliquid conscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabant, & procul à mari, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse: quando de Romanorum ciuitate tam longo tempore adepta potestate, tantasque causas belli conficiente, neque Herodotus, neque Thucydides, nec ullus qui fuit cum istis, fecit aliquam mentionem: Sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eorum uenire notitia. De Gallis enim & Iberis sic ignorare hi, qui putantur subtilissimi conscriptores, quorum est Ephorus, ut unam ciuitatem esse arbitrentur Iberos, qui tantam partem hesperiae terrae noscuntur inhabitare. Et neque mores eorū, qui fiunt apud eos, uel qui dicuntur, tanquam sicutentibus referre præsumunt. Causa uero ignorantiae ueritatis est, eo quod procul abessent. Vt autem falsa conscriberent, eoque uellent uideri aliquid amplius ab alijs retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neque nostra gens plurimiserat certa, neque ad scribendum de se aliquam dedit occasionem: & ita constituta procul à mari, & ita conuersim deliberans? Pone igitur nos argumento uti uelle Græcorum, quia non est genus eorum antiquum, eo quod neque in nostris uoluminibus de eis sit aliquid dictum: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suae? Igitur ego hoc conabor efficere: Aegyptijs & Phoenicibus præcipue testibus utar, cum nullus eorum potuerit tanquam falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime circa nos inimici in communi quidem omnes Aegyptij, Phoenicum uero Tyrj: De Chaldaeis autem nequaquam hoc dicere potero, quoniam & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognationem in conscriptionibus suis meminere Iudæorum. Cum uero fidem de his præbuero, & blasphemias falsas ostendero, tunc etiam Græcorum conscriptores memorabo, qui Iudæorum fecere memoriam: ut neque huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ contentionis. Inchoabo autem primitus à literis Aegyptiorum, quas non arbitrantur commendare quæ nostra sunt. Manethon itaque genere uir Aegyptiorum, Græca disciplina participatus, sicuti palam est (scripsit enim uoce helladica) paternæ religionis historiam ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignoratione mentitum. Ipse quidem Manethon in secundo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam sermonem eius, tanquam testimoniij iure prolatum: Honorabile nomen sub hoc, nescio quomodo, deus inspirauit: & præter spem ex partibus orientalibus homines genere ignobiles, adepta fidutia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potentèrque ceperunt: & principes eius alligantes, de cætero ciuitates crudeliter incendere: & deorum templa uertere. Circa omnes uero prouinciales inimicissime usque sunt, alios quidem perimentes, aliorum uero & filios & coniuges ad seruitia redigentes: nouissime uero & unum regem ex se fecere, cui nomen Sualitis. Hic in Memphidem ueniens, superiorem inferiorèmq; prouinciam diuidens, castra in opportunis relinquens locis, maxime etiam partes muniuit orientales, prospiciens, quoniam Assyrij aliquanto plus ualentes, erant desideraturi

deraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in Nomoto Suati ciuitatem opportunissimam, positam quidem ad orientem Buliastitis fluminis: quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris. Hanc fabricatus est, & muris maximis communiuit, collocans ibi multitudinem armatorum, usque ad ducenta quadraginta milia uirorum eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, quàm ut armatos pro terrore extraneorum diligenter excitaret. Qui cum regnasset decemnouem annis, uita priuatus est. Post hunc autem regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alter Apachas, sex & triginta annis, & mensibus septem. Deinde & Aposis, unum & sexaginta: & Samnas, quinquaginta, & mense uno. Post autem omnes, Ases nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem omne genus eorum Sefos, hoc est, reges pastores. Se enim secundum sermonem sacrarum linguarum, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum sermonem communis eloquij, & tantum compositum inuenitur. Hysesos quidem uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autem exemplaribus non reges significari comperi per appellationem Hye: sed è diuerso captiuos declarari, neque pastores. Hye enim rursus Aegyptiaca lingua, & hoc quando pingui sono profertur, captiuos apertos significat: & hoc potius uerisimile mihi uidetur, & historiae antiquæ conueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabantur, & qui ex eis fuere, obtinuisse Aegyptum ait annis undecim & quingentis. Post hæc autem regum Thebaidis & alterius Aegypti, factam dicit super pastores inuasionem, & bellum maximum & longæuum eis illatum. Sub rege uero cui nomen erat Alisfragmathosis, uictos dicit pastores, & alteram quidem uniuersam Aegyptum perdidisse. Inclusos autem in locum habentem mensuram terræ ulnarum undecim milium, cui loco nomen est Auarim: Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atque robustissimo circumdedisse pastores, quatenus & omnem possessionem munitam haberent, simul & prædam suam. Filium uero Alisfragmathose, os Thēmusim, dicit conatum quidem eos per obsessionem capere fortiter, cum quadringentis octoginta milibus armatorum in eorum muris excubuisse. Cum uero obsessionem desperasset, pacta cum eis fecisse, ut Aegyptum relinquentes, quod uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Aegypto per desertum in Syriam iter egisse: & metuentes Assyriorum potentiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocatur, ciuitatem ædificasse, quæ tantis milibus hominum sufficere posset, eamque Hierosolymam uocasse. In alio uero quodam libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est, qui uocitabantur pastores, in sacris suorum libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes uitam, uocabantur ita pastores. Sed & captiui non irrationabiliter ab Aegyptijs dicti sunt: quoniam progenitor noster Ioseph, dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captiuum: & fratres in Aegyptum posterius euoca-

uit, rege præcipiente. Sed de his quidem in alijs examinatione subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursumque quomodo se habeant uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum ad Hierosolymam, expulsor eorum rex Themusis, regnavit post hæc annis uiginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnum filius Chrebron annis tredecim: Huius autem Amenosis, annis uiginti uno, & mensibus nouē. Misris autem xij. & mensibus ix. Misfranthusis uiginti quinque, & mensibus decem. Musis autem nouē, & mensibus octo. Amenosis uero xxx. & mensibus x. Orus uero xxx. & mensibus v. Huius autem filia Acenchies, xij. & mense uno. Rathotis uero frater nouē. Acencheridis autem duodecim, menses tres. Armes uero quatuor, & mense uno. Armesis autem unū, & menses quatuor. Armesismianus uero sexaginta sex, & menses duos. Amenosis nouendecim, & menses sex. Sedhossis autem equestrem & naualem uirtutem habens, fratrem quidem Armen procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem: tantummodo autem diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem filiorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phoenicem, & rursus contra Assyrios atque Medos castrametatus, uniuersos quidem, alios ferro, alios sine bello terrore magno uirtutis sibimet subiugauit. His uero felicitatibus eleuatus, confidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuertendo: multoque tempore procedente Armes, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contraria quæ eum frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolenter abiecit, & alijs concubinis sine parcitate iugiter miscbatur: suusque ab amicis utebatur & diademate, & rebellabat fratri. Is uero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, scribens librum, Sedhossi direxit, & cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armes. Qui repente ad Pelusium destinauit, & proprium tenuit regnum. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quia Cethos Aegyptus uocabatur, Armes autem frater eius Danaus. Hæc equidem Manethon. Patet uero est, ex prædictis annis tempore computato, quia hi qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, antè tres & nonaginta atque trecentos annos hanc prouinciam inhabitauere, quam Canaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimum Argiui esse cōfident. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptiis literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde ad Aegyptum: deinde gressus eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penè mille annis bellum præcedat Iliacum. In his autem, in quibus Manethon non Aegypti literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam, sine nomine quodam adiecto, postea particulariter hæc redarguam, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phoenicas de nostro genere conscripta, & eorum testimonio declarata sunt. Itaque apud Tyrios multorum annorum publicæ literæ, & conscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamē memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos penè centum quadragintatres, & menses octo, quàm Tyrij

Tyrj Carchedonem fabricauere. Descripta uero est apud illos constructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum rex, amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidensque pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit quidem Salomon alijs quidem multis rebus, sed etiam terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autem eos ad amicitias sapientiæ cōcupiscentia conuocauit. Propositiones enim soluendas alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere adinuicem, pro qua re liber est à me compositus literarum à Tyrjs directarum. Vnde etiam testem producam Dionem, qui apud Phœnicum historias integerrime approbatus est. Igitur in Phœnicijs historicis hoc modo scribit: Abybalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, & urbem potiore fecit: & Olympj Iouis templum destruens, tetra coæquans locum medium mœnibus urbis adiunxit: & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Libanum, syluas incidit ad templorum ædificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramū quædam ænigmata, & poposcisse ab eo solutionem, adiiciens, ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumque Hiramum, non se posse persolvere propositas quæstiones, multis pro expensis faciendis pecunijs condemnatum: Deinde Abdemonum quendam, uirum Tyrium, propositas soluisse quæstiones: ipsumque alias proposuisse, quas si non solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiramō regi conferret. Dion igitur hoc modo de prædictis testimonium perhibuit nobis. Sed post hunc producam quoque Menandrum *Menander Ephesius.* Ephesium. Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex prouincialibus uniuscuiusque locis literis, historiæ ueritatem pandere. Scribens enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramū regem, sic ait: Moriente uero Abybalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic statuit locum ualde latissimum, aureamque columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorum proficiscens, abscidit de monte, qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina faciendā templorum. Deuouensque antiquiora templa, fanum ædificauit Herculis. Fecit erectionem mense Peritio, castraque mouit aduersus * Tyticeos, minime tributa *Alias Enochæos.* reddentes: quos etiam subdens sibi met, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas superabat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur uero tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carchedonis, hoc modo: Moriente Hiramō successit in eius regno Balbazerus filius. Qui cum uixisset annis quadraginta tribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdatratus filius, cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem: Hunc filij nutricis eius quatuor peremere: quorum senior Metusastartus filius Leastrati regnauit. Qui cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic uiuens annis quatuor & quinquaginta,

ginta, regnavit annis nouem, & peremptus est à fratre Pellete : qui suscipiens regnum, mensibus imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta. Hunc peremit * Tythobalus Hastarthæ sacerdos : qui cum uixisset annis quadraginta octo, regnavit annis trigintaduobus. Huic successit Badezodus filius : qui cum uixisset annis xlv. regnavit sex. Huic successor factus est Mettinus filius : qui cum uixisset trigintaduobus, nouem regnavit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xl. tenuit principatum. Huius regni anno septimo, soror Dido in Libya ciuitatem ædificauit Carchedonem. Colligitur etiam tempus à regno Hiram usque ad ædificationem Carchedonis, annorum centum quinquagintaquinque, & mensium octo. Quum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatum est templum, sit ab ædificatione templi usque ad constructionem Carchedonis tempus annorum centum quadragintatrium, mensium octo. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata, & multo clarius apparet: quoniam præcedit constructionem templi, progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tunc autem templum ædificare cœpere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldaeos noscuntur esse conscripta, & de nobis ad historiam sunt delata. Quæ multam habent concordiam cum nostris uoluminibus etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berofus, uir genere quidem Chaldaus, notus autē eis, qui doctrinæ eruditionisq; congaudent. Quoniam de astronomia & de Chaldaeorū philosophia ipse Græcas conscriptiones exposuit. Igitur Berofus antiquissimas secutus historias, de facto diluuij, & hominū in ea corruptione, sicuti mos est, ita conscripsit. Simul & de arca, in qua generis nostri princeps erutus est, deuecta scilicet ea in summitatem montium Armeniorum. Deinde scribens eos qui ex Noë progeniti sunt, & tempus eorum adiiciens, usque ad Nabulassarum peruenit, Babyloniorum & Chaldaeorū regem, & huius actiones exponens ait: Quemadmodum misit in Aegyptum ad nostram terram filiū suum Nabuchodonosor, cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis concremauit: cunctūq; generis nostri populū auferens, migravit in Babylonem. Vnde ciuitatem contigit desolari annis septuaginta, usq; ad Cyrum regem Persarū. Dicit autem quia tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldaeorū Babyloniorū reges actionibus suis excellens. Ipsa uero uerba, quæ Berofus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audiens autē pater eius Nabulassar, quia satrapa constitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosor ætate ualenti partē quandam exercitus, super eum misit. Nabuchodonosor autem cū satrapa desertore congressus, prouinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodem uero tempore, contigit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnavit annis uigintiuno. Nabuchodonosor autem nō post multū tempus mortem patris agnoscens,

& nego-

Aliis loathabalus.

Ex Historijs Chaldaeorum.

Berofus.

& negotia Aegyptiaca disponens, reliquam prouinciā, & captiuos Iudæorum, & Phœnicum atque Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendans quibusdam amicis, ut cum magna uirtute & reliqua utilitate deueherentur ad Babyloniam, ipse cum paucis aggressus per desertum in Babyloniam uenit: reperiensque cuncta à Chaldæis dispensari, seruatumque regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidem aduenientibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniae locis ædificare: ipse uero de belli manubijs templum Beli, & reliqua loca munificentissime nimis exornans, & antiquam ciuitatē, & alteram extrinsecus adijciens, cogitans quatenus nequaquam possent obsidentes fluuium conuertere, & ad ciuitatem accedere, tres quidem in interiori ciuitate per circuitum porticus, tres uero exteriori cōstituit. Quorum alias ex cocto latere & bitumine, alias uero ex ipso latere fecit: & largissime muniens ciuitatem, portasque diuina pulchritudine comens, superædificauit paternis regalibus alia regalia, celsitudinem illorum multo ualde præcedentia: quorum ornatum exponere ualde longissimum est. Veruntamen sciendum, quoniam hæc maxima atque superba ultra credulitatem rei, sunt perfecta diebus quinque & decem. In his ergo regalibus lapideas munitiones cellas ædificauit: & aspectum montibus similem reddens, etiam ex arboribus uniuersis plantationes exhibuit. Fecit quoque hortū qd' suspensile uocabatur: eo quod eius desideraret huiusmodi qualitatem nutritam in Mediæ locis. Hæc itaque retulit de prædicto rege: & multa super hæc in libro Chaldaicorum, in quo culpam conscriptores Græcos, quasi unā arbitratos, à Semiramide Assyriam Babylonem ædificatā, & mira opera ab illa circa eam fuisse cōstructa, falsè conscripsisse dicens. Et ipsam quidem Chaldæorum cōscriptionem fide dignam pudori existimandum est, quando cum archiuis Phœnicum concordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniam & Syriam & uniuersam Phœnicē ille subuerit. In his quoque consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obfessionis: & Megasthenes in quarto Indicorum: ubi declarare contendit, prædictum regem Babyloniorum, Herculem fortitudine & actuum magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximam Libyæ partem, & Iberiam subuertisse. Quæ uero de templo Hierosolymorum relata sunt, quia & concrematum est pugnantis Babylonijs, & cœpit rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit: Nabuchodonosor itaque posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus est effectus filius eius * Helmaradochus, propter iniquitates & luxurias passus insidias à marito sororis suæ * Niriglissori peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum, qui ei fecit insidias, Niriglissoris, annis regnauit quatuor. Huius filius * Laborosardochus, principatū quidem tenuit per existens mensibus nouem. Insidias uero passus, eo quod nimis appareret maiorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaque pereunte, conuenientes hi qui fecerant insidias, illi communiter regnum imposuere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babyloniae ciui-

*Amilmathapac.
Niriglossoris.
Laborosardochus.*

ratis ex latete cocto & bitumine sunt ornati. Cumque regnum eius esset in anno septimodecimo constitutum, egressus Cyrus ex Perside cum multa uirtute, uniuersam Asiam subuertens, impetum fecit ad Babyloniam urbem. Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius, & occurrens cum exercitu suo, atque congressus pugna uictus, & cum paucis fugatus, inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam comprehendens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod nimis uideretur munita, & esset ad capiendum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum instanter expugnaturus. Nabonido uero obsessionem non ualente perferre, sed primitus supplicante, usus clementia Cyri, & dans ei habitaculum in Carcamone, expulit eum a Babylone. Nabonidus itaque reliquum uitae tempus in illa prouincia conuersatus est: Haec concordant cum nostris. Scriptum namque in eis est, quia Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usque perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secundo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adijciam etiam Phoenicum historias: non enim probationum abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege* Thobolo, Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decem. Post hunc iudices constituti sunt, & iudicauere iidem. Hinc Nibalus Nabassei, mensibus duobus: Chelbis Addei, mensibus decem: Abalus pontifex, mensibus tribus: Mittinus & Gerastratus Abdilimi iudices, annis sex: inter quos regnauit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Metalum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoque moriente, euocauere fratrem eius Ironium, qui regnauit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit potestatem. Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor, & mensium trium. Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosor coepit obsidere Tyrum. Quartodecimo autem anno regis Ironij, Cyrus Persarum tenuit principatum. Consonant igitur quae de templo scripta sunt a Chaldaeis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uero & sine contentione testimonium est, de praedicta nostri generis antiquitate: & his siquidem qui non ualde contendunt, sufficere iudico quae praemissa sunt. Oportet autem non credentibus barbaricis conscriptionibus, sed solis Graecis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Graecos, scientes nostrum genus, & opportuno tempore eorum habentium mentionem. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidem aetate, sapientia uero & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quae nostra sunt agnouisse manifestum est, sed etiam zelatus ea ex multis apparet. Et eius quidem conscriptio nulla reperitur. Multi tamen de eo retulere, quorum insignior est Hermippus, uir circa omnem historiam diligentissimus indagator. Refert itaque in primo Pythagorae libro, quia Pythagoras uno confabulatorum suorum defuncto, nomine Chalciphonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum degere die noctumque: & quia praepararet, ut non transiret de loco, unde asinus onus portaret, & ab aqua seculenta semet ipsum abstinere, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur: Haec autem agebat

Ex Phoenicum
historijs.

Alias Ioathabalo.

Ex scriptoribus
Graecis.

Pythagoras.

Hermippus.

agebat atque dicebat, Iudæorum & Tarsensium opiniones imitatus ac transfe-
rens. Dicitur enim, quia uere ille uir multas Iudæorum leges in suam transtulit
philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens nostra: &
multæ nationes ad quas transiit, etiam zelum eius habuere. Quod manifestat
Theophrastus in his, quæ scripsit de legibus. Alit enim, quia prohibent Tyrio-
rum leges, peregrino sacramento iurare. Inter sacramentum quibusdam alijs
etiam iusiurandum, quod corban appellatur, enumerat: & apud nullum hoc in-
uenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica
lingua, significat enim donum. Verum neq; Herodotus Alicarnasseus nostram
ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis
enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegy-
ptij, & Aethiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæ-
stina cōsistentur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem, qui circa Thermoodon-
tem & Parthenium fluuium commorantur, & Astygitiones, à Colchis dicuntur
nuper didicisse. Hi nanq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut
Aegyptij facere uidentur. De Aegyptijs autem, & Aethiopibus dicere non pos-
sum, utrum alteri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, cir-
cuncidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circunciduntur.
Quod de eis agnoscens & Cyrillus, antiquus poeta, meminit hoc modo de gente
nostra dicens: Quia castrametati sunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege
apud Hellada: & dīnumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita
dicens: Postremū uero transibant genus mirabile uisione, linguam quidē plenīs-
simam ope proferentes. Habitantes autē in solis montibus, ubi palus amplissima
est. Iuuenes capillis sub rotunditate detonsis, super equos erectos habentes uul-
tus, & quasi fumo siccatos. Palām ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit,
eo qd' & montes in nostra regione sunt cōstituti, in quibus habitamus, & palus,
qui dicitur Asphaltites, id est, bituminalis. Hæc enim inter omnes palus in Syria
lterior atq; maior est. Et Cyrillus quidē cum ita meminerit, Iudæos scisse dignosci
tur: quē quilibet cū legerint admirantur, nō calūniosi Græcorū, sed sapientia sum-
ma cōspicui. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & ex peripato philosophorū
nulli secundus, in primo libro de somno, dicit Aristoteli doctorem suū de quo-
dam uiro Iudæo ita referre, & ipsi Aristoteli eundem sermonē ascribit, quod ita
conscriptū est: Sed alia quidem longū est dicere. Quæ uero habere potuerant illi
us admirationem quandam atq; philosophiam, ea duco operæpretium referre.
Et Hyperochides: ueneranter, inquit, audire desideramus uniuersi. Porro secun-
dum præcepta Aristotelis, inquit, rhetorica, eius genus primitus transeamus, ne
reluctemur doctoribus præceptorum. Dic, inquit, Hyperochides, ita si placet. Ille
igitur genere quidem Iudæus erat, ex inferiori Syria: qui sunt ex propagine phi-
losophorum Indorum, uocantur (ut aiūt) philosophi, apud Indos Calani, apud
Syros autem Iudæi nomen accipientes à loco. Locus enim ubi habitant, appella-
tur Iuda. Nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocant enim eam nomine
Hierosolymam. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad
marina descendens, grauiissimus erat non solum eloquio, sed etiam animo. Et
tunc

Theophrastus

Herodotus
Alicarnasseus

Cyrillus poeta

*Hecataeus
Abderita.*

tunc nobis degentibus apud Asiam, quum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari cepit nobiscum: & cum alijs scholasticis eorum sapientiam tentans, cumque multi eruditorum congregarentur, tradebat potius aliquid. Habebat, ait Aristoteles apud Clearchum, & super hanc multam ac mirabilem continentiam: Iudæi uero in cibis & castitatem amant. Licet autem uolentibus hanc ex ipsius lectione cognoscere. Ego enim refugio plus quàm decet inferere. Clearchus siquidem facta digressionem, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminuit. Hecataeus autem Abderita, uir philosophus simul, & circa actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lago cōmoratus, non transitorie, sed de ipsis Iudæis conscripsit librum. Ex quo uolo capitulariter unum eorum, quæ ab eo sunt dicta, percurrere. Sed primitus tempus ostendam. Meminit enim belli, quod circa Caium ab Ptolemæo gestum est cōtra Demetrium, quod utique contigit undecimo quidem anno post mortem Alexandri, olympiade uero septima & decima atque centesima, sicuti refert Castor, adiiciens ei hanc olympiadem, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagus uicit in Gaza bello Demetrium Antigoni, qui uocabatur obsessor. Alexandrum uero profitentur uniuersi centesima & quartadecima olympiade fuisse defunctum. Palàm ergo est, quia & secundum illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post Caij bellum, Ptolemæus locorum quæ sunt circa Syriam, dominus est effectus. Et multi hominum cognoscentes mansuetudinem & clementiam Ptolemæi, cū eo proficisci ad Aegyptū, & rebus cōmunicare uoluere. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo ætate quidem quasi sexaginta & sex annorum, dignitate uero apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiam omnes sacerdotes Iudæorum qui decadas accipiunt, & uniuersa in communi gubernant, circa mille & quingentos existere. Rursus autem prædicti uiri faciens mentionem, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiam cunctam exposuit, & habitationem suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palàm facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimum iudicamus. Dicit igitur hæc: Et mala sapius ab Astygitonibus audientes, & omnes compulsionum uim passi, à Persicis regibus & satrapis non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens: Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli templum, quod corruerat, renouare, cunctisque militibus similiter stercora portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non fuisse perpeffos: sed etiam multas sustinuisse plagas, & detrimenta pertulisse nō modica, donec eis ignoscere rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciā, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidem multa satrapæ exoluere, pro alijs uero ueniam cōsecuti sunt ad ciuitatē: quoniā iustitia apud eos mirabilis est. Et quia gens nostra fuit multorū hominū numero copiosa, sed multa quidē milia

milia nostrorum migrantes in Babyloniam, per se primitus collocarunt. Non parua etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicem sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem itaque uir, & magnitudinem provinciae quam incolimus, pulchritudinemque narrauit. Penè decies trecenta milia, inquit, integra, terrarum optimarum uberrimae ualde provinciae possidere noscuntur. Iudaea nanque huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spatiosam, & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosam, necnon & templi constructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudaeorum in alijs quidem multae munitiones per provinciam, atque uici. Vna uero ciuitas munitissima, habens praecipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autem in ipsa medietate ciuitatis lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: quo ara est quadranguli figurati composita, ex lapidibus non dolatis, sed collectis atque iacentibus, unumquodque latum uiginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem uero decem. Et circa eam maxima fabrica, ubi altare est constitutum, & candelabra utraque aurea, duo talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. Nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnimode uinum non bibentes in templo. Super autem, quia & cum Alexandri regis successoribus postea castrametati sunt, testatur hoc modo, dicens ea quae cognouerit à uiro Iudaeo in expeditione constituto: cuius uerba haec habentia declarantur. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unà secutus est quidem cum alijs equestris Iudaeorum nos deducendum, nomine Mossolamus, uir efficax animo, *Mossolamus.* bellator super omnes arcarios, & indubitanter Gracos & Barbaros, ualde praecipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate ab ipso augurium capiente, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur sustinerent omnes. Ostendente uero ei uate auem, quam intuebatur, atque dicente: Quasi quidem expediret eis ut sustinerent omnes, staret auis: si ergo surgens antea euolaret, procederent: si uero post tergum iret, recedere cunctos oporteret. Rursum tacens, arcumque trahens, sagittas emisit: & auem percutiens interemit. Indignantibus uero uate & quibusdam alijs, & maledicentibus ei. Quid furitis, inquit, mali demonij auem sumentes in manibus? haec enim suam salutem nesciens, de nostro itinere nobis salubritatem potuit indicare? Si enim praescire futura ualuisset, in hunc locum nequaquam uenisset, metuens ne sagitta à Mossolamo Iudaeo periret. Sed & ad eius testimonia iam quidem quiescant. Facile nanque est, uolentibus ipsum librum legere, & haec apertius inuenire. Non uero me pigebit Agatharchidem introducere, licet homo minime malus, & (ut ei uisum est) nobis detraxisse uideatur. Is enim narrans de Stratonice, quemadmodum uenit quidem ex Syria de Macedonia ad uirum suum, Demetrium derelinquens: Seleuco autem uxorem eam ducere non uolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quomodo res

Agatharchides.

modo reuersus est rex, Antiochia capta, in Seleuciam, & illa fugiens, cum posset seipsam uelocius interimere, somno prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hæc ergo prædicens Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur indicio generis nostri, præscribens: Qui uocentur Iudæi, habitant omniū munitissimam ciuitatem, quam uocare Hierosolymam provinciales solent. Hi vacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturam contingere, neq; alterius cuiuspiam curam habere patiuntur. Sed in templis extendentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrediente uero in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu, & multis hominibus, dum custodire debuerint ciuitatem, eis stultitiam obseruantibus, provincia quidem dominum suscepit amarissimum. Lex uero manifesta est, unam naturam habere solennitatem: huiusmodi autem casus, præter solos illos, alios docuit uniuersos: ut tunc ad somnia & opiniones, quæ tradebantur de lege, huc confugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculū: eis autem, qui hæc examinant integrius, apparet magnū, & præcipua laude dignissimum: si & salutis & patriæ quidem, custodiam legū pietatēq; diuinam præponere concupiscant. Quod uero non ignorantes quidam conscriptorum gentem nostram, sed propter quasdam alias causas non salubres, memoriæ nostri nūc reliquere, hoc indicium me arbitror esse prædicturū. Hieronymus enim, qui de successoribus conscripsit historiam, ipse quidem tempore, quo Hecateus, fuit: & amicus existens regis Antigoni, Syriæ præsidebat. Verum & Hecateus quidem etiam librū conscripsit de nobis. Hieronymus autem nequaquam nostræ in historia meminit, licet penè in ipsis locis nutritus esset: In tantum uoluntates hominum differebant. Alij namq; placuit studiū habere memoria dignū, alium uero omnino circa ueritatem quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiunt tamen ad probationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorū & Chaldæorū atq; Phœnicum historiæ, & super illas Græcorū paniter conscriptiones. Adhuc enim super ea Theophilus, & Theodorus, & Manasseas, & Aristophanes, & Hermodorus, & Euemetus, & Cynus, & Zopirion, & multi quidem alij simul (nō enim ego omnibus libris incubui) non transitorie nostri fecere mentionē. Plurimi namque prædictorū uirorum, ueritate quidem antiquarū causarū frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorū non incubuere librorum: cōmuniter tamen de antiquitate testati sunt, pro qua nunc referre proposui. Phalereus autem Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniam, dignum est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unum adhuc mihi capitulū est relictum ex his, quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidam contra genus nostrum, falsas ostendam: & conscriptoribus eorū testibus utar, quando conscribentes hæc contra semetipsos locuti sunt talia. Quia uero multis alijs hoc euenit propter quorundam uesaniam, arbitror intelligere, meas qui uoluerit historias ipsas percurrere. Quidam igitur gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū foedare nobilitatem, & cōuersationi detrahare tentauere. Theopompus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum uero Polycrates. Is autem tripodem perdurabit

perdurabilem conscribens (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorum momordit urbem. Multi uero, necnon & Timæus in historijs, de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quādo gloriosissimi in aliqua parte calumniantur. Quidam propter inuidiam atq; maleuolentiam, alij uero propter uerbosam nouitatem, memoria se dignos fieri iudicantes: & apud stultos quidem nequaquā hac spe fraudantur, qui non salubre noscuntur habere iudicium: multi uero eorum miseras condemnabūt. Blasphemiæ uero in nos sæpe gestarum huiusmodi causa est: Volentes Aegyptij præstare alijs quibus, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentum in Aegyptum nostrorum progenitorum, sicut contigit, sunt confessi: nec rursus egressum cum ueritate dixere: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuere. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potētes effecti sunt: unde regressi ad propria, denuo fuere felices. Deinde horum aduersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum differente nostra pietate extra solennitates illorum, quātum dei natura animalibus irrationabilibus, sine dubitatione distinguitur. Communis namq; apud alios ritus est, alios arbitrari deos: seorsum singuli solent ea diuersis muneribus honorare. Vani ac fatui omnes homines, & ab initio, uti his malis opinionibus consueti: & propterea nequaquam imitari nostram honestatem de diuina ratione potuere. Videntesq; multos nostram zelari conuersationem, inuidiam habuere: & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidā educti sunt, ut non pigeret eos, etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Quod cum hoc faciunt, sibimetipsis aduersa cōscribere passione cæditatis ignorauere. In uno tamen, & maximo uiro uerbum meum statuam, quo usus sum ante paululum nostræ antiquitatis teste. Manethon itaque, qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, prædicens nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptū aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittētes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa uocatur, obtinuissent: & ædificantes Hierosolymam, construxissent templum. Et usq; ad hoc, conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde præbens sibimet potestatem, cum utique uideatur scribere ea quæ in fabula sunt, atq; dicuntur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolens permittere nobis plebem Aegyptiorum leproforum, aliorumq; languentium, quod, sicut ait, abominacione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin etiā regem adiecit, quod est falsitatis nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquā diffinire præsumpsit, cum aliorum regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annos etit fabulas, penē oblitus, qui egressum pastorum ab Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quādo egressi sunt. Et ob hoc tempore, regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonagintatres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermetum: quorum Sethonem quidem Aegyptium, Hermetum uero Deneum denominatum: quem expellēs, inquit, Sethon, regnauit annis quinquaginta & nouem. Et post hunc senior, scilicet Thapsis, annis sexaginta sex. Ante tantos igitur annos, egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiciens regem, hunc confitetur &

Contra Manethonem, Aegyptium.

Osirim.

deorum fuisse contemplatorem, sicut Osirim quendam priorum regum: & impleuisse desiderium enim numinis sacerdotem. Idem. Amenophin natum ex patre Papió, qui uidebatur quasi diuina participare natura. Et secundum hæc, sapientiã hanc habere præscientiam futurorum. Et dixisse regi hunc (uniuocum enim) quia posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætatum regem, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinem numero octoginta. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: ad hoc efficiendum, simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctum. Fuisse autem quosdam inter eos etiam rationabiliũ sacerdotum lepra perfos ait. Amenophin uero illum sapientem, diuinumq; uirum refert timuisse, & circa semetipsum, & apud regem deorum Vulcanum, qui aperte suaserat eis uim fieri: sed dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hæc cum nõ quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus conscriptum reliquisse librum, & per semetipsum, & apud regẽ: & propterea regem in anxietatem maximã peruenisse pro Iudæis, his uerbis hæc refert. His itaq; rogatus rex, ut ad requiẽ, & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ tunc fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem hæc ciuitas secundum theologiam antiquã ualde præcella. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad resultandum habentes, opimum ducem sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Orsapham constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt: at ille primum quidem eis legẽ posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab sacris animalibus, quæ præcipue festiua apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur, nisi cum quibus iusiurandum habere uidebantur. Hæc autem sentiens, & alia plura, maxima Aegyptiorum cõsuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorũ quosdam, misit legatos ad pastores, qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum, qui simul fuerant, exhonori: significans & poscens, ut pariter contra Aegyptum castrametarentur: promisitq; eos fore uenturos. Primum quidem in Auarim progenitorum suorũ prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda, pugnatueros autem opportuno tempore: & prouinciã facillime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim usq; uenerẽ. Amenophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter uulneratus est, dum recordaretur, quod ei prædixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabãtur, ante præmisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulacra eorum caute celaret. Filium uero Sethonem, qui etiam Rameffi à Rapso patris nomine uocabatur, cum quinq; esset annorum, apud suum commendauit amicum. Ipse uero transiens cum alijs Aegyptijs, usq; ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, congressus non est. Putans enim semetipsum cõtra deum pugnare, post tergum

gum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopia cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptiorum. Per gratiā namque erat ei subiectus Aegyptiorum rex: propter quod suscipiens etiam populum uniuersum, praeuit alimenta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos tredecim, quatenus eis qui fuerant deducti ad fines Aegyptios. Et in Aethiopia quidē haec gesta sunt. Solymitae uero descendentes cum uiris pollutis Aegyptiorum, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoria, esset nimis pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant: non solum etenim ciuitates & uicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuantantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae colebantur, crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaque, quia conuersationes & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine Orsaspas uocatus, ex nomine Orsireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen, & uocatus est Moses. Quae uero Aegyptij de Iudaeis proferunt, haec sunt. Sed & multa breuitatis causa praetereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis ex Aegypto digressus est, cum magna uirtute: simul & filius eius Ramsis, & ipse habens magnum exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos usque ad Syriae fines. Haec equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia uero anilia loquitur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea altera gratia referendum est: Is enim concessit nobis, atque professus est, eo quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuissent: & ex ea rursus egressi sunt nostri progenitores: quia uero nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quia ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti risibilem. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit uidere deos, quos putas: siquidem qui apud eos solennes erant, Bouē, & Hirum, & Crocodilos, & Canicipatos uolebat aspicere. Coelestem autem quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium, quia utique & prior enim rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, qualis esset, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam agebat artes: sed forte sapiens erat ille uates, per quem haec rex posse agere confidebat: quod si ita fuisset, quomodo impossibilitatis concupiscentiam non praesciuit? non euenit, quod uoluit? Proinde quam rationem habere potuit, ut propter semimembrios, aut leprosos, ei inuisibiles essent? Dum irascuntur enim, propter impietates, non propter corporum diminutiones. Deinde, tam multa milia leproforum & male habentium, una penē hora quomodo fuit possibile congregari? aut quomodo rex non obediuit uati? Ille namque praecipit debiles Aegyptios exilio deportari. Hic autem eos ad sectiones lapidum destinauit, tantum operariis indigens, & non purgare prouinciam uolens. Ait autem eo quod uates quidem semetipsum peremerit: prauidens eorum iram, & quae erant in Aegypto futurae, & conscriptum librum regi reliquit: Proinde ab initio uates etiam suum interitum non praesciuit: quomodo nunc repente regi contradixit uolenti uidere deos, quam

D d d 2 quod

quod se ipse perimere festinabat: Quod uero inter omnia stultius est, uideamus: Audiens em̄ hęc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos ex quibus Aegyptū purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudū à pastoribus habitatam: quæ uocabatur Auarim. Ad quā congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis, qui eis exposuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulli penitus miscerentur, nisi cum quibus cōiurati esse uidebantur: & iureiurando multitudinem obligatam, quatenus in eis legibus perdurarent, Auarim ciuitatem munitam contra regē dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam, rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Auarim compromittens, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maiorum: & ex qua procedens omnem Aegyptū obtinerent. Deinde subiungit illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Amenophin Aegyptiorum, cum non cessaret à repugnando deo, mox ad Aethiopiam refugisse, & Apim cū alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uero inuasiōe facta, & ciuitates depopulatas, & templa concremasse, & equestres peremisse refert: & nulla iniquitate aut opere iniquitatis abstinuisse. Quod uero cōuersationē & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Hieropolites, nomine Orsaliphas, uocatus ab appellatione Osireos Heliopolitani dei: & mutato nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo uero, inquit, anno Amenophin, postquam regno pulsus est, ex Aethiopia profectum cum multis milibus dicit: & congressum contra pastores atque pollutos, habita cōfectione, uicisse. Et multos interficientem, usque ad fines Syriæ persecutum. In his iterum non intellexit sine uerisimilitudine se mentiri. Leprosorum nanque, & cum eis ait multitudo collecta debiliū, licet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia facienti, secundum præmonitionem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciam percepere, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, non circa omnes bella committere, cum scilicet plurimi existentes multorū illic cogitationes haberent. Proinde etiam si contra homines pugnare decreuerent: non tamen contra deos impietate gerere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus inscripti esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniam huius iniquitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi uinculum illorum multitudine conuenisse. Illud autem quomodo nō irrationabile est? Nec pericula belli participatus est, sed misere maculatos ad Hierosolymam, ut ab eis solatia poscerent: maxima stultitia non illorum, sed hęc fingentis ostenditur. Iste nanque etiam nomen positum ciuitati ἱεροσόλημα, id est, à templorum spoliatiōe, præsumpsit edicere, & hoc postea fuisse mutatum. Miranda res, quia posteris quidem turpe fuit tale nomen & otiosum. Ipsi uero qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autem fortissimus uir multa detractionis imperitia non intellexit, quia Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significat. Quid ergo amplius quilibet

quilibet diceret contra mendacium tam imprudenter expositum. Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cetera praesentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI HE

BRAEI SACERDOTIS DE ANTIQVITA-

te Iudaica contra Appionem & Manethonem Aegyptios,

& Apolloniū & Lysimachum, ad Epaphro-

ditum. Liber secundus.



Riori quidem uolumine, charissime mihi Epaphrodi-
te, de antiquitate nostra monstraui, Phoenicū & Chal-
dæorū, Aegyptiorumq; literis satisfaciēs ueritati: mul-
tosq; Græcorū conscriptores adducēs, & meam ē diuer-
so disputationem aduersus Manethonem, & Chermo-
nem, & alios quosdam exhibui. Nunc autem inchoabo
reliquos arguere, qui contra nos aliqua conscripsere. Im-
pulsus enim sum contra Appionem respondere gram-
maticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horū

igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ual-
de frigida. Plurima uero quandam tantummodo detractioem habētia, & mul-
tam (ut ita dixerim) ineruditi probationem, tanq̃ ab homine composita, & mori-
bus prauo, & totius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uero multi hominū
propter stultitiam suam his potius sermonibus capiuntur, quàm illis quæ multo
studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, præconijs uero morden-
tur, nihil horum nouit indoctus. Illud quoque quod se mirari dicit, quod cum Iu-
dæi essent, Alexandrini uocati sunt, similis inscientiæ esse. Omnes etenim, qui ad
coloniam aliquam deuocantur, & plurimum alterutris genere differunt, ab ædifi-
catoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorum
enim ipsorum hi, qui Antiochiā inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius eī ciui-
um eis dedit cōditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso cōmorantur, in Lycæo-
nia cum ciuibus exinde natis uniuoci sunt, hæc præbentibus regni eis per tempo-
ra successoribus. Romanorum uero clementia, cunctis non paruulum donū ap-
pellationis suæ concessit, non solum uiris singulis, sed etiam maximis gentibus in
communi. Iberi denique antiqui, & Tyrreni, & Sabini, & Romani uocantur. Si
uero hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Appion, quiescat dicens semetipsum
Alexandrinum. Natus enim in profundissima Aegypto, quomodo erit Alexan-
drinus, iure ciuilitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nūc or-
bis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic au-
tē ita robustus est, ut dignitates quas ipse impetrare prohibebatur, adipisci nō ua-
lens, calumniari conetur eis, qui hæc iustissime percepere. Non enim propter in-
opiam habitatorum ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorum
aliquos ibi collegit: sed omnes approbans, diligenter ex uirtute ac fide dignos in-
ueniens, hoc præconium nostris exhibuit, cum gentem nostram studeret non

*Gentem Iudæi
cā à multis re-
gibus honora-
tam fuisse.
Alexander.*

Ddd ; medio,

Hecataeus. mediocriter honorare. Ait enim Hecataus: Quia propter mansuetudinem, atque fidem, quam ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tribu-
Ptolemæus haberent. Similia quoque sapuit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagus, de Iu-
Lagus. dæis in Alexandria commorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra commisit arbi-
Ptolemæus tratus ea fide simul eorum & fortitudine conseruanda, & in Cyrene credens se tu-
Philadelphus. tissime regnaturum, & non in alijs Libyæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæo-
rum habitandi causa direxit. Post hunc autem Ptolemæus, qui Philadelphus est
appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed
& pecunias eis sapius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere
nostras leges, & sacrarum scripturarum uolumina concupiuit: misitque rogans desti-
nari uiros qui ei interpretarentur leges: & ut hæc apprime conscriberentur, diligentiam
hanc commisit non quibuscumque uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream,
& Aristeum, ad hæc implenda constituit: quorum eruditionem propriarum literarum
Demetrius differebat. Alij uero habebant custodiam corporis eis iniunctam. His
ergo hanc diligentiam imperauit. Non enim leges, & patrum nostrorum philoso-
phia discere concupisceret, si his utentes despiceret, & non potius ualde miraretur:
Quæ penè omnes in ordine progenitores eius, Macedonum reges ignorauere, ha-
bentes erga nos præcipuum familiaritatis affectum. Tertius nanque Ptolemæ-
Ptolemæus us, qui uocatus est benefactor, fortiter obtinens Syriam uniuersam, non dijs Ae-
Euergetes. gyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hieroso-
lymam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimaque dica-
uit ornamenta uictoriæ. Philometor autem Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra
Ptolemæus omne regnum commiserunt Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dosithe-
Philometor. us Iudæi: quorum nominibus derogat Appion, cum debuisset opera eorum poti-
us mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, quam ueluti defende-
re se quis confingit. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatræ regno, & periculum
pessimæ perditionis insisteret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta.
Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic He-
rinus præses Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque iuste factum est.
Ptolemæus Ptolemæus enim qui cognominatus est Fiscon, moriente suo patre Ptolemæo
Fiscon. Philometore, egressus est de Cyrene, uolens reginam Cleopatram expellere, & fili-
os regis, ut ipse regnum iniuste sibiimet applicaret: propter hæc ergo Onias ad-
uersus eum bellum pro Cleopatra suscepit. Et fidem quam habuit circa reges,
nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem deus iustitiæ eius manifestus
apparuit. Nam Fiscon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugna-
re præsumeret, omnes uero Iudæos in ciuitate positos cum filijs & uxoribus ca-
piens, nudos atque uinctos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati defice-
rent, & ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ præparauerat,
euenire. Elephantis enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto su-
per amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspe-
ctum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus.
Cocubina uero sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uero Hirenem
denominant: supplicante ne tantam impietatem perageret, & concessit, & ex
his

his quæ egerat uel acturus erat, pœnitentiam egit. Vnde recte hanc diem Iu-
dæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte à deo salutem promeruere, celebra-
re noscuntur. Appion autem omnium calumniator, etiam propter bellum ad-
uersus Fisconem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debue-
rit. Is autem etiã ultimæ Cleopatrz reginæ Alexadrinorum meminit, ueluti no-
bis impropere, quoniam circa nos fuit ignorata: & non potius illam redargue-
re studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorũ operum defuit: uel circa generis *De Cleopa*
necessarios, uel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, uel in communi cõtra
Romanos omnes, & benefactores suos imperatores: quæ etiã sororem Arsino-
en occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem & fratrem insidijs: pater-
nosq; deos, & sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnum à
primo Cæsare, eius filio & successori, rebellare præsumpsit. Antoniũq; corrupens
amatorijs rebus, & patriæ inimicum fecit, & infidelem circa suos amicos instituit,
alios quidem genere regali spoliens, alios autem demens ad mala gerenda com-
pellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine re-
linquens, id est, maritũ & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu
à principatu & assequi coëgit? Nouissime uero Alexandria à Cæsare capta, ad hoc
usq; perducta est, ut saltẽ hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæ-
os perimere: eo quod circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putasne gloriandũ
nobis nõ esse, si quemadmodum dicit Appion, famis tempore Iudæis triticum
non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competentem. Nos autem maxi-
mo Cæsare utimur, teste solatijs atque fidei, quam circa eum contra Aegyptios
gessimus: necnon & senatu eiusq; dogmatibus & epistolis Cæsaris Augusti, qui-
bus nostra merita comprobantur. Has literas Appionem oportebat inspicere,
& secundũ genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Pro-
lemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperato-
ribus. Si uero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus me-
tiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac necessitatis frumentorum, non accu-
satio Iudæorum. Quid enim sapiant omnes imperatores de Iudæis in Alexan-
dria cõmorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilominus ab eis, q̃
ab alijs Alexandrinis translata est. Maximam uero eis fidem olim regibus datã
conseruauere, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ nequaquam his re-
bus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt ciues,
eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo. Quomodo etiam
cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prælio magno & sine fœdere de religione
contenditis? An certe propterea non uos omnes dicimus Aegyptios, & neq; cõ-
muniter homines, quoniam bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligen-
tia nutrientes? cum genus utique nostrorum unum atque idem esse uideatur. Si
autem in uobis Aegyptijs tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super
his, qui aliunde in Alexandriam aduenerunt, si legibus à principio constitutis,
circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum ue-
ritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare
possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis autores,

*Iudei imagi-
nes non ad-
mittunt.*

*Contra Possi-
doniū & A-
polloniam.*

quilibet inueniet Appionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullā seditionem aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorū creuisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrium uero genus permansit purū. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquā populo Macedonicam habente constantiam, neq; prudentiam Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Aegyptiorum, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso nāq; factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam cum plurimi eorum non opportune ius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegium ad omnes imperasse noscuntur. Nam Aegyptiis neq; regum quisq; uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Appion dignatus est, quia imperatorum nō statuamus imagines, tanq̃ illis hoc ignorantibus, aut defensione Appionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem mediocritatemq; Romanorum, quoniam subiectos non cogunt patria iura transcendere. Sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes piū atq; legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uiolentia conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonū esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorumq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alij uero & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiā principibus ac dominis hunc honorem præbere uideantur? Porro autem legislator, nō quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandā, sed tanquam causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciens: & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur em̃ inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post deū colendos non prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & nō solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorum talia celebramus: Verum cū nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filiis peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Appionem pro his, quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autē esse eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Possidonium & Apolloniū Molonis: quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum alijs non colimus. Mentientes autem pariter, & de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere: dum sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cūctos homines nominato, tāta sanctitate pollēte. In hoc enim sacratio Appion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & eū colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes & expoliasset templum, & illud caput inuenisset ex auro compositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur prius quidem, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequa-

nequaquam debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio. Legibus namq; semper utimur hisdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pópeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uero Antiochus neq; iustam fecit templi deprædationē, sed de egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, & super nos auxiliares suos & amicos aggressus est. Nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur. Polybius Megalopolita, Strabon Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor temporum cōscriptor, & Apollodorus, omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochū trāsgressum fœdera Iudæorū, & spoliasse templū auro argentōq; plenū. Hæc igitur Appion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudētiam canis, qui apud ipsos assolet colli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neq; honore neq; potestatem aliquā damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapiētes uiros onera sibi met imposita sustinentes. Et licet ad arcas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiūt, quippe operibus & ad agriculturā rebus necessarijs ministrantes: sed aut omnium rudissimus fuit Appion ad cōponendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulā, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos nō ignorare minus esse immundū, per templa transire, q̃ sacerdotibus scelestia uerba cōfingere. Isti uero magis studuere defendere sacrilegū regem, q̃ iusta & ueracia de nostris & de templo cōscribere. Volentes enim Antiocho præstare, & infidelitatē ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarū, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mētiti sunt. Propheta uero aliorū factus est Appion, & dixit Antiochū in templo inuenisse lectum, & hominē in eo iacentem, & propositā ei mentiōem ^{Alia Appio.} rā maritimis terrenisq; uolatiliū dapibus plenam, & obstupuisse his homo. Illū ^{nis mendaciū.} uero mox adorasse regis ingressum, tanq̃ maximum ei solatium præbiturum: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōsideret, & diceret quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel quæ esset causa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lachrymis lamentabiliter suā narrasse necessitatem, ait. Inquit esse se Græcum: & dum perageret prouinciā propter uitæ causam, direptū se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templū, & inclusum illic, & à nullo conspici, sed cuncta dapium præparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia prodidisse, & detulisse lætitiā: deinde suspicionem, postea stuporē, ac postremum consulentem à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Iudæorum, pro qua nutriebatur: & hoc illos

illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidē Græcū peregrinū, eumq; annali tempore saginare: & deductum ad quādam syluam, occidere quidem eum hominem, eius corpus sacrificare secūdum suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandū facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam foueā reliqua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse paucos iā dies debita sibi met superesse, atq; rogasse, ut erubescerent Græcorum deos, & superantes in suo sanguine insidias Iudæorum, de malis eum circūstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non tātum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tñ à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiā conscribere. Non em̄ præsumpsit aliquid tale, ut ad tēplū accederet: sed sic autem inuenit non sperans. Fuit ergo uolūtatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quāta iussit mendaciū superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Aegyptios & plurimos alios. Quē enim chorū non cōtigit aliquando circa nos peregrinari? ut aduersus solos renouata cōiuratione, per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile est, ut ad has hostias om̄es Iudæi colligerētur, & tantis milibus ad gustanda uiscera illa sufficerēt, sicut ait Appion? uel cur inuentum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscribitur) aut quomodo eum in suam patriā rex non cum pompa deduxit dum posset. Hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorum amator eximius, assumere uero contra Iudæorum odium solatia magna cunctōrū. Sed hæc relinquo: insensatos enim, nō uerbis sed operibus decet arguere. Sciūt igitur om̄es, qui uidere cōstructionem tēpli nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harū singulæ propriā secundum legem habuere custodiam. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienigenis: mulieres tantummodo mēstruatae transire prohibebantur. In secundam uero porticū cuncti Iudæi ingrediebantur: eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione mūdæ. In tertiam, masculi Iudæorum mundi exstantes atq; purificati. In quartā autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytū uero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uero est circa omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etenim aperto templo, oportebat facientes traditas hostias introire: & meridie rursus, dum clauderet templum. Denique ne uas aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita altera mensa thuribulum, candelabrum, quæ omnia & in lege conscripta sunt: Etenim nihil amplius neque ministeriorum aliquorum ineffabilium agitur, neque intus ulla epulatio ministratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestū, rationemq; gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, & harū tribuum singulæ habeāt hominum plusq; quinq; milia, sit tamē obseruatio particulariter per dies certos: & his trāsactis, alijs succedētes ad sacrificia ueniunt: & congregati in templū mediante die à præcedētibus clauēs templi, & ad numerum omnia uasa percipiunt, nulla quæ ad cibum aut potum attineant

neant in templo delata. Talia namq; etiā ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Appionem esse dicimus, nisi nihil horum examinantem, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ uerā notitiā si proferre Grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit. Homines autem Græci comprehensione finxit, & pabulum ineffabile, & ciborum opulentissimam claritatem. Et peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos Iudæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneum, ad eorū seductionem, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tētauere. Rursumq; tantq; pñssimus deridet, adijciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, dum bellum Iudæi contra Iudæos haberent, longo quodam tempore in aliqua ciuitate Iudæorum, qui in ea Apollinem colebant, uenisse ad Iudæos, cuius hominis nomē dicitur Zabidon: Deinde qui eis promississet traditurum se eis Apollinem deum Dorienſium: uenturumq; illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, & adducerent omnem multitudinem Iudæorum. Zabidon uero fuisse quoddam machinamentum ligneum, & circumposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarum, & ita ambulare, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter agens. Porro Iudæos inopinabili uisione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse silentium. Zabidon uero multa quiete ad templum uenisse, & aureum detraxisse asini caput. Sic enim urbane conscribit, & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum, Appion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratum. Loca namq; quæ non sunt, conscribit, & ciuitates nesciens transfert. Idumæa enim prouinciæ nostræ confinis est, posita iuxta Gazam, & nulla ciuitas huius Dora nuncupatur. In Phœnice uero iuxta montem Carmelum Dora ciuitas appellatur, in nullo concordans Appionis oblocutionibus. Quatuor enim dierum itinere procul est à Iudæa. Cur itaque nos rursus accusat, eo quod non habeamus communes cum alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturum Apollinem, & cum stellis eum ambulare super terram putauere? Lucernam enim primo nuncq; uidere, qui licet & tanta & talia concelebrant candelabra. Sed nec aliquis ei ambulanti per prouinciā extantibus milibus obuiauit. Desolatos etiam uiros custodibus comperit, & hoc tempore prælii. Cætera iam relinquo. Ianuæ uero templi altitudine quidem erant cubitorum sexaginta, latitudine uero uiginti, omnes deauratæ, & penè auro puro conſectæ. Has cludebant non minus quàm uiri ducenti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandissimum nimis erat. Facile eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum hoc caput Zabidon denuo reuocauit. An certe sumens Appion, introduxit in templum, ut Antiochus inueniret? Vnde ut secundo Appioni aliquā mentiendi daret occasionem, & conscribendum banirantium per deum factorem cœli & terræ & maris nulli Iudæos facturos alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autem mentientem absolute dicere, nulli facturos alienigenæ, & magis Aegyptijs, sic etenim ab initio poterant eius figmenta de iureiurando congruere: Ab

Aliud Appionis figmentum.

Aegyptijs.

Aegyptiis utiq; non propter malignitatem suam, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autem plus locis quàm studijs sumus abiuncti, ita ut nullæ inter nos & illos inimiciæ & zelotypiæ esse noscantur. E diuerso nanque multos eorū ad nostras leges contigit accessisse, quorum quidam permansere, quidā uero perdurare non ferentes, denuo recessere. Hoc tamen iusiurandum nunquàm se quis quàm audisse meminit apud nos habitum, sed solus Appion (ut uidetur) audiuit. Ipse utiq; composuit nimis. Igitur hæc maxima cōpositio, etiam in futuro dicenda, Appionis admiratione dignissima est. Quarum rerum hoc affirmat indicium, quia neq; legibus iustis utamur, nec deum colamus ut conuenit, & diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdam circa ciuitatem sustineamus, cū utique principalis ciuitas Romanorum sit, cuius ciues soli ab initio regnare atq; nō seruire consueuerunt. Quis etenim ab horum magnanimitate se ualeat abstinere? Nullus etenim aliorū potest dicere sermonem quē Appion locutus est, quando paucis contigit in principatu continue præsidere, & non rursus alijs facta mutatione seruire. Plurimæ nanq; gentes alijs obedire coactæ sunt: soli autē Aegyptij, eo quod refugiant (sicut aiunt) in eorū prouinciā dñj, atq; saluentur migrantes in effigies bestiarum, honorem præcipuum inuenerunt, ut nulli famularentur horum qui Asiā Europamq; tenuere: qui scilicet unam diem ex æuo totius seculi non habuere libertatem, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nā quemadmodum eis usi sint Persæ, non semel solummodo, sed frequenter uastantes urbes, templa uertentes, amputatos apud eos interficiētes deos, impropere non studeo. Non enim conuenit stultitiā nos indocti Appionis imitari: qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedæmoniorum animo suo concepit, neq; alios quidem fortissimos, quorū summi diuersis uitæ sunt calamitaribus sauciati. Dimittō dirutam Atheniensium arcem, templum Ephesinū & Delphos, aliāq; multa, pro quibus intulit, sed potius inferentibus impropéria. Nouus autem accusator nostrorum Appion inuentus est, malorum suorum apud Aegyptum gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regem fuisse Aegypti, ut creditur, excæcauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Salomonem, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo superledendū est: quæ uero cunctis nota sunt, Appion modis omnibus ignorauit: quoniam Persis, & post illos principibus Asiæ Macedonibus, Aegyptij quidē seruire, nihil differentes à famulis. Nos autem liberi consistentes, etiam ciuitatum in circuitu positarū tenuimus principatum, annis uiginti & centum, usque ad Pompeium Magnum: Et dum uniuersi sunt expugnati à Romanis principibus, omnī soli propter fidē suam maiores nostri auxiliores & amici fuere. Sed quaeritur quia uiros mirabiles non præbuimus, uel ut quorundam artium inuentores, & inter hos enumerat Socratem, & Zenonem, & Cleanthem, & aliquos huiusmodi. Deinde quod potius est mirandum, semetipsum his adiecit, & beatificat Alexandriam, quia ciuem talem habere meruit, quod rite facit. Oportebat enim ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse uidebatur, & uita uerbisque corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandriæ condolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris autē qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciunt

sciūt qui uoluerint nostræ antiquitatis libris incumbere. Reliqua uero quæ in accusatione cōscripta sunt, dignum erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorum Aegyptiorum accusator extaret. Queritur enim eo quod animalia consueta sacrificemus, & non uescamur carnibus suillis: Sed & circumcisiōnem genitalium uehementer irridet. De nostrorum quidem animalium peremptione, communiō nobis est cum alijs hominibus uniuersis. Appion autem sacrificantes nos redarguens, increpat semetipsum, cum getiere sit Aegyptius. Non enim Græcis aut Macedonibus aduersatur. Isti enim optant sacrificare Hecatomben, id est, centum boum, suis dñs, & sacerdotibus utuntur ad epulas. Quæ cum ita sint, non propterea contigit mundum animalibus desolari, quod Appion expauit. Qui tamen si solennitates Aegyptiorum sequerentur, mundus quidem hominibus ferocissimis aut bestijs impleretur: quas isti iudicātes deos, diligenter enutriunt. Etenim si quis eum cōsuleret, quos putaret omnium Aegyptiorum esse sapientes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc enim duo dicuntur sibimet ab initio à regibus esse præcepta, ut deos colāt, & sapientiā diligant: quod illi facere præcipue iudicātur: qui tamē & circumciduntur omnes, & à porcinis abstinent cibis. Sed neque ullus alter Aegyptiorum cum eis dñs sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Appion, quando pro Aegyptijs nostras detractiōes componens, illos uidetur potius accusare, qui non solum utuntur solennitatibus, quas in nobis culpat iste: sed etiam alios circumcidi docent, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi uidetur Appion, propter patriæ suæ leges multam soluisse blasphemiam. Etenim necessario circumcisi circa genitalia, uulnera ei facta nihil ei circum profuerunt, & putrefactis magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapientes in legibus proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorum minime permanere. Iste uero suas quidem leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic itaque terminus uitæ fuit Appionis. Sed & noster hic iam finem liber accipiet.

Quoniā uero & Apollonius Molon, & Lyfimachus, & alij quidam, tam per ignorantiam q̃ per insaniam de legislatore nostro Mose, & legibus uerba protulere, nec iusta nec uera: dum illi quidem uelut mago atque fallaci derogāt, leges autem malitiæ apud nos nulliusq; uirtutis affirmant esse doctrices, uolo breuiter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti p̃otero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatem alterutrum, uniuersalēq; clementiam: insuper ad iustitiam laborumq; tolerantiam, & ad contemptum mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, ut nō cum inuidia exequantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostrorum: sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarunt, satisfactionem hanc puto esse iustissimam. Proinde accusationem Apollonius non continue, sicut Appion, instituit, sed dispersim. Quippe tamen aliquando quidem nos sine deo & hominibus odiosos appellat, aliquando uero forisidinem nobis improperat: & è diuerso, rursus aliquando de præsumptione fastum gentis nostræ queritur. Dicit autem etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos solos uitæ utile comperisse. Hæc autem omnia manifeste redarguuntur, dum uni-

uersa contrario quàm ab eo sunt dicta monstrantur, & legibus imperata, & à nobis cum omni integritate gesta. Si uero coactus fuero facere mentionem legum contrariarum apud alios constitutarum, cuius rei culpabiles illi sunt, qui nostras solennitates tanquàm malas dicere uoluere? Quibus neutrum puto remanere quod dicant, neque quia eas habeamus leges, quarum ego capitales & summas ad increpandum positurus sum, æque, quia præcipue in legibus proprijs perduramus. Paulum ergo sumens onus, uolo prius edicere, qui sint eorum qui sine lege & ordine uiuunt. Hi qui ordinis & communium legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerunt, recte mansuetudinem nostramque uirtutem præstare dicendi sunt. Denique conantur singuli eorum gesta sua ad antiquitatem referre, ut imitatores aliorum uideantur existere, & non ipsi potius alijs, ut legitime uiuere debeant, exponere: His igitur hunc in modum habentibus, uirtus legislatoris est meliora considerare: & his qui usuri sunt legibus, quas posuerit, satisfacere, quia rectæ sunt. Populi uero est, ut in omnibus quæ constituta sunt, perduret: & neque felicitate procedente, neque calamitatibus aliquid horum immutet. Dico igitur nostrum legislatorem, quorumlibet qui memorantur legislatorum antiquitate præcedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrenus, & omnes qui apud Græcos mirabiles sunt, nouelli atque recentes, quantum ad illum comparati, esse noscuntur: quando nec ipsum nomen legis fuisse olim apud Græcos agnoscitur. Testis Homerus est, qui nusquam in opere suo hoc usus est nomine. Non enim secundum legem, sed indiffinitis sententijs, & regum præceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tempore permansere, tantum moribus utentes, & non scripto, & multa horum semper secundum euentum casuum permittentes. Noster uero legislator antiquus existens, hoc etenim undique manifestum est, etiam apud eos clarum, qui semper contra nos loquuntur: semetipsum præbuit optimum principem populorum, & consiliatorem magnum. Sed instructionem totius legis uitæ constringens, eis suasit hanc libenter excipere, & firmissime indyta scientia custodire. Primitus autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille namque progenitorum nostrorum relinquentium Aegyptum, & ad terram propriam remeantium, multa milia summes, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissime liberauit: & in aquosam eos, & multum arenosam oportebat transire uiam, bellaque deuincere: & filios ac uxores, prædamque bello seruare: in quibus dux egregius & consiliarius sapientissimus, & tutor ueracissimus fuit uniuersorum. Omnem siquidem multitudinem in semetipsum pendere fecit, & cum omnia quæ uellet persuadere posset, in nullo horum uindicauit sibi potestatem: sed in quo maximo tempore potestatem sibi arrogauit, & tyrannidem præfules rerum, & populum frequenter plurima iniquitate uiuere consuefuerunt, in hac ille potentia constitutus, è diuerso magis iudicauit agendum pie, & plurimam exhibere alijs æquitatem, ipse uirtutem præcipuam se credens cunctis ostendere, & salutem firmissimam præbere sequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in singulis casibus usus est. Quapropter recte iudicabat, ducem atque consiliatorem se deum habere: & primitus sibi met satisfaciens, quia secundum illius uoluntatem uniuersa gereret atque tractaret, credit

dit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hæc opinio permaneret. Nanque dum respicere suam uitam credunt, delinquere non præsumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magus, non fallax, sicut derogatores iniuste pronuntiant: sed quales apud Græcos gloriatur fuisse Minoem: & post eum legislatores alij. Nanque quidem eorum leges positas animo dicebant, alij uero eas in Apollinem & uaticinium Delphicum referebant, siue pro ueritate hoc credentes, seu facile suadendum iudicantes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta cōparatione conspiciat. Iam enim de ipsis tempus est disputandi. Igitur infinitæ quidem particulatim, gentiū atq; legum apud cūctos homines differentia sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo potestatem reipub. commiserunt. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram transcendat uerbi, diuinam rempublicam declarauit: deo principaliter conuersationem nostram atq; potestatem excellenter assignans, & satisfaciens eum cūctos inspicere, tanquā causam bonorum omnium uniuersis hominibus existentem: & quæcunque cōtingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem, neque quicquā eorum quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabile per tempus, æternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis notum: qualis autem sit secundum substantiam, prorsus ignotum. Hæc itaq; ut de deo saperent prudentissimi Græcorum, qui quidem eruditi sunt, illo utique sciendi præbente principia, nunc dicere prætermitto, quia non optima & cōgrua dei naturæ atque magnificentia sunt, ualde testantur. Pythagoras enim, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cuncti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam conscriptam ueritatem dogmatis proferre timuere. Noster uero legislator opera præbens consonis uerbis suis, non solum his qui cū eo erant satisfacit, sed etiam qui ex illis semper erant nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis dei culturam dixit, sed huius partes alias esse perspexit atq; constituit. Idem fortitudinem, iustitiam, & in omnibus ciuium concordiam ad alterutros. Cunctæ nanque actiones & studia, uniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatem. Non enim hoc inexamiatum aut indefinitum ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis institutionis modi, quorum unus quidem sermone doctor est, alter uero exercitatione morū: quæ cum ita sint, quidam legislatores sentiendo sunt discreti, & alterum horum modū sibi placitum assumentes, alterum reliquerunt. Sicuti Lacedæmonij quidē & Cretes moribus erudiebantur, non uerbis: Athenienses uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi percipiebant suis legibus: assuere uero ad hæc operibus, minime ualere. Noster autem legislator hæc ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum dimisit non traditas, neque leges sermone reliquit incomptas. Sed mox à primo inchoans cibo, & unicuique dicto conueniente,

niente, nihil neque minimarum escarum sub potestate uoluntatis utentium deliquit. Sed & de cibis quibus conuenit abstineri, & qui sumendi sunt, uel quæ dicta communis esse uideatur, necnon & de operibus, labore simul & requie, terminum atque regulam posuit legem: quatenus ueluti sub patre atque domino uiuentes, neque uolentes quicquid neque per ignorantiam delinquamus. Non enim ignorantibus poenam posuit, sed optimam & necessariam correptionem monstrauit legem. Quapropter non semel audire, nec secundo uel sapius: sed in unaquaque septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionem congregari præcepit uniuersos, eamque perfecte cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscuntur. Et intantum plurimi hominum porro sunt, ut secundum proprias uiuāt, quia penè eas ignorant. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quam legem probantur esse præuicati. Sed etiam uiri maxima cum gloria & principalia gubernantes, profitentur ignorationem. Scitos nanque sibi faciunt assidere ad dispensationem rerum, & experimentum legis habentium: Nostrorum uero quemlibet cum legis interrogat, facilius quam nomen suum recitat. Vniuersas quidem mores à primo sensu eas discentes, in animo uelut inscriptas, & rarius quidem quilibet transgreditur. Impossibile autem est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaque primum omnium mirabilem consonantiam nobis instituit. Nam unam quidem habere & eandem de deo sectam, uita uero ac moribus differre, nihil ab inuicem optimam moribus hominum potest celebrare concordiam. Apud nos etenim solos, neque de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri comprobantur: cum non solum à fortuitis, quod uisum fuerit unicuique, profertur: sed etiam apud quosdam philosophorum hoc crebro præsumitur: quando alij quidem totam dei naturam sermonibus perimere tentauerunt: alij uero eius prouidentiam ab hominibus abstulere. Neque in studijs uitæ differentia ulla conspicitur, sed communia quidem opera omnium apud nos existunt. Vnus non de deo sermo concors est, asserens illum cuncta respicere, sed etiam de ipsius uitæ studijs. Et quoniam oportet omnia alia ad terminum diuinæ pietatis adduci: à mulieribus nostris & à seruis quilibet auerti. Pro qua re illas nobis calumnias à quibusdam, cur non exhibeamus uiros inuentores nouorum operum seu uerborum contigit oriri. Alij siquidem in nulla re paterna perdurare optimum esse putant, & præcipue transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autem è diuerso, unam esse prudentiam atque uirtutes existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare cōtrarium his, quæ antiquitus sancta noscuntur: quod scilicet indicium legis est optimo fœdere constitutæ. Nam ea quæ nunc non habent modum, experimento sæpe correpta redarguuntur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positam legem diuina uoluntate, nihil aliud pius est, quam hanc sub integritate referuare. Quis etenim eius quicquam mouere potest, aut quid melius adinuenit, uel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statum reipublicæ nostræ migravit: aut quæ poterit esse melior atque iustior, quam ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat. Sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit. Summo uero pontifici aliorum

De sacerdotibus.

sacerdotum

sacerdotum principatum competenter iniungit. Quos utiq; non diuitijs, neque alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellentes, legislator ad culmen huius honoris instituit: Sed quicunq; sapientia uel tēperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis coniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligentia custoditur. Contemplatores etenim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotum esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnum erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooprabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatē, summa uero diligentia sacerdotibus sit indicta, & uelut quædā festiuitas gubernetur uniuersa respublica? Cum enim ministeria sua numero paucorum dierum alienigenæ custodire nequiuert, ea uidelicet sacrificia nominantes, nos cū multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solennitatis opus per omnē seruamus æuū. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia, siue nota, dicantur. Pri- De culm dicit
 mum quidem de deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse no.
 sibi cunctisq; sufficiens, principium & mediū & terminus. Inter omnia operibus quidem & muneribus clarus, & totius rei manifestus. Forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis nanque materies comparata ad huius imaginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est: cunctaq; ars ad illius imitationis inuentum, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq; uidemus, neq; possumus suspicari, neq; cōficere. Sanctum est: Videmus eius opera lumen, cœlum, terram, solem, lunam, flumina, mare, animalium nationes, reditiones fructuum: hæc deus fecit, non manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Nunc homines conuenit uniuersos, si qui uolunt, eum placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est. Vnum templum unius dei, commune omnium communis dei cunctorum. Gratum nanq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidem sacerdotes semper. Præcedit uero istos primus secundum genus, qui ante alios sacerdotes sacrificauit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, supplicio subiacebit, tanquā qui in ipso deo impie gesserit. Hostias immolat, non ad crapulam nostram uel ebrietatē atinentes. Hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarum simul & expensarum est. Deus enim temperatos, ordinatosq; & boni generis diligit, & ut præcipue sacrificantes caste uiuamus. In sacrificijs autem pro communi salute primum oportet orare, deinde singuli pro semetipsis, quomodo omnes socii sumus. Et qui hoc consortium suæ uitæ præponit maxime, deo gratissimum est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, non ut bona præstet. Nec enim ipse sponte contulit uniuersis, & uno deposuit. Sed ut hoc suscipere ualeamus, suscipientesq; seruemus, purificationes in sacrificijs lex decreuit. De omni excubij excommunicatione à muliere facta, & alia multa conscribere, ualde longissimū est. Huiusmodi erga de deo, & eius placatione sermo est. Ipse autem simul etiam lex est. Quosdam autem mouit lex per mixtionem per naturam ad coniugem, si De coniugio.
 tamen pro filiorum causa procreandorum agatur. Masculorum uero in masculos

Ecc; ualde

ualde iudicauit inimicas: & tentantes horum, morte decreuit dignos. Nabere uero iubet, non respicientes ad dotem, neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationem uero potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestas, & per cogitationem opportunā. Mulier autem inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non ad iniuriam, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestatem dedit. Cum hac ergo coire decet maritum solummodo. Alterius uero experientiam habere nequissimum. Siquis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis. Neq; uim fieri uirgini alteri desponsatae: neq; si suaserit, nuptas filios nutrire praecepit. Vniuersis autem mulieribus interdixit, uel celare quod statum est, uel aliam machinationem corrumpere filij. Nāq; mœchatrix est anima demoliens, & genus imminuens. Igitur si quis ad cōcubitum, corruptionemq; transferit, immūsus. Oportet autem etiam post legalem commixtionem uiri, mulieres lauari. Hoc enim partem animae pollueri iudicauit: inflata namq; corporibus uulneratur. Dum hoc fit aliquam propter purificationis causam, talibus imperauit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus concessit epulationes aggregari, & fieri occasiones ebrietatis: sed temperatum esse repente principiū. Iussitq; literis erudi propter leges, & nosse progenitorum actiones, ut actus imitentur: & cum legibus educati, neq; transgrediantur, neque cogitationem ignorationis habere iudicentur. Prospexit autem etiam funeribus mortuorum, beneq; pretiosae ad sepeliendum celebrentur exequiae. Neq; insignium fabricam sepulchrorum, sed necessaria quidem circa prolationem funeris imperauit domesticos adimplere. Omnibus autem uiuentibus legitimum esse constituit, ut aliquo moriente & cōcurrant, & gemitus lamentationis effundant. Purificari autem iubet etiam domesticos funere celebrato: ut longe procul sit, & sic uideatur quis mundus esse, cum fecerit homicidium. Parentum honorem post deum esse constituit: Et qui nō respiciat eorum gratia, sed in qualibet parte contristat, praecepit esse lapidandum. Iubet etiam omnibus senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam cunctorū senior deus est. Nihil praevertit celebrandum apud amicos: non enim amicitiae sunt apud eum, cui omnia non creduntur. Et licet aliqua inimicitia proueniant, prodi tamē ad arma prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte multatur, despiciens quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisq; non posuit, non auferat: & aliena non tangat: mutuans non accipiat usuras. Hæc, & his multa similia, cōmunionē continent nostrorū inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica cura circa alienigenas habenda, docuerit legislator, referri dignum est. Videbitur enim omnibus optime prospexisse deum, eo ita sentiente. Neq; propria corrupimus, neq; participari rebus nostris uolentibus inuidemus. Quicunq; enim uolunt sub nostras conuersari leges, accedentes ad ea cum munificentia suscipit, non genere solummodo, sed etiam uoluntate uitae putans esse consortium. Eos autem, qui transitorie misceri solennitatibus, non alia tamen exhibenda constituit. Idem omnibus præbendum, ignem, aquam, cibum: iter ostendere, non spernere aliquem insepultum: Mitissime etiam circa hostes quæ sunt agēda sancit, ut neq; terra eorū exuratur, neq; arbores fertiles incidan

cidantur: Sed etiā spoliari eos qui in bello occidē, interdixit: & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime scēminarum. Sic autem alii omnis mansuetudinem atq; clementiam studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationabilibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quæcunq; enim ueluti supplicantia oriuntur in domibus, hæc interdixit occidi: sed neq; parentes deniq; præcepit auferri. Et licet inimica sint animalia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undiq; ea quæ ad mansuetudinem pertinet obseruauit: doctrinalibus quidem, sicuti prædictum est, legibus utens, & alia rursus contra transgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Damnum namq; in plurimis causis transgrediētium, mors est. Si adulterium commiserit aliquis, suum puellæ fecerit. Si masculo turpe tentamentum præsumpserit, lege comburatur, aut patiatur sustinere tētatus. Similiter autem est lex inuitabilis & in seruis, sed etiam de mēsuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniusta uēditione, ac fraude uel fide traxerit aliēnam rem, aut quod non posuit, abstulerit: cohibendi hi sunt uindicta, non quali apud alios, sed nā ualde maiori. De iniuria uero parentum, uel impietate quæ sit in deo, licet tētet hoc aliquis, mox peribit. His itaq; secūdum legem uniuersam honor tribuitur, non argenti, non auri, neq; coronæ capitis, aut cuiusdam prædicandæ festiuitatis: sed unusquisq; testem habens conscientiam suam, ualde proficit, legislatore prophetante, & de deo fidem condonante firmissimam his qui seruauerunt leges: & licet pro eis mori contingat aliquibus, concurrunt tamen alacres ad occalum. Dedit enim deus rursus fieri, ut uita melior possit ex mutatione conferri. Piget itaque nunc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifesta. Quoniam multi & plerūq; olim nostrorum progenitorum, ne uel sermonem solummodo extra legem proferrent, omnia passi sunt sustinere uiriliter: uel si honorari contigit apud omnes homines nostram legem, & uoluntariam legis consequentiam esse manifestam, imbuebant Græcos maiores nostri, etiam extra regionem propriam constituti: huiusmodi siquidem rectam sententiam habent, & tam gloriosam de deo: talesque leges multo seculo sic firmissime custodiri, omnes arbitror admirari, propter frequentes apud nos factas mutationes. Denique eos qui conscribere proxime de repub. & legibus tentauere, tanquā de incredibilibus compositionibus quidam frequenter accusant, dicentes, quoniam impossibilia sumpserint argumenta. Et alios quidam relinquo philosophos, qui cunque huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. Plato mirabilis apud Græcos, tanquā de honestate uitæ præcedens, & uirtute sermonū & persuasione philosophiæ cunctos excellens, ab his qui dicebant pessimum esse de repub. conscribere illus & diuulgatus, penè peremptus est: cum utique qui illius uerba considerauerit, frequenter & facile reperiet, quæ etiam consuetudini plurimorum proxima esse noscuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia ueram de deo opinionem propter ignorantiam plæbis proferre securum nō est. Sed Platonis quidem uerba uana esse putant, & multa potestate composita atq; conscripta, & maxime de legislatione prolata. Lycurgi uero mirantur, & Spartani cum

cti concelebrant, quoniā illorum legibus plurimo tempore perdurāt. Ergo hoc manifestum uirtutis indicium est, in legibus permanere. Si uero Lacedæmonios admirantur, illorum tēpus assumant, scientes amplius duobus milibus annis nostram constituisse Rem. & super hæc sciant, quoniam Lacedæmoni quidem omni tempore quo apud se habuere libertatem, perfecte uisi sunt custodisse leges. Cū uero circa eos factæ sunt fortunæ mutationes, penè cunctarum legum obliti sunt. Nos autem multis casibus euolutis propter regum Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala uenientes, à legibus sumus alienati: non uacationis, nec epulationis causa seruantes eas: quando si quis considerare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis quàm Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidem operātes terram, & neq; circa artes exercitium habētes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebant, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibum paratum ab illis accipientes, solum opus bonum atq; clemens iudicantes ad faciendum & patiendum, quatenus præualerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent, quia neq; hoc adipisci potuerunt, dicere superpono. Non enim singuli solūmodo, sed multi frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putasne, & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt, proditores effecti legum, uel mortem, non dico illam, facile quæ solet præliantibus euenire: sed eam quæ cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate uidetur accedere. Quam (ut ego puto) quidam præualentes, nobis non per odiū subiectis imposuere, si qui sunt homines, qui non tantummodo esse credant pessimū, si agere quicquàm extra leges suas uel sermonē apud eos dicere compellātur. Nō tamen mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Non enim quæ leuia uidentur nostris studijs alijs facile patimur, hoc est, operationem, cibiq; simplicitatem: & ut nihil frustra, neq; fortuito, quod quisq; desiderat uescatur, aut bibat, aut ad concubitū quemlibet accedat, aut splendide uestiat, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attendendum est, si gladijs utentes, & hostes ab inuasionē fugātes, præcepta legis circa cibos nequaquàm infringimus. Nobis itaque gratum est propter hæc legibus obedire, & illis fortitudinis causas ostendere. Proinde Lysimachi & Molones, & quidem huiusmodi alijs cōscriptores, improbi sophistæ, adulescentiū deceptores, quasi uehementer nobis prauissimis existentibus, derogare contendunt. Ego nollem de legibus alienis examinationem efficere. Noster enim mos est propria custodire, non aliena porius accusare. Et ut neq; irridere, neq; blasphemare debeamus eis, qui apud alios putantur dii, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De accusatoribus autem proiectiones suas non increpare uolentibus, tacendum non est, cum utiq; non à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabiliter iam præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas & præcipue legislatores, quoniam huiusmodi sectas de deis ab initio populis inseruere, dicētes eos è numero quidem quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos autē diuiden-

diuidentes locis, habitaculis, tanq̃ generationes animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autē eorum in tartaris iunctos esse dixere: quibuscunq̃ distribuere cœlū, his sermone quidem patrem, operibus autem tyrannum atq̃ dominum superposuere. Propterea aduersus eum cōstituere insidias per uxore, & fratrem, & filiam, quam ex eius capite fingunt generatam, ut alligantes eum appenderēt, sicut ipse ille suum dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapientiæ uirtute præcellunt. Hi super hæc deridentes adhiñunt: Si deorum alios quidem ephebos & adulescentes, alios autem seniores & barbaros esse credendum est, alios constitutos superantes, & quendam fabrum, aliam uero textricem, alium uero peregrinantem, & cum hominibus contēdētē, alios autem citharizantes aut arcu gaudentes, deinde inter alterutros seditiōes effectas, & propter homines contētiōes constitutas, ut non solum alterutros alterutris manus immitterent, sed etiam ab omnibus uulnerati lugerent malāque perferrēt: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterētur: quomodo non erit incongruū amores & concupiscētiās ad uniuerfos attinere, simul masculos & ad fœminas: Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impregnatāsq̃ mulieres, diruptas submersasq̃ sperneret, & eos q̃ ex eo sūt nati neq̃ liberare potest, factos cōscriptos, neq̃ sine lachrymis eorū perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia consequētia, id est, adulterio in cœlo uiso, & sic impudētē à dñs celebrato, ut iā alij zelare se profiterētur tali passione conscripti. Quid enim alij facturi non essent, dū neq̃ senior atq̃ rex ualuisse impetū suum à mulierum permixtione retinere: alij uero dum seruientes hominibus, & nunc quidē ædificantes causa mercedis, nunc uero pascentes: alij autem malignorum modo in fero carcere colligati: quem igitur sapientium talia non accendant, ut hæc componentes redarguat, & multam stultitiam his credētium reprehendat? Alij uero ad terrorem quēdam nel metum, necnon & rabiem, atq̃ seductionem, omnesq̃ pessimas passiones, & formam in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiam ciuitate sacrificare suasere. Si quidem simulata necessitate consistunt, ut quosdā deorum putēt bonorum esse largitores, alios autem uocent aduersarios, quando eos ueluti malignissimos homines muneribus atq̃ donis placare contendunt, magnum quoddam malum sōsuscepturos ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint. Quæ igitur causa sit tantæ huius iniquitatis atq̃ delicti circa deū? Ego quidem arbitror, eo quod neq̃ uerā dei naturam ab initio eorum legislatores agnouerint, neq̃ quantū præcipere potuere, perfectā sentētiā diffinientes reipub, tradidere: Sed uelut aliud quiddā prauissimum reliquerunt, dantes potestatem poëtis, siquidem ut quos uellēt deos introducerent: hæc omnia partiētes rhetoribus, ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dñs decreta proferrent: Sed etiam pictores & gypsoplastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut unusquisq̃ formam quam uellet secundum modū suæ opinionis exponeret, alter quidem ex luto quod uellet fingens, alius uero pingens. Opifices itaq̃ qui maxime putantur esse præcipui, ebur & aurum habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dñs florentes honoribus, senuerunt (sic enim proferendum est) alij uero noui dñs intro-

Eee 5 ducti,

ducti, religione potiuntur: & templorū alia quidem desolata, alia uero nuper secundum eorum uoluntatem ædificantur: quapropter (ut arbitror) è diuerso nosse magis indigent, qualis facta sit circa deum, & quomodo ei honor immobili religione seruetur. Apollonius siquidem Molon, unus fuit stultorum atq; tumens. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neq; frigida allegoriæ causas ignorauere. Quapropter illos quidem iuste spreuere, & circa ueram decentemque circa deum opinionem nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciēs, neq; ullū quempiam poëtarum dicit in repub, esse suscipiendū: & Homerum honorabiliter admonet, sanū ei constituēs, & unguēta superfundens, ne rectā opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue nanq; Plato, nostrū legislatorē imitatus, licet nullā eruditionem huiusmodi suis ciuibus imperasset, id est, ut omnes perfecte discerent leges, ut ne fortuito aliquid extraneorū ciuibus misceretur, sed esset pura respub. & in legū custodia perduraret: horū nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniam non recepimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; de deo communicari patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degere: cum neq; hoc proprium nostrū sit, sed commune cunctorum, non modo regum, sed etiam qui inter Græcos cautiissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonijs nanq; peregrinos etiam expellebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suæ participiū exhibebant. Nos autem aliorum quidem res zelare non sinit: participari uero cupientes, quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utiq; reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs amplius disputare. Atheniēses uero, qui communem esse suam gloriantur omnibus ciuitatem, quomodo de his rebus habuerint, Apollonius ignorauit. Hi nanq; uel uerbo solummodo, præter illorū legem, de dijs loquentes, ineuitabiliter punierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq; templa uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quoddam dæmonium significasse referebat, seorsum ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc ueneni poculo morte multatus est. Insuper etiam corrumpere iuuenes eum accusator aiebat, & conuersationem patriæ legesq; cōtemnere. Et Socrates quidem ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus solem esse deum, ille eum insensatum & ignotum asseruit, paucorum sentētia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Meliū talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniā eorum mysteria deridere ferebatur. Pythagoras autē nisi cito fugisset, cōprehensus occideretur, eo quod dubiū de dijs Atheniensium conscripsisse putabatur. Quod oportet mirari, si circa uiros si de dignos talia gessisse noscātur, qui neq; mulieribus pepercere. Nūc enim sacerdotem quendā, quoniā eum quidā accusauit peregrinos colere deos, decretum aduersus eos, qui peregrinum introducerent deū, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege utebātur, palām est, eo quod aliorū non crederēt esse deos. Nō enim si crederent, aliquibus inuiderēt, quasi quiddā maius habētib. Scythæ uero cædibus.

Plato.

Socrates.

Anaxagoras.

Diagoras.

Pythagoras.

tādibus congaudentes humanis, & paululum differentes à bestijs, arbitrantur ta-
 men sua mysteria oportere esse custodienda: & Anacharsim sapientia mirabilem
 apud Græcos, aduenientem interemerunt, quoniam uidebatur Græcorum deo-
 rum ad eos uenisse plenissimus. Multos autem apud Persas quilibet inueniet, eti-
 am pro eadem causa tormētis affectos. Sed palàm est, quoniā Apollonius Per-
 sarum legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe cum Græci eorum fortitu-
 dinem atq; concordiam unanimītatis, quam habuere de dñs, mirati sunt, hāc sci-
 licet fortitudinem, quam in templis eorum concrematis habuerunt. Is etiam stu-
 diorum omnium imitator extitit Persicorum, uxoribus alienis contumelias faci-
 ens, filiosq; cōcidens. Apud nos autem mors decreta est, si quis uel irrationabilia
 animalia hoc modo noceat: & ab his legibus non abducere neque timor potuit
 præpotentium potestatum, neq; zelus eorum qui apud alios honorātur. Sed ne-
 que fortitudinem ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa suscipiamus, sed ut legū
 iura seruemus, & dum alia detrimenta litis sustineamus. Si quos de legibus mo-
 uere tentauerint, tunc etiam ultra uirtutem rebellare contendimus, & usq; ad cala-
 mitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos zelemus leges, cum eas neque à
 legislatoribus suis seruatas esse uideamus? Vel quomodo Lacedæmonij nō erāt
 de impermixta sui cōuersatione reprehēdēdi, & de defectu pariter nuptiarū? Ilia-
 ci uero & Thebæi, coitum impudentem & extra naturam olim in masculos age-
 bant, & optime atq; utiliter facere se putabant. Ergo cum ipsi omnino rebus effi-
 cerent, etiam suis legibus miscuere: quod tātum aliquando ualuit apud Græcos,
 ut etiam dñs suis masculorum concubitum applicarent. Itaq; denique germano-
 rum nuptias retulere, huiusmodi satisfāctionem rerum incongruarū, & extra na-
 turam pro libidine componentes. Desino nunc de supplicijs dicere, & quantas
 ab initio præbuerint plurimi legislatores absolutiones malignis hominibus, in a-
 dulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias sancientes.
 Quantas autem occasiones contineant de abnegatione pietatis, examinare lon-
 gissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est transgredien-
 di leges, quod non agitur apud nos, quando propter eas & diuitijs & ciuitatibus
 & bonis alijs priuati sumus. Lex autem apud nos seruatur usq; ad mortem. Nul-
 lus uero Iudæorum, neq; si procul abeat extra prouinciam, regem quāuis acer-
 bum sic metuit, ut ultra ullum legis uideatur timere præceptum. Igitur si propter
 uirtutem legum taliter apud eos sumus, concedant quoniam potentissimas leges
 habemus. Si uero circa prauas nos legis iudicant perdurare, quid ipsis iustis me
 non patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longin-
 quitas temporis uerissima creditur omnium esse probatio, hanc ego testem faci-
 am uirtutem legislatoris nostri, opinionionis quam ille de deo contradidit. Nam
 cum sit infinitum tempus, si quis eum comparet aliorum legislatorum ætatibus,
 hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declaratæ sunt leges, & cunctis alijs
 semper hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Græcorum, ad
 faciē quidem iura patriæ conseruabant: ipsis autem philosophiæ, tractatu il-
 la secuti sunt, de deo similia sapientes, humilitatēque uitæ communionem inter
 alteru-

alterutros edocentes. Sed etiam populis olim multus fuit zelus nostræ maxima pietate culturæ nomen est. Itaque pietas Græcorum, nec ullus quisquam barbarus, nec ulla gens, ubi septimanæ in qua uacamus consuetudo minime discurrit, atque ieiunia & candelabrorum incendia: sed etiam ciborum apud nos solennia, plurimi apud multos iugiter obsetuare conantur. Insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter alterutros obtinemus, & rerum participare suarum, & operû dilectionem in artibus, & perdurationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia præter impulsorem huius obseruationis, ipsa per se lex homines ita ualuit obligare: & quemadmodum deus in uniuerso mundo constitit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim, si suam regionem domûq; conspicit, his quæ discuntur Homerus recessauit. Oportet igitur cunctorum hominum malitiam reprehendere. Aut enim uolunt nos isti aliena & praua iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc uolunt, quiescant nobis per inuidiâ accusationes ingerere. Non enim pro cuiuslibet maliuolentia defendimus hanc causam, sed nostrum honoramus legislatorē, atq; credimus quæ ab illo prophætata de deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi uirtutē legum, nunq; magna sapere super his tãtus populus zelaretur. Sed de legibus quidē & de rep. nostra, certissimam feci rationē in his, quæ de antiquitate conscripsi: Nunc autem eorū meminī quantum necessarium fuit, neq; aliorum uituperare iura, neq; nostra laudare proponens: sed hoc agens, ut de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam ueritatem impudentissime contendentes, arguerē. Arbitror itaq; per hanc conscriptionē abundanter me quæ promisi, complexisse. Deniq; in principio demonstrauī genus accusatorum esse certissimū, atq; nouum, & multos ueterum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, ex illis testes exhibui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Aegyptū uenerint aliūde. Deinde sunt mentiti, quoniā exinde propter cladē corporis sint expulsi: & apparuit, quantū uoluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij uero, tanq; nequissimo uiro, legislatori nostro derogare cōtendūt: cuius uirtuti dudū quidem multi post illum, tēpus uero longissimum perhibet testimoniū. De legibus autem loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipsæ namq; per semetipsas apparuere piæ, & uerissimam habentes intentionem: & non ad humanum odium, sed ad rerum communionē potius inuitantes, iniquitatū inimicæ, cultricesq; iustitiæ, & multas expensas procul abijcientes, sufficientiam & amorē laboris erudientes, bellū causa auaritiæ nescientes, sortes autem pro se esse populos præparâtes, ad supplicia retribuēda semper inuitabiles, uerbis nequaq; circumueniri possibiles, præparationes semper operibus exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia multarum atq; meliorū rerum, nos potius q; alij præceptores sumus. Quid enim intranscēbili pietate melius est: quid iustius, q; legibus obedire: quid utilius, q; in alterutros unanimes esse, & neq; in calamitatibus ab inuicē recedere, neq; tempore felicitatū per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortem contemnere, in pace uero, artibus aut agriculturæ uacare: & semp, & ubiq; credere deū respicere,

&

& solum omnia gubernare: Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorem debemus nos gratiam illis, tanquam eorum facti discipuli. Si uero nequaquã primitus extitere, his præcipue nos utetes cognoscimur, & primam eorum inuentionem nostram fuisse declaramus. Appiones igitur, & Molones, & quicunque mendacij derogatione congaudent; conuicti procul abscedant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatem maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

DES · ERASMVVS ROTE

RODAMVS, INTEGERRIMO, DOCTISSIMOQVE

patri, Helia Marcæo Machabatano, honoratissimi Machabæorum collegij moderatori, S. D.



Nius dieculæ opellam tibi nõ grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emēdato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorū, fortissimeq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatiùs tuo uoto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauim nonnulla, sed non admodū multa. Nõ falsò de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate uisq; ad eloquētiæ miraculum processisse, quod sanè uel ex hoc libello perspicuū erat, in quo uir ille singularem quandā orationis tū uim, tum copiā dedarauit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamenti æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus, hoc opusculū peculiari elogio ualde elegās. Suidas ἐνέχυρον πᾶν uocat. Ex utroq; titulū corruptum restituiimus περὶ εὐτοκῆδος τοῦ λόγισμῶς, id est, de imperatrice ratione, quod hæc sit huius narrationis summa, rationē nihil in homine nõ præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonem, inter sacros tamen habēt. Equidem isti collegio multis alijs quoque nominibus celebri, tamē hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari contigit. Quin magis uniuersæ Coloniae Agrippinæ magnòpere censeo gratulandum, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, q̃ quod unā tā multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum uirtutes exprimat: & quorū possidet corpora, ab horum moribus non sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, syncretitate religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescentes Machabæos, & inuicti pectoris uiraginem, animi infracti cōstantia referat. Atq; hanc satē meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere cōmēdatius, & urbis uestræ famā illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale.

Flauij